

Đại Hán - 2



*Giấc Nam Kha khéo bất bình,
Bừng con mắt dậy, thấy mình ... tan hoang !*

Đại Hán (2)

Bắc Kinh lo ngại trước một lớp trẻ không còn tin vào tương lai

Kinh tế ảm đạm, tương lai mịt mù cho giới trẻ

TQ: Kiệt sức hay thất nghiệp – những ‘đứa con ở nhà toàn thời gian’

Trung Quốc : Thất nghiệp cao, « ma sống » nhiều ở đại học

Tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên Trung Quốc tăng cao kỷ lục

Giới trẻ Trung Quốc bỏ áp lực ở quê nhà, theo đuổi lối sống du mục toàn cầu

Khổng Ất Kỷ: Trào lưu ảnh chế ở Trung Quốc nói về sự vỡ mộng của người trẻ

Thanh niên Trung Quốc ‘thắng bình’ và ‘bại lạn’

Trung Quốc ngừng công bố tỉ lệ thất nghiệp của giới trẻ

Ngành công nghiệp tiệc cưới 500 tỷ USD của Trung Quốc thiệt hại vì số người kết hôn sụt giảm

Nguyên nhân và tác động rộng lớn của việc dân số Trung Quốc giảm dần

Trung Quốc kêu gọi binh lính sinh sản

TQ lập kế hoạch kiểm soát hoàn toàn cuộc sống người dân?

TQ: Nhà tài phiệt Nhậm Chí Cường 'chống ĐCS' bị tù 18 năm

Trung Quốc: Lý do các sao showbiz bị Đảng CS 'đưa vào tầm ngắm'

Trung Quốc: Khi hài kịch bị cơ quan kiểm duyệt 'sờ gáy'

Trung Quốc phạt đoàn hài kịch 2 triệu USD vì đùa cợt về quân đội

Trung Quốc nói rõ rằng quân đội của họ không phải là thứ để đùa

Trung Quốc: Cuộc đàn áp hài kịch lan sang lĩnh vực âm nhạc

TQ bỏ tù chủ hiệu sách Hong Kong chuyên in ấn phẩm về đời tư lãnh đạo

TikTok: ByteDance bị cáo buộc giúp Trung Quốc theo dõi các nhà hoạt động Hong Kong

Trung Quốc kiểm duyệt ảnh chụp hai vận động viên Asian Games mang số báo danh 'Thiên An Môn'

Trung Quốc cấm công chức dùng iPhone cho công việc

Virus corona: Ứng dụng WeChat của Trung Quốc kiểm duyệt nội dung về virus

Virus corona: Trùm bắt động sản TQ 'mất tích' sau khi chỉ trích chính quyền xử lý dịch

Gần 2 triệu ca tử vong vượt mức sau khi Trung Quốc đột ngột bỏ chính sách 'zero COVID'

Covid: Nhà khoa học hàng đầu Trung Quốc nói không loại trừ khả năng rò rỉ phòng thí nghiệm

Bắc Kinh lo ngại trước một lớp trẻ không còn tin vào tương lai

Đăng ngày: 25/10/2023 - 14:32

Capture à partir de :[RFI](#)

Le Monde ngày 24/10/2023 nhận thấy « Bắc Kinh lúng túng vì giới trẻ ». Thất nghiệp chưa bao giờ cao như thế trong thanh niên, dù đang thiếu lao động. Có bằng cấp cao hơn lớp trước, họ không muốn trở thành công nhân nhà máy, làm những công việc nhàm chán.



Phòng vấn các ứng viên tại một hội chợ việc làm ở Bắc Kinh, ngày 09/06/2023. AP - Mark Schiefelbein

Thanh niên thất nghiệp nhưng nhà máy thiếu người

Theo con số chính thức nay đã bị cấm công bố, số người trẻ thất nghiệp lên đến 21,3 % ; nhưng theo giáo sư kinh tế Trương Đan Đan (Zhang Dandan) của đại học Bắc Kinh, thì thực ra đến 46,5 %. Được đăng trên trang web của tạp chí Tài Kinh hồi mùa hè, bài phân tích của ông đã bị nhanh chóng kiểm duyệt. Việc ngưng công khai tỉ lệ thất nghiệp cũng bị người dân chỉ trích dữ dội, trên mạng Vi Bác chủ đề này thu hút đến 140 triệu lượt đọc chỉ trong vài giờ. Bị áp lực, các trường đại học không cấp bằng nếu chưa ký được hợp đồng, để làm giảm giả tạo tỉ lệ không việc làm.

Nguyên nhân mà ai cũng thấy là sau ba năm zero Covid nghiêm ngặt, xuất khẩu giảm, địa ốc bị khủng hoảng chưa từng thấy, tiêu thụ nội địa không tăng được. Trong bối cảnh đó, lớp trẻ là nạn nhân đầu tiên vì đa số làm việc trong các lĩnh vực bị ảnh hưởng (dịch vụ, tư nhân, việc làm thời vụ) chứ không phải trong khu vực công và kỹ nghệ. Chính quyền còn làm tình trạng thêm nặng nề khi điều chỉnh các công ty kỹ thuật số như Alibaba, Tencent, Meituan ; cấm dạy thêm ; siết chặt tín dụng địa ốc.

Chính quyền đổ lỗi cho thanh niên không chịu phấn đấu, truyền thông nhà nước kêu gọi « hãy xắn tay áo lên ». Chế độ thực sự lo ngại trước phong trào « thẳng bình » (tangping), « bại lạn » (bailan), không làm gì cả. Dan Wang, kinh tế gia trưởng ngân hàng Hồng Kông Hang Seng nhận xét, đó là thế hệ con một, gia đình đã đầu tư rất nhiều vào việc học, nên họ không chấp nhận những công việc tầm tầm, nhàm chán. Số 12 triệu cử nhân ra trường năm 2023 xuất thân từ những gia đình khá giả, có thể hỗ trợ họ một thời gian.

Sự chuyển đổi thế hệ là sâu sắc. Năm 2021, đến 58 % thanh niên bước vào thị trường lao động có trình độ trung cấp và đại học, so với 30 % năm 2012. Hơn nữa trong 25 năm qua, số sinh viên trung cấp và đại học đã tăng gấp 10, ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo. Thanh niên nông thôn trước đây là nguồn lao động của các nhà máy, nay thích làm nghề giao hàng cho các sàn thương mại, tự do hơn làm công nhân. Trong bối cảnh kinh tế u ám, đầu năm nay có đến 7,7 triệu thí sinh thi tuyển làm công chức, trong khi chỉ có 200.000 chỗ.

Không có « phép lạ kinh tế » Trung Quốc

Cũng về kinh tế, Les Echos phân tích « Sự thật về tăng trưởng của Trung Quốc ». Sự bùng nổ hoạt động ở Hoa lục từ bốn mươi năm qua thực ra không có gì là đặc sắc, trong khi hai mối đe dọa thực sự đang đè nặng lên tương lai. Trong bốn thập niên trước khi xảy ra đại dịch từ Vũ Hán, Trung Quốc tăng trưởng 9,4 % một năm, theo Quỹ Tiền tệ Quốc tế (IMF). Nhưng theo con số của Penn World Tables, một cơ sở dữ liệu của các nhà nghiên cứu đại học California và Groningue chỉ là 5,4 %. Năm 1980, thu nhập đầu người ở Trung Quốc chỉ bằng 2 % ở Hoa Kỳ (theo PPP, tức sức mua tương đương), nay đạt đến 29 %.

Với tỉ lệ tăng trưởng cao, Trung Quốc được dự đoán sẽ dẫn đầu kinh tế thế giới trong những thập niên tới. Tuy nhiên ba nhà kinh tế Lee Ohanian (đại học California), Jesus Fernandez-Villaverde (đại học Pennsylvania) và Wen Yao (đại học Thanh Hoa) đã so sánh Trung Quốc với các « con rồng châu Á (Hàn Quốc, Đài Loan, Singapore, Hồng Kông) ở cùng mức xuất phát, lúc mỗi nơi vượt qua mức 3.000 đô la GDP tính theo đầu người, và tính toán việc các nước châu Á đuổi kịp Mỹ. Theo đó đến năm 2050, GDP Trung Quốc mới đạt 41 % so với Hoa Kỳ. Kết quả cho thấy Trung Quốc có cùng hiệu quả với các nền kinh tế châu Á khác khi ở cùng giai đoạn phát triển. Như vậy sự độc đáo của Trung Quốc không phải là tăng trưởng mà là kích thước.

Vương quốc của hoàng đế đở Tập Cận Bình chậm lại vì hai lý do chính. Trước hết là dân số hoạt động giảm 0,8 % trong những thập niên tới, trong khi Hàn Quốc và Đài Loan tăng 1,4 %. Thứ hai, là đầu tư quá đáng vào địa ốc. Trung bình một người Trung Quốc sở hữu 49 mét vuông nhà, hơn cả Pháp và Anh. Trung Quốc có số kilomet đường tàu cao tốc bằng tất cả các nước trên thế giới cộng lại. Từ sau khủng hoảng tài chính 2008, đầu tư vào xây dựng đã thay chân xuất khẩu, thành đầu tàu tăng trưởng, dẫn đến những món nợ khổng lồ. Các nhà phân tích cho rằng Bắc Kinh sẽ phải tìm ra động cơ tăng trưởng khác.

Điều tra Foxconn, Bắc Kinh muốn dần mặt Đài Loan ?

Trong khi đó, Bắc Kinh lại mở cuộc điều tra thuế với công ty Đài Loan Foxconn, nhà thầu phụ của Apple, gây lo sợ cho các tập đoàn đa quốc gia. Những cơ sở bị thanh tra nằm ở Quảng Đông và Giang Tô. Thêm vào đó còn điều tra xem Foxconn có sử dụng đất ở Hà Nam và Hồ Bắc đúng quy định hay không. Các công ty ngoại quốc và nội địa ngày càng bị kiểm tra nhiều hơn, trong lúc chính quyền địa phương tìm cách tăng thu sau ba năm phong tỏa và khủng hoảng địa ốc. Nhưng Foxconn lại là nhà tuyển dụng tư nhân lớn nhất Hoa lục với trên 1 triệu công nhân và khoảng 30 nhà máy.

Nhật báo Pháp lưu ý là vụ này diễn ra vào lúc còn ba tháng nữa đến bầu cử tổng thống Đài Loan, và Foxconn đang chuyển dịch dần sản xuất ra khỏi Hoa lục. Nhà sáng lập tập đoàn Quách Đài Minh (Terry Gou) đã từ chức chủ tịch Foxconn để ra tranh cử tổng thống. Trong quá khứ, các doanh nghiệp Đài Loan thường bị Bắc Kinh gây áp lực ở những thời điểm nhạy cảm. Một nguồn tin nội bộ nói với Reuters, đây là lời cảnh báo cho Foxconn vào lúc kinh tế Trung Quốc đang sa sút.



[Kinh tế ảm đạm, tương lai mịt mù cho giới trẻ](#)

Đăng ngày: 20/09/2023 - 13:19

Sửa đổi ngày: 20/09/2023 - 13:22

Capture à partir de : [RFI](#)

Phóng sự của *Les Echos* hôm nay 19/09/2023 nói về những người trẻ có bằng đại học nhưng không tìm nổi việc làm đang đầy dẫy tại Trung Quốc. Tỷ lệ thất nghiệp cao chưa từng thấy khiến một bộ phận giới trẻ không còn hy vọng gì vào tương lai.



Các ứng viên xin việc, trong đó có nhiều sinh viên đã tốt nghiệp đại học, tại một hội chợ việc làm ở Nghi Tân (Yibin) thuộc tỉnh Tứ Xuyên (Sichuan) Trung Quốc ngày 14/06/2023.
AFP

Liên lạc với 5.000 công ty vẫn chưa tìm được việc

Bài viết đưa ra trường hợp của anh thanh niên 23 tuổi họ Thôi, vừa nhận bằng cử nhân kinh tế ở Thượng Hải hồi tháng Bảy. Anh đã liên lạc với hơn 5.000 công ty, gửi đi trên 700 bản lý lịch, được chưa đầy 40 nơi trả lời và vẫn chưa xin được việc. Ban đầu anh định tìm việc trong lĩnh vực internet hay quảng cáo, nhưng nay sẵn sàng làm bất kỳ việc kỳ, kể cả sáu ngày một tuần và phải làm ngoài giờ.

Cứ năm người trẻ từ 16 đến 24 tuổi thì có một người thất nghiệp (21,3%), tức 6,23 triệu thanh niên, gấp đôi so với trước Covid và con số thực sự có lẽ cao hơn rất nhiều vì chính quyền quyết định không công bố nữa, chưa kể 11 triệu sinh viên sắp ra trường. Thôi cho biết các công ty đòi hỏi kinh nghiệm, nhưng trong suốt ba năm « zéro Covid » sinh viên phải học tại nhà, hoặc bị nhốt trong khuôn viên trường, không cho đi thực tập.

Bối cảnh kinh tế khó khăn khiến doanh nghiệp không dám tuyển dụng. Ngành địa ốc, công nghệ, tài chính không còn mở rộng cửa đón các tân cử nhân. Các tập đoàn kỹ thuật số và 100.000 công ty địa ốc bị siết lại, những trường dạy tư bị Bắc Kinh ra lệnh đóng cửa... Người phụ trách nhân sự một tập đoàn Pháp ở Hoa lục cho biết nhận được số đơn xin việc gấp đôi, ứng viên sẵn sàng nhận lương thấp hơn.

Gần phân nửa thanh niên Trung Quốc thất nghiệp ?

Lihan, 24 tuổi, thạc sĩ xã hội học từ một trường đại học danh giá Hồng Kông, chấp nhận hy sinh những thú vui giải trí, nhưng nay chạy bàn bán thời gian trong một quán cà phê ở Thượng Hải, lương không đủ trả tiền mướn nhà. Trong một cuộc phỏng vấn của Nielsen, cùng ứng tuyển với cô có một người tốt nghiệp London School of Economics

nhưng không tìm được việc từ sáu tháng qua. Một bạn học là sinh viên xuất sắc nhất khóa hiện nay phải đi bán bảo hiểm ! Lihan còn một ít tiền tiết kiệm mới cố bám trụ được ở Thượng Hải, còn Kong Kong, 22 tuổi, cử nhân thương mại phải rời thủ đô kinh tế Trung Quốc để về miền núi sống vì vật giá rẻ hơn.

Cũng như cô, nhiều thanh niên đã tuyệt vọng hay kiệt sức quyết định tự rút lui khỏi thị trường lao động, theo phong trào « thần bình » (tangping) – nằm dài chờ thời không làm gì cả. Nạn thất nghiệp tạo ra vô số « *con cái toàn thời gian* », từ ngữ đang mốt, để chỉ những người trẻ không việc làm, quanh quẩn ở nhà làm nội trợ, chăm sóc người già, để có nơi ăn chốn ở và một ít « tiền lương » của cha mẹ cho. Có bao nhiêu thanh niên đang trong tình cảnh không phải là sinh viên, không theo khóa huấn luyện nào, cũng không tích cực đi xin việc ?

Trong một bài viết gây tác động lớn mùa hè vừa qua, Trương Đan Đan (Zhang Dandan), giáo sư kinh tế đại học Bắc Kinh ước lượng số này là 16 triệu người, và nếu tính cả họ vào thống kê, thì tỉ lệ thất nghiệp của giới trẻ Hoa lục lên đến 46 % chứ không phải chỉ khoảng 20 % như con số chính thức. Nhiều tân cử nhân quay sang lãnh vực nhà nước để ổn định hơn. Có đến 1,5 triệu người thi vào làm công chức, nhưng chỉ có 37.000 chỗ làm trong năm 2023. Chính quyền đổ lỗi cho các trí thức trẻ đã quá kỳ vọng. Theo Đoàn Thanh niên Cộng sản Trung Quốc, họ nên « *cởi bỏ bộ áo vét, xắn tay áo lên đi về nông thôn* ».



[TQ: Kiệt sức hay thất nghiệp – những ‘đứa con ở nhà toàn thời gian’](#)

Capture à partir de : [BBC](#)



Chen Dudu bỏ việc trong lĩnh vực bất động sản để về nhà làm "con gái toàn thời gian"

Tác giả, Sylvia Chang & Kelly Ng

Từ Hong Kong và Singapore
19 tháng 7 2023

Làm việc quá nhiều và kiệt sức, Julie bỏ công việc người lập trình game ở Bắc Kinh hồi tháng Tư để về làm ‘con gái toàn thời gian’.

Phụ nữ 29 tuổi này hàng ngày rửa bát, nấu ăn cho cha mẹ, và làm các việc vặt trong nhà khác. Cha mẹ Julie trả tiền cho hầu hết các chi phí sinh hoạt hàng ngày của cô nhưng cô từ chối không nhận lương tháng 2000 nhân dân tệ (chừng 280 USD).

Rốt cuộc thì ưu tiên hiện nay của cô là xả hơi sau công việc 16 tiếng một ngày cô từng làm. “Tôi sống như một cái xác biết đi,” cô kể.

Giờ làm việc kéo dài và một thị trường việc làm ảm đạm khiến nhiều người trẻ Trung Quốc có những lựa chọn khác thường.

Julie nằm trong số ngày càng nhiều người trẻ tự nhận là “những đứa con toàn thời gian”, những người trở về nhà vì họ cần nghỉ ngơi sau một giai đoạn làm việc quá sức, hay đơn giản là không kiếm được việc.

Người trẻ Trung Quốc luôn được nhắc nhở rằng nỗ lực họ bỏ ra để học tập và có bằng đại học sẽ được đền đáp. Giờ đây họ cảm thấy bị lừa dối và mắc kẹt.

Hơn một phần năm người trẻ trong độ tuổi 16 tới 24 đang thất nghiệp ở Trung Quốc, và tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên đang ở mức cao kỷ lục. Theo con số chính thức mới công bố hôm 17/7, con số đó hiện ở mức 21,3% - cao nhất kể từ khi chính quyền bắt đầu công bố số liệu năm 2018. Con số này không tính đến thị trường lao động ở nông thôn.

Nhiều người trong số “những đứa con toàn thời gian” cho biết họ chỉ định ở nhà tạm thời – họ coi đây là một giai đoạn để thư giãn, nhìn lại bản thân và tìm việc tốt hơn. Nhưng nói thì dễ hơn làm.

Julie đã gửi hơn 40 đơn xin việc tới các nhà tuyển dụng trong hai tuần qua – nhưng mới được mời phỏng vấn ở hai nơi. “Thật khó tìm việc trước khi tôi bỏ việc. Sau khi tôi bỏ, lại còn khó hơn,” cô nói.

Kiệt sức, thất nghiệp hay mắc kẹt?

Tình trạng kiệt sức khiến một số người đi làm trở thành “đứa con toàn thời gian” không đáng ngạc nhiên khi ta xét đến cân bằng giữa công việc và cuộc sống nổi tiếng là tệ ở Trung Quốc. Văn hóa làm việc ở

nước này thường được nói đến là “996” – mọi người coi chuyện làm việc từ 9 giờ sáng tới 6 giờ tối sáu ngày một tuần là bình thường.

Chen Dudu, cũng là một “con gái toàn thời gian”, bỏ việc ở một công ty môi giới bất động sản hồi đầu năm vì cô cảm thấy ngày một kiệt sức và không được trả lương đúng mức. Cô gái 27 tuổi cho biết cô “gần như chẳng còn gì” sau khi trả tiền thuê nhà.

Khi trở về sống với cha mẹ ở miền nam Trung Quốc, cô Chen cho biết cô “sống như người về hưu” nhưng cô thấy ngày một lo âu hơn. Cô kể cô nghe thấy hai giọng nói khác nhau trong đầu: “Một giọng bảo tôi, hiếm khi được nhàn rỗi thế này, hãy tận hưởng đi. Một giọng khác lại thúc giục tôi nghĩ xem nên làm gì tiếp theo.”

Cô Chen, người sau đó đã bắt đầu kinh doanh riêng, cho biết: “Nếu điều này tiếp tục trong một thời gian dài, tôi có thể sẽ trở thành một kẻ ăn bám.”



Nguồn hình ảnh, Getty Images
Sinh viên Trung Quốc tại một hội chợ việc làm

Jack Zheng, người gần đây rời Tencent, hãng công nghệ TQ khổng lồ, cho biết anh phải trả lời gần 7000 tin nhắn liên quan tới công việc sau giờ làm việc mỗi ngày. Người đàn ông 32 tuổi coi đây là “làm việc ngoài giờ vô hình” vì anh không được trả lương cho việc này. Cuối cùng, anh bỏ việc vì stress do công việc khiến anh bị viêm nang lông, một bệnh ngoài da do viêm chân lông.

Kể từ đó, anh Zheng đã tìm được một công việc tốt hơn, nhưng anh nói nhiều người anh quen không được may mắn như vậy. Nhiều người cũng phải đối mặt với cái gọi là “lời nguyền tuổi 35” – nhiều người cho rằng các chủ lao động không thích thuê nhân viên trên 35 tuổi – thay vào đó họ thích thuê người trẻ vì “đỡ tốn kém hơn”.

Con dao hai lưỡi phân biệt tuổi tác và cơ hội việc làm ảm đạm là một thách thức cho những người ở độ tuổi giữa 30, phải vay ngân hàng trả tiền nhà hay đang nghĩ đến việc có con.

Tâm lý chán nản cũng không khá hơn trong sinh viên đại học, tới mức có sinh viên cố tình trượt kỳ thi tốt nghiệp chỉ để trì hoãn việc ra trường.

Trong những tuần qua, mạng xã hội Trung Quốc tràn ngập các bức ảnh khác thường thể hiện sự chán chường của sinh viên mới ra trường. Một số ảnh chụp các sinh viên “nằm thẳng cứng” mặc trang phục tốt nghiệp, che mặt dưới chiếc mũ vuông; một số ảnh khác cho thấy họ giơ bằng tốt nghiệp trên thùng rác, sẵn sàng vứt chúng đi.

Một thời, đi học đại học là điều chỉ có giới tinh hoa ở Trung Quốc theo đuổi. Nhưng từ 2012 tới 2022, tỷ lệ vào đại học tăng từ 30% lên 59,6% khi ngày càng nhiều người trẻ coi tấm bằng đại học là chiếc vé cho các cơ hội tốt hơn trong một thị trường việc làm đầy cạnh tranh. Nhưng kỳ vọng đã nhường chỗ cho thất vọng khi thị trường việc làm giảm sút. Các chuyên gia nói tỷ lệ thất nghiệp cho người trẻ nhiều khả năng sẽ xấu đi khi 11,6 triệu sinh viên mới tốt nghiệp tham gia thị trường lao động.

“Tình hình là khá tệ. Nhiều người mệt mỏi và nhiều người tìm cách thoát ra. Có rất nhiều người chán nản,” bà Miriam Wickertsheim, tổng giám đốc tại hãng tuyển dụng Direct HR có trụ sở tại Thượng Hải cho biết.

Sự phục hồi kinh tế chậm hơn mong đợi sau Covid là lý do chính cho tình trạng thất nghiệp cao, ông Bruce Pang, kinh tế gia trưởng khu vực Trung Quốc của hãng Jones Lang LaSalle cho biết.



Nguồn hình ảnh, Xiaohongshu

MXH Trung Quốc tràn ngập hình ảnh ngày tốt nghiệp chế giễu sự thiếu cơ hội khi ra trường cho người trẻ

Một số người sử dụng lao động cũng không muốn thuê các sinh viên mới ra trường “giấy trắng” có ít kinh nghiệm hơn các lớp trước vì phong tỏa Covid kéo dài, ông Pang nói.

‘Chậm có việc làm’

Mặc dù chính phủ Trung Quốc biết rõ tình hình này, họ tìm cách tuyên truyền giảm nhẹ chúng. Hồi tháng 5, Chủ tịch Tập Cận Bình được trích lời trên trang nhất của tờ nhật báo Đảng Cộng sản Trung Quốc, khuyên người trẻ nên “ngậm đắng” và chịu đựng gian khổ.

Trong khi đó, truyền thông nhà nước định nghĩa lại thất nghiệp. Một bài xã luận tuần trước trên tờ Thời báo Kinh tế dùng thuật ngữ “chậm có việc làm” – mặc dù một số người trẻ đúng là đang thất nghiệp, những người khác “chủ động chọn chậm có việc làm”.

Không rõ nguồn gốc của thuật ngữ này là từ đâu nhưng một bài báo trên tờ Thanh niên Trung Quốc hồi 2018 nói ngày càng có nhiều sinh viên mới ra trường không tìm việc làm ngay, một số đi du lịch hay đi dạy học ngắn hạn và đây là tình trạng “chậm có việc làm”.

Lần này, định nghĩa này gồm cả những người chưa tìm được việc, hoặc chọn con đường tiếp tục học lên cao, học kỹ năng mới hay nghỉ một năm gap year. Cho dù thị trường việc làm khó khăn thế nào, tờ báo khuyên mọi người phải “hành động và làm việc chăm chỉ” – và chừng nào họ làm thế, họ không cần phải lo sẽ thất nghiệp.



Nguồn hình ảnh, Xiaohongshu

Ảnh chế sinh viên ngày tốt nghiệp thể hiện sự chán chường về viễn cảnh việc làm

Tuy nhiên, cụm từ này và lời khuyên không được đón nhận tích cực – một số người lấy làm lạ về việc chính phủ “không chịu thừa nhận tình hình thất nghiệp”, còn một số người khác mỉa mai: “Thành ngữ Trung Quốc thật quá sâu sắc,” một người dùng MXH Weibo viết. “Chúng tôi

rõ ràng đang thất nghiệp, thế nhưng họ phát minh ra thuật ngữ “chậm có việc làm”. Chậm là thế nào? Vài tháng hay vài năm?”.

Một người dùng mạng Xiaohongshu, tương tự như Instagram, bình luận rằng cụm từ này “bỗng nhiên đẩy hết trách nhiệm cho người trẻ”.

“Dựa trên cách giải thích này, tỷ lệ có việc làm trong cuộc Đại Suy thoái ở Mỹ cuối những năm 1920 phải là 100%, vì hầu hết mọi người đều chậm có việc. Thật là một cách hay để giải quyết một vấn đề toàn cầu!”

"Thất nghiệp là thất nghiệp. Chúng ta phải gọi đúng tên của nó," Nie Riming, một nhà nghiên cứu tại Viện Tài chính và Pháp luật Thượng Hải nói.

“Có thể thực sự có người trẻ muốn nghỉ ngơi trước khi bắt đầu công việc tiếp theo, nhưng tôi nghĩ đại đa số những người không có việc làm lúc này đang mong mỏi có việc mà không tìm được.”

* Fan Wang từ Singapore thu thập thêm thông tin



[Trung Quốc : Thất nghiệp cao, « ma sống » nhiều ở đại học](#)

Đăng ngày: 01/07/2023 - 10:59

Capture à partir de : [RFI](#)

Tại Trung Quốc, tỷ lệ thất nghiệp ở giới trẻ đã chạm một kỷ lục mới trong tháng 5/2023 và sẽ phải còn tăng lên vào tháng Bảy này. Trước một thực tế mới của thị trường lao động, một số người châm biếm chỉ trích hiện tượng. Nhiều tấm ảnh tốt nghiệp cuối năm khôì hài cho thấy những sinh viên « ma sống » xâm nhập các mạng xã hội trong những tuần qua.



Ảnh minh họa: Tỷ lệ thất nghiệp ở giới trẻ Trung Quốc tiếp tục tăng. AFP - STR

Từ Bắc Kinh, thông tin viên Stéphane Lagarde và Louise May gửi về bài phóng sự :

« Gập người trên lan can, hai tay buông lỏng lỏng, nằm lộn ngược trên tay vịn cầu thang, hay thậm chí mặt úp xuống đất ngay trước lối vào cổng trường, khi đăng những tấm ảnh tự chụp này trong bộ đồng phục học đường, cô Zhang, muốn tố cáo không phải hệ thống mà một sự vô lý nào đó của sự tồn tại : Sau nhiều năm miệt mài học để rồi cuối cùng không chắc tìm được một việc làm.

Trả lời RFI, cô Zhang, cựu sinh viên ngành kiến trúc, sống tại Vũ Hán, miền trung Trung Quốc, giải thích : "Quả thật, tôi phát hiện những tấm ảnh sinh viên « ma sống » trên các mạng xã hội. Tôi thấy chúng thật khôi hài và thú vị. Tôi không nghĩ đến « thẳng bình » mà tôi thích kiểu « thầy ma » hơn. Điều đó cho thấy rõ cảm giác kiệt sức khi tốt nghiệp thạc sĩ."

Những "thầy ma tự sướng" này khác xa với những tấm ảnh tốt nghiệp mượt mà, thậm chí được chỉnh sửa khi tốt nghiệp với tay ôm những bó hoa và giáo trình dưới cánh tay, vào lúc gần 12 triệu sinh viên tốt nghiệp vừa gia nhập thị trường lao động Trung Quốc, một cơn số kỷ lục.

Một kỷ lục khác là tỷ lệ thất nghiệp của những người trong độ tuổi từ 16-24 đã đạt mức 20,8% trong tháng Năm vừa rồi. Các doanh nghiệp do dự tuyển dụng vì lý do nhu cầu thấp. Nhưng để đến "tang ping – tức thẳng bình, nằm dài không làm gì hết", chỉ có một bước, cô sinh viên kiến trúc này lại không muốn vượt qua khi đã tìm được một chỗ trong cơ quan hành chính.

Cô Zhang nói tiếp : "Một nửa học viên thạc sĩ đã có được việc làm, số còn lại vẫn đang đi tìm. Rất có thể môi trường chung là không thuận lợi. Có quá nhiều việc làm nặng nhọc mà lương lại thấp. Kết quả là có nhiều người cố thi đậu các kỳ thi tuyển công chức. Và rồi còn vì có quá nhiều người có bằng cấp cao."

Quá nhiều người có bằng cấp cao trong một số lĩnh vực, nhưng một bộ phận giới trẻ Trung Quốc đã nghĩ đến ý nghĩa cuộc sống trong những năm Zero Covid và ngày nay tự nhủ quá mệt mỏi những giờ giấc làm việc kéo dài, áp lực đường xa mà lương đôi khi chỉ vừa đủ sống tại những khu siêu đô thị Trung Quốc, nơi mà vật giá đã tăng lên rất nhiều. »



Tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên Trung Quốc tăng cao kỷ lục

Capture à partir de :[BBC](#)



Nguồn hình ảnh, EPA-EFE/REX/SHUTTERSTOCK

- Tác giả, Annabelle Liang & Nick Marsh
- BBC News
- 17 tháng 7 2023, 18:16 +07

Tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên Trung Quốc tăng lên mức kỷ lục mới, vào lúc quá trình phục hồi sau đại dịch của nước này đang chững lại.

Tỷ lệ những người từ 16 đến 24 tuổi ở khu vực thành thị thất nghiệp đã tăng lên 21,3% vào tháng trước, số liệu chính thức cho thấy.

Tình trạng này xảy ra khi nền kinh tế lớn thứ hai thế giới chỉ tăng trưởng 0,8% trong ba tháng, tính đến cuối tháng Sáu.

Các nhà phân tích cho rằng tốc độ tăng trưởng yếu khiến người ta trông đợi nhiều hơn vào việc giới chức sớm công bố các biện pháp mới để thúc đẩy nền kinh tế.

Cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc cho biết dữ liệu "cho thấy đã phục hồi tốt".

Theo số liệu chính thức được công bố hôm thứ Hai, kinh tế Trung Quốc tăng trưởng 6,3% trong quý hai so với năm trước. Mức này vượt xa tốc độ tăng trưởng của quý một nhưng không đạt kỳ vọng của các nhà phân tích.

"Doanh số bán lẻ và lĩnh vực đầu tư nhà đất đặc biệt gây thất vọng," Qian Wang, trưởng kinh tế gia khu vực Châu Á Thái Bình Dương của hãng đầu tư Vanguard, nói với BBC.

"Điều này, cùng với các báo cáo về thương mại, lạm phát và tín dụng trước đó, đã tái khẳng định quan điểm của chúng tôi, rằng động lực tăng trưởng cơ bản vẫn còn rất yếu," bà nói thêm.

Nhu cầu toàn cầu đối với hàng hóa Trung Quốc đã giảm đáng kể. Ngoài ra còn có những lo ngại về bong bóng nợ của chính quyền địa phương và thị trường nhà đất.

Tình trạng thất nghiệp của thanh niên đang được các nhà kinh tế theo dõi chặt chẽ, khi mà con số kỷ lục 11,58 triệu sinh viên tốt nghiệp đại học dự kiến sẽ gia nhập thị trường việc làm Trung Quốc trong năm nay.

Tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên thành thị đã tăng lên trong vài tháng qua. Một trong những yếu tố dẫn đến tình trạng này là sự không tương thích giữa những nội dung đào tạo mà sinh viên tốt nghiệp được trang bị với những công ăn việc làm hiện có trên thị trường.

Giới chức đã thừa nhận rằng tỷ lệ thất nghiệp của thanh niên có thể sẽ tiếp tục tăng trong những tháng tới, trước khi đạt mức cao nhất vào khoảng tháng Tám.

Dan Wang, trưởng kinh tế gia tại Ngân hàng Hang Seng Trung Quốc, ước tính những người trẻ tuổi thất nghiệp chỉ chiếm 1,4% lực lượng lao động tiềm năng ở các khu vực thành thị của Trung Quốc.

Tuy nhiên, bà nói với BBC rằng vấn đề thanh niên thất nghiệp "đòi hỏi phải có những phản ứng chính sách trực tiếp hơn, bởi vì nhóm dân số này khá có tiếng nói trên mạng."

"Việc họ thể hiện sự bất mãn với tình hình hiện tại có thể gây ra sự mất niềm tin lớn hơn vào nền kinh tế," bà nói thêm.

Trung Quốc bắt đầu công bố số liệu về mức độ thất nghiệp của thanh niên vào năm 2018. Tuy nhiên, nước này hiện không công bố dữ liệu về tình trạng việc làm của thanh niên ở khu vực nông thôn.

Vào tháng Ba, Thủ tướng Trung Quốc Lý Cường cho biết nước này cần nỗ lực gấp đôi để đạt được mục tiêu tăng trưởng kinh tế 5% trong năm nay.

Ông nói rằng mục tiêu sẽ "không dễ" đạt được mặc dù nền kinh tế đang "ổn định và phục hồi trở lại".

Tháng trước, ngân hàng trung ương Trung Quốc đã cắt giảm lãi suất lần đầu tiên sau gần một năm để khuyến khích chi tiêu.

Tuy nhiên, các chuyên gia nói rằng chính phủ vẫn còn nhiều vũ khí trong tay để kích thích nền kinh tế nếu tình hình không được cải thiện.

Giới trẻ Trung Quốc bỏ áp lực ở quê nhà, theo đuổi lối sống du mục toàn cầu

29/07/2023

AP

Capture à partir de : [voatiengviet](https://www.voatiengviet.com)



Người trẻ Trung Quốc đến một hội chợ việc làm tại Bắc Kinh, ngày 26/8/2022.

Ngay sau khi Trung Quốc mở cửa biên giới kết thúc chính sách “zero-COVID”, bà Zhang Chuannan đã mất việc kế toán tại một công ty mỹ phẩm ở Thượng Hải và quyết định khám phá thế giới.

Bà Zhang, 34 tuổi, nói: “Việc kinh doanh mỹ phẩm rất ảm đạm” vì mọi người đều đeo khẩu trang trong đại dịch. Sau khi bị sa thải, bà đã chi 1.400 đô la cho một khóa học tiếng Thái trực tuyến, xin visa giáo dục và chuyển đến thành phố Chiang Mai xinh đẹp ở phía bắc Thái Lan.

Bà Zhang là một trong số ngày càng nhiều người trẻ Trung Quốc di cư ra nước ngoài không nhất thiết vì lý do ý thức hệ mà để thoát khỏi văn hóa làm việc cực kỳ cạnh tranh trong nước, áp lực gia đình và cơ hội hạn chế sau khi sống ở nước này dưới các chính sách nghiêm ngặt về đại dịch trong ba năm. Đông Nam Á đã trở thành một điểm đến phổ biến nhờ vị trí gần, chi phí sinh hoạt tương đối rẻ và phong cảnh nhiệt đới.

Không có dữ liệu chính xác về số lượng người trẻ Trung Quốc di cư ra nước ngoài kể từ khi nước này chấm dứt các hạn chế về đại dịch và mở cửa biên giới trở lại. Nhưng trên nền tảng truyền thông xã hội nổi tiếng của Trung Quốc Xiaohongshu, hàng trăm người đã thảo luận về quyết định chuyển đến Thái Lan. Nhiều người nhận được visa để học tiếng Thái trong khi quyết định các bước tiếp theo.

Tại Đại học Payap ở Chiang Mai, khoảng 500 người Trung Quốc đã bắt đầu khóa học tiếng Thái trực tuyến vào đầu năm nay.

Ông Royce Heng, chủ sở hữu Trường Ngôn ngữ Duke, một học viện ngôn ngữ tư nhân ở Bangkok, cho biết mỗi tháng có khoảng 180 người Trung Quốc hỏi về thông tin visa và các khóa học.

Việc tìm kiếm cơ hội xa nhà một phần được thúc đẩy bởi tỷ lệ thất nghiệp của những người từ 16 đến 24 tuổi ở Trung Quốc, đã tăng lên mức cao kỷ lục 21,3% trong tháng Sáu năm nay. Việc khan hiếm việc làm tốt làm tăng áp lực phải làm việc nhiều giờ.

Bà Beverly Yuen Thompson, giáo sư xã hội học tại Đại học Siena ở Albany, New York, cho biết chọn đi ra ngoài là cách ngày càng phổ biến đối với những người lao động trẻ tuổi để đối phó với tình trạng xã hội đi xuống.

Bà Thomson nói: “Ở độ tuổi 20 và đầu 30, họ có thể đến Thái Lan, chụp ảnh selfie và làm việc trên bãi biển trong vài năm và cảm thấy mình có cuộc sống có chất lượng tuyệt vời.” “Nếu những người du mục đó có những cơ hội như họ kỳ vọng ở quê nhà, thì họ có thể chỉ đi du lịch nghỉ mát.”

Trong đại dịch ở Trung Quốc, bà Zhang bị nhốt trong căn hộ ở Thượng Hải của bà nhiều tuần liền. Ngay cả khi lệnh phong tỏa được dỡ bỏ, bà vẫn lo sợ một đợt bùng phát COVID khác sẽ khiến bà không thể di chuyển trong nước.

“Bây giờ tôi coi trọng tự do hơn,” bà Zhang nói.

Bà dùng tiền trợ cấp thôi việc để chi trả cho thời gian ở Thái Lan, và bà đang tìm cách ở lại nước ngoài lâu dài, có lẽ bằng cách dạy tiếng Hoa trực tuyến.

Chuyển đến Chiang Mai, mỗi sáng thức dậy được nghe tiếng chim hót và có nhịp sống thư thái hơn. Không giống như ở Trung Quốc, bà có thời gian để tập yoga và thiền, mua sắm quần áo cũ và tham gia các lớp học khiêu vũ.

Ông Armonio Liang, 38 tuổi, rời thành phố Thành Đô phía tây Trung Quốc ở tỉnh Tứ Xuyên để đến đảo Bali của Indonesia, một điểm đến du mục kỹ thuật số nổi tiếng. Công ty khởi nghiệp truyền thông xã hội Web3 của ông bị hạn chế bởi các quy định của chính phủ Trung Quốc trong khi việc ông dùng các ứng dụng trao đổi tiền điện tử đã bị công an quấy rối.

Chuyến đến Bali đã mang lại cho ông nhiều tự do hơn và lối sống của tầng lớp trung lưu với số tiền có thể chỉ vừa đủ để sống ở quê nhà.

“Đây là điều tôi không thể có được ở Trung Quốc,” ông Liang nói, đề cập đến việc làm việc trên máy tính xách tay của mình trên bãi biển và thảo luận với những người nước ngoài từ khắp nơi trên thế giới.

“Hàng ngàn ý tưởng nảy ra trong đầu tôi. Tôi chưa bao giờ sáng tạo được như vậy trước đây.”

Ông cũng rất thích được chào đón bằng những nụ cười.

“Ở Thành Đô, mọi người đều rất căng thẳng. Nếu tôi cười với một người lạ, họ sẽ nghĩ tôi là một thằng khờ”, ông nói.

Tuy nhiên, cuộc sống ở nước ngoài không chỉ có những cuộc trò chuyện trên bãi biển và những người hàng xóm thân thiện. Đối với hầu hết những người lao động trẻ tuổi, thời gian lưu trú như vậy sẽ là khoảng thời gian nghỉ ngơi trong cuộc sống của họ, ông Thompson cho biết.

Ông Thompson nói: “Họ không thể có con vì bọn trẻ phải đi học.” “Họ không thể hoàn thành trách nhiệm của mình với cha mẹ. Điều gì sẽ xảy ra nếu cha mẹ già của họ cần giúp đỡ? Cuối cùng họ sẽ kiếm một công việc toàn thời gian ở quê nhà và bị gọi về nhà vì một trong những điều đó.”

Bà Zhang nói bà phải đối mặt với áp lực kết hôn. Ông Liang muốn bố mẹ chuyển đến Bali cùng mình.

“Đó là một vấn đề lớn,” ông Liang nói. “Họ lo lắng rằng họ sẽ cô đơn sau khi rời khỏi Trung Quốc và lo lắng về nguồn lực y tế ở đây.”

Ông Huang Wanxiong, bị kẹt trên đảo Bohol của Philippines trong bảy tháng vào năm 2020 khi việc di chuyển bằng máy bay bị ngưng lại vì đại dịch. Ông dùng thì giờ để học lặn tự do, lặn sâu không có bình oxy.

Cuối cùng, ông bay về thành phố Quảng Châu, miền nam Trung Quốc, nhưng mất việc tại một công ty gia sư tư nhân sau khi chính phủ trấn áp nghề này vào năm 2021. Công việc tiếp theo của ông là lái xe hơn 16 giờ mỗi ngày cho một doanh nghiệp.

“Tôi cảm thấy như một cái máy trong những ngày đó,” ông Huang nói. “Tôi có thể chấp nhận một cuộc sống ổn định và không thay đổi,

nhưng tôi không thể chấp nhận việc không có bất kỳ hy vọng nào, không cố gắng cải thiện tình hình và đầu hàng số phận”.

Ông Huang trở lại Philippines vào tháng 2 năm nay, thoát khỏi áp lực gia đình để kiếm một công việc tốt hơn và tìm bạn gái ở Trung Quốc. Ông đã nói lại tình bạn ở Đảo Bohol và đủ điều kiện trở thành người hướng dẫn lặn.

Nhưng không có du khách Trung Quốc để dạy và không có thu nhập, ông lại bay về nước vào tháng Sáu.

Ông vẫn hy vọng kiếm sống bằng nghề thợ lặn, có thể là trở lại Đông Nam Á, mặc dù ông cũng có thể đồng ý với đề nghị của cha mẹ là di cư đến Peru để làm việc trong một siêu thị do gia đình điều hành.

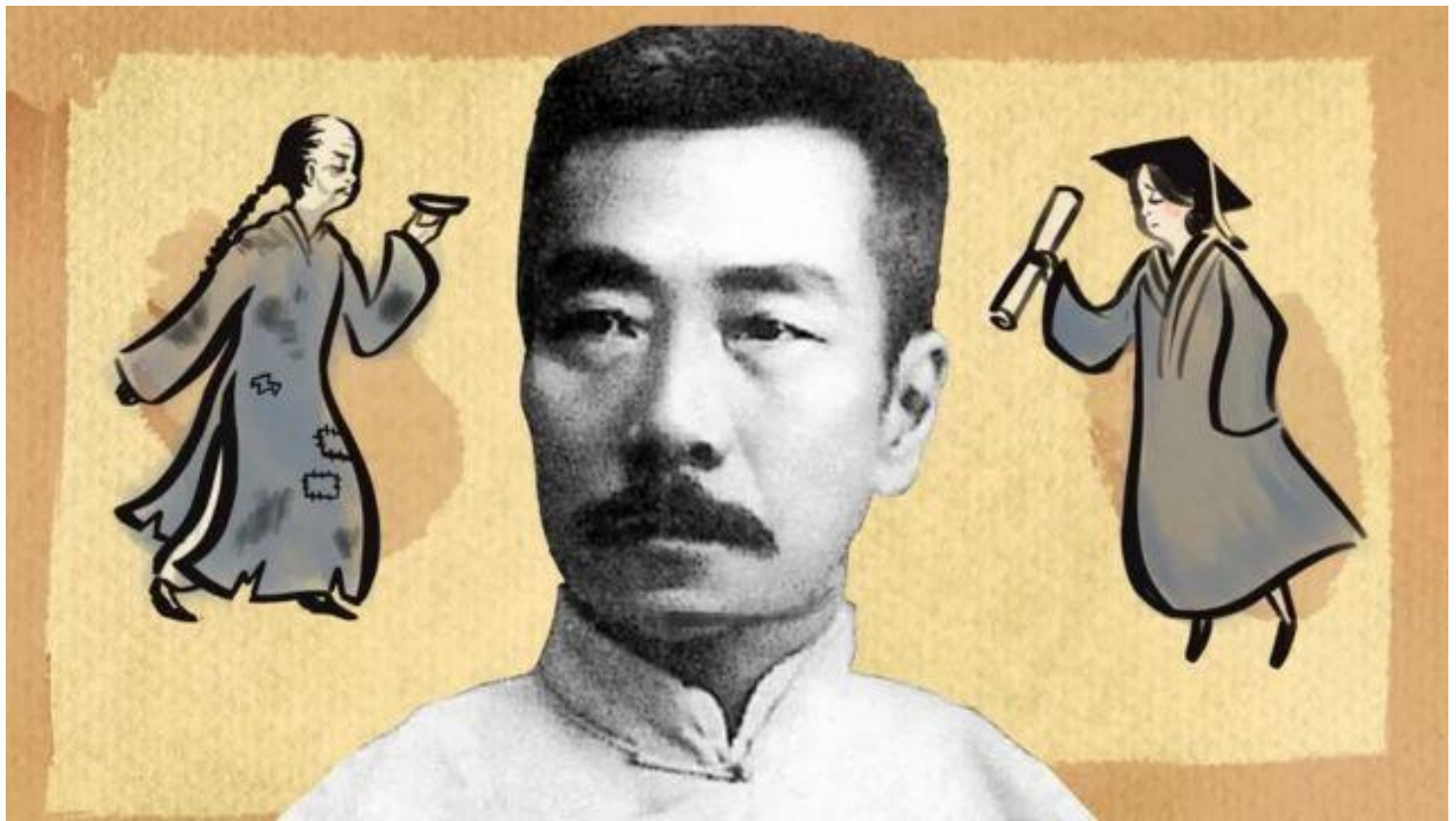
Ông Huang nhớ lại ông từng nổi lên quá nhanh sau khi lặn ở độ sâu 40 mét và tay ông run lên vì thiếu oxy rất nguy hiểm, được gọi là tình trạng thiếu oxy. Bài học mà ông rút ra là tránh vội vàng và duy trì đà nổi ổn định. Cho đến bước đi tiếp theo, ông định dùng kỹ thuật thợ lặn tự do để chống lại những lo lắng khi sống ở Trung Quốc.

“Tôi sẽ áp dụng sự bình tĩnh mà tôi học được từ vùng biển xung quanh hòn đảo đó vào cuộc sống thực của mình,” ông Huang nói. “Tôi sẽ duy trì tốc độ của riêng mình.”



[Khổng Ất Kỳ: Trào lưu ảnh chế ở Trung Quốc nói về sự vô mộng của người trẻ](#)

Capture à partir de :[BBC](#)



Lỗ Tấn, đại văn hào của Trung Quốc là tác giả của truyện ngắn nổi tiếng 'Khổng Ất Kỷ'

Tác giả, Grace Tsoi
BBC News, Hong Kong
11 tháng 6 2023

“Thế hệ của chúng tôi không còn sự kỳ vọng,” cô Ân, 24 tuổi nói.

Nữ sinh viên y khoa này, không muốn nêu tên đầy đủ mà chỉ họ của mình, đã có giấy phép hành nghề, và đang học sau đại học với hy vọng tìm được việc làm ở một bệnh viện lớn.

Nhưng cô ấy không chắc điều này sẽ giúp ích cho mình. Bằng cấp, từng được đánh giá cao trong thị trường việc làm đầy cạnh tranh của Trung Quốc, giờ đây đã đánh mất ánh hào quang khi số sinh viên tốt nghiệp vượt số việc làm.

“Giờ đây, một bằng cấp thạc sĩ chỉ sánh bằng với bằng cấp đại học cách đây một thời gian. Trong tương lai, bằng tiến sĩ sẽ có giá trị như bằng thạc sĩ của bây giờ,” cô Ân nói.

Sự vỡ mộng này đang xảy đến với giới trẻ tuổi ở Trung Quốc, với 20% số người từ 16 đến 24 tuổi bị thất nghiệp, theo số liệu chính thức được công bố hồi tháng Năm.

Và họ đang tìm cách biểu đạt qua những hình meme (ảnh chế) được lan truyền mạnh mẽ qua một truyện ngắn nổi tiếng từ cách đây hơn một thế kỷ.

Đó là câu chuyện về Khổng Ất Kỷ, một học giả không đỗ đạt trên con đường khoa cử, từ đó phải sống trong cảnh nghèo nàn.

Câu chuyện về Khổng Ất Kỷ hiện đã trở thành một từ khóa thể hiện sự bất mãn trong hàng triệu sinh viên tốt nghiệp, khi phải đối mặt với một tương lai ảm đạm.

Có đến hàng trăm ảnh chế (meme) về nhân vật Khổng Ất Kỷ trên khắp các nền tảng mạng xã hội ở quốc gia này.

Chúng xuất hiện từ các bình luận về các ẩn dụ trong thơ văn, cho đến viết lại toàn bộ truyện ngắn này.

Dạng ảnh chế thứ hai có hình dạng video và thậm chí bài rap, và điều này là một bước đi quá xa đối với Bắc Kinh, do đó đã bị xóa trên internet.

[Nhà văn Dương Thu Hương được trao giải 'Cino del Duca 2023'](#)
[Kiểm duyệt Trung Quốc nhắm vào AirDrop và Bluetooth](#)
[Trung Quốc: Khi hài kịch bị cơ quan kiểm duyệt 'sờ gáy'](#)

Người đàn ông và ảnh chế (meme)

Cô Ân nhận thấy phản ứng của nhà nước đối với các ảnh chế (meme) mang tính đạo đức giả.

Trong một bình luận, đài truyền hình nhà nước Trung Quốc CCTV nói sinh viên “nên cởi bỏ chiếc áo choàng dài”, ám chỉ đến nội dung quan trọng của truyện ngắn 'Khổng Ất Kỷ', có lẽ đây là chi tiết dài nhất. Chiếc “áo choàng dài” do ông Khổng mặc đã chia rẽ giới nhà giàu và giới học thức từ những người nghèo không được đến trường, phải mặc “áo khoác ngắn”. Vì vậy lời khuyên của CCTV, dường như là các sinh viên nên bỏ qua sự kiêu hãnh, vứt bỏ chiếc áo choàng dài, và tìm bất kỳ việc làm nào mà họ có thể làm được.

“Họ nói tương lai của chúng tôi sẽ tươi sáng và đẹp đẽ, nhưng hiện nay chúng tôi phát hiện rằng những giấc mơ của mình đã tan vỡ,” cô Ân nói, và cho biết thêm, cho đến nay, những người trẻ ở Trung Quốc luôn được bảo rằng những năm tháng học hành và theo đuổi bằng cấp sẽ mang lại thành quả.

Đối với cô ấy và nhiều người khác, sự tương đồng với Khổng Ất Kỷ thật quá ấn tượng, mặc dù câu chuyện của ông ấy diễn ra, được nhiều người nhận định, là cuối thế kỷ 18, thời nhà Minh trị vì Trung Quốc. Chúng tôi được kể rằng, Khổng, người đã thi rớt kỳ thi khoa cử (keju)

cực kỳ khắc nghiệt để được bước chân vào chốn quan trường danh vọng. Không có con đường duy nhất vào thời điểm đó để thăng cấp trong xã hội, Khổng bị vĩnh viễn dạt ra bên rìa xã hội. Câu chuyện của ông ấy đã được xem là một sự chỉ trích kịch liệt về hệ thống, hiện nay lại được một thế hệ người trẻ mới ở Trung Quốc hưởng ứng, những người bị thất nghiệp và chán chường với nền văn hóa thi cử.



Nguồn hình ảnh, Bilibili / Zihong Shugoshi

Một ảnh chế có nội dung: "Tôi không hiểu [câu chuyện] về Khổng Ất Kỷ khi tôi còn nhỏ. Giờ thì tôi đã hiểu và tôi nhận ra tôi đã trở thành ông ta."

Những ảnh chế lấy cảm hứng từ Khổng Ất Kỷ đầu tiên xuất hiện trên Weibo, phiên bản Twitter của Trung Quốc hồi đầu năm nay. "Tôi nghĩ giáo dục là một nấc thang quan trọng. Nhưng tôi cũng dần nhận ra rằng đây là một chiếc bệ mà tôi không thể đi xuống, và chiếc áo choàng dài mà Khổng Ất Kỷ không thể rũ bỏ," một tài khoản trên Weibo viết. Hồi giữa tháng Ba, những ảnh meme này đã bùng lên mạnh mẽ khi CCTV đăng một đoạn phim, cho rằng cuộc đời bi kịch của Khổng Ất Kỷ là do sự thất bại trong khả năng thích nghi, và tìm bất kỳ việc làm có sẵn. Và vì thế đài này nhấn mạnh "kỷ nguyên của Khổng Ất Kỷ đã chấm dứt, và những người trẻ tham vọng sẽ không bao giờ bị mắc kẹt trong chiếc áo choàng dài nữa".

Những người trẻ đã phản ứng với một loạt những bài đăng và bình luận, chỉ ra điều mà họ cho rằng sai lầm và không công bằng: sự không tương thích giữa giáo dục và việc làm, thiếu mạng lưới an toàn cho những người thất nghiệp, số lượng cơ hội cho tính di động xã hội bị thu hẹp. Một số người so sánh phản ứng của CCTV như “gaslighting” (thao túng tâm lý).

[Từ Marguerite Duras, tác giả 'Người Tình' đến cô hoa hậu châu Á ở Paris](#)

Trung Quốc đã thay đổi

“Nếu một sinh viên đại học không thể tìm được việc làm, thì có lẽ người đó bị lên án. Thế nhưng khi tỷ lệ thất nghiệp trong các sinh viên quá cao. Làm sao chúng ta có thể đổ lỗi cho họ đã không cởi bỏ chiếc áo choàng dài của Khổng Ất Kỷ được?” một người dùng có tên Zhihu đặt câu hỏi trên nền tảng như Quora.

Cô ấy chỉ nằm trong số vài người nói về nhiều năm sinh viên Trung Quốc học tập, và giờ đây họ cảm thấy bản thân đã bị đánh lừa, và nếu họ từ bỏ giấc mơ thì tất cả công sức còn ý nghĩa gì nữa?

“Những người sống khổ hạnh trong 10 năm hoặc hơn để học tập tốt,” một người dùng tên Zhihu khác viết. “Họ không ăn chơi và hiếm khi giao du với người khác giới. Gia đình của họ tiêu nhiều tiền, mua nhà ở các quận có trường tốt và cho con cái đi du học.”

“Lương thấp không phải là điều đáng sợ nhất. Mà đúng hơn chính là thiếu sự bảo vệ phúc lợi xã hội và cơ hội học được kỹ năng mới,” người dùng này nói.

Các bình luận của họ liên tục cho thấy các lỗ hổng rất lớn trong mạng lưới an toàn của Trung Quốc, nhân viên thành thị có trợ cấp thất nghiệp. Họ cũng phản ánh sự tăm tối không chỉ về tương lai mà còn về đất nước.

店酒亭咸



Nguồn hình ảnh, Bilibili / Zao Dong Qi Lai

Một ảnh chế khác, không giống câu chuyện gốc về Khổng Ất Kỷ, nhấn mạnh đến sự bất bình đẳng tại Trung Quốc

Trong một bài viết của một người dùng ghi: “Làm thế nào mà một người có nền tảng khiêm tốn lại có thể đạt được thành công to tát? Tôi lo sợ điều này tương đối khó khăn vào lúc này... Những người giàu thậm chí không cùng đi chung làn với chúng tôi.”

Trong hàng thế kỷ qua, những kế ước xã hội ngầm đã đảm bảo quyền lực cho đảng nhằm đổi lấy sự thịnh vượng. Thế nhưng nền kinh tế Trung Quốc đang suy giảm theo nhiều thập kỷ tăng trưởng kinh tế nhanh chóng ẩn chứa đầy rủi ro.

Và những người trẻ Trung Quốc đã lớn lên, chứng kiến cha mẹ mình thành công, rồi lại bị tác động khi nhiều điều dường như đã thay đổi.

“Khi tôi là một đứa trẻ, cha tôi tìm được việc làm và làm việc chăm chỉ. Ông ấy tự tin vào tương lai và kỳ vọng vào nó,” Vương Vũ Hề, một người 25 tuổi nói. Sự háo hức của cô ấy khi bước vào trường sau đại học giờ đây đã chuyển sang thất vọng. Làm sao cô ấy mô tả được viễn cảnh của mình? “Rồi sao cũng được thôi”.

“Cha mẹ tôi tin tưởng mạnh mẽ vào một công việc tốt đồng nghĩa với thành công,” cô Ân nói. “Hiện nay, chúng tôi phát hiện họ đã trải qua một thời kỳ với cơ hội. Chúng tôi giờ đây không còn cơ hội này nữa.”

Trung Quốc sẽ có 11,5 triệu sinh viên tốt nghiệp sau đại học trong năm nay, con số cao kỷ lục. Đã có khoảng [60% trong số 100 công ty hàng đầu](#) nói sẽ thuê ít sinh viên tốt nghiệp sau đại học hơn. Chính phủ Trung Quốc biết được thách thức này: sự gia tăng “lo lắng, thất vọng và bất an trong các sinh viên đại học” có thể đã tác động đến mức tự tin kinh tế của xã hội, theo một báo cáo chính thức hồi tháng 11/2022.

Trong khi sự chán chường và thất vọng rõ ràng xuất hiện rõ trên mạng xã hội hồi năm ngoái, Khổng Ất Kỷ đã mang đến một sự chua chát mới.

[Tiểu thuyết kinh điển '1984' là sách bán chạy nhất năm 2022 trên nền tảng LitRes của Nga](#)

[Đảng Cộng sản Việt Nam học gì từ các chính sách của 'người đồng chí' Trung Quốc?](#)

'Thánh nhân số một'

Truyện ngắn 'Khổng Ất Kỷ' được Lỗ Tấn viết năm 1919, ông là đại văn hào Trung Quốc được so sánh ngang tầm với Charles Dickens và George Orwell.

Sự chỉ trích cay đắng của Lỗ Tấn về chủ nghĩa phong kiến và sự áp bức có đầy đủ quen thuộc để giúp chúng lan truyền mạnh mẽ, thậm chí là các ảnh chế ẩn và vì thế, có thể an toàn trước sự kiểm duyệt của Đảng Cộng sản Trung Quốc.

Làm sao có thể ngăn chặn tác phẩm của một nhà văn mà đảng đã tôn thành thánh?

Nhà lãnh đạo Mao Trạch Đông từng gọi Lỗ Tấn là “thánh nhân số một”.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Một bảo tàng tôn vinh Lỗ Tấn ở quê nhà của ông tại vùng Thiệu Hưng (Trung Quốc)

Các sinh viên có thể khó cảm được phong cách hà khắc của ông ấy, nhưng Lỗ Tấn vẫn "nằm trong phần cảm xúc giấu kín", rõ ràng có sức đánh động khi thời cuộc đã đến, Eileen Cheng, giáo sư ngành văn chương Trung Quốc tại Đại học Pomona ở Mỹ cho biết.

“Lỗ Tấn có một tinh thần cực kỳ độc lập... một người chỉ trích thẳng thắn sự bạo tàn của chính phủ và [ông ấy] cũng phản đối việc trấn áp những tiếng nói cá nhân.”

Theo các học giả, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã quản lý di sản của Lỗ Tấn bằng cách lập luận rằng những lời chỉ trích của ông ấy là nhắm đến một Trung Quốc đã qua, bởi vì ông ấy đã chết trước khi Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa ra đời vào năm 1949.

Nhưng hiện nay, sau những năm đọc tác phẩm của Lỗ Tấn, một phần câu chuyện về cộng sản, các sinh viên đang cuối cùng "chất vát về tình trạng thánh nhân của Lỗ Tấn" và sử dụng câu chữ của ông ấy một cách ngoan ngoãn, Giáo sư Sebastian Veg từ trường School for Advanced Studies in Social Sciences ở Paris nói.

Khi không gian cho tiếng nói đối lập ở Trung Quốc đang dần bị bóp nghẹt, nhà văn huyền thoại Lỗ Tấn, dường như cuối cùng đang cho thấy sức xoay chuyển tình thế của mình.

[Tiểu thuyết '1984' có thể được in ở Việt Nam?](#)

[Muốn làm phim 'tử tế' tại Việt Nam thì phải tháo 'chiếc vòng kim cô'?](#)



[Thanh niên Trung Quốc ‘thẳng bình’ và ‘bại lạn’](#)

07/09/2023

Ngô Nhân Dụng

Capture à partir de : [voatiengviet](#)



Thanh niên Trung Quốc tại một hội chợ việc làm, tháng Tư, 2023.

Hai từ đang rất thịnh hành trên các mạng xã hội, là tang ping và bại lạn, báo Economist kể. Tang ping, có thể đọc theo âm Hán Việt là “thẳng bình,” nghĩa là nằm dài, nằm ườn, nằm thẳng cẳng. Bại lạn, đọc là “bại lạn,” nghĩa là hư hỏng, như trái cây đã thối rữa.

Hồi đầu tháng Bảy, một thanh niên Trung Hoa từ Thẩm Quyển đi qua Hồng Kông, mang trong túi đeo lưng \$8,000 đô la Mỹ tiền mặt, dù biết lệnh cấm không ai được đem theo hơn \$5,000 đô la khi xuất ngoại. Tại sao anh liều lĩnh vậy? Bởi vì, “Kinh tế Trung Quốc không ổn định, nên đem tài sản gửi ngân hàng ở Hương Cảng.” Anh ta phải đứng xếp hàng chờ 40 phút mới đến lượt; nhiều người trong lục địa cũng đi ký thác tiền như anh. Câu chuyện kể trên từ *South China Morning Post* (Hoa Nam Tảo Báo) ngày 4 tháng Bảy, 2023.

Nhiều người Trung Hoa không chỉ lo chuyển tài sản ra ngoài mà còn bỏ đi luôn. Trung Quốc đang diễn ra một cuộc “xuất não” (brain drain) – những người đầu óc có khả năng tìm đường ra nước ngoài. Từ năm 2010, mỗi năm trung bình có 9,000 người Trung Hoa khá giả bỏ đi, theo nhật báo *Wall Street Journal*. Khá giả, tức là những người có tài sản trên một triệu mỹ kim. Ký giả George Glover, viết trên báo mạng *Insider* ghi nhận từ năm 2018 số người ra nước ngoài đã tăng, năm nay sẽ đến 13,500 người. Họ tìm cơ hội cho mình và con, cháu, qua

Mỹ hay Âu châu, nơi quyền tư hữu được tôn trọng, chế độ ổn định hơn vì dựa trên luật pháp.

Người khá giả đi tới đâu họ cũng sẽ tìm cơ hội đầu tư, xây dựng doanh nghiệp, kiếm lời và tạo công việc làm cho người lao động ở đó. Tại sao họ phải rời bỏ quê hương? Vì lo lắng về các chính sách của ông Tập Cận Bình, trợ cấp để nâng cao doanh nghiệp nhà nước, ngăn không cho tư doanh phát triển.

Trong mấy năm qua, những công ty lớn và thành công nhất đã bị cản trở. Tháng 11 năm 2020, Bắc Kinh không cho công ty Ant Group phát hành cổ phiếu lần đầu trên thị trường chứng khoán để tăng vốn, trị giá có thể tới \$37 tỷ mỹ kim. Ant Group (Mã Nghĩ Tập Đoàn, 蚂蚁集团), chuyên làm dịch vụ chuyển tiền, do công ty Alibaba của tỷ phú Jack Ma lập ra. Sau bước hụt cẳng của “Kiến Càng,” giới đầu tư biết Đảng muốn kìm hãm tư doanh. Cổ phiếu của các công ty kỹ thuật cao hàng đầu đã tụt giá. Từ tháng Ba 2021 đến tháng Bảy 2023 tổng cộng \$1.1 ngàn tỷ mỹ kim – bằng kinh tế nước Hòa Lan – biến mất.

Theo bản tin Reuters, giá trị của Alibaba giảm 70%; Meituan (chuyên giao thức ăn mua trên mạng) mất 59%; JD.com (mua bán trên mạng như Amazon) mất 59%; Baidu (giống như Google ở Mỹ) mất 45%, Tencent (Đặng Tấn, 腾讯, một công ty internet lớn nhất thế giới) mất 40%. Thử tưởng tượng ở Mỹ, trong hai năm, các công ty Microsoft, Facebook, Google, Amazon cùng đi xuống!

Khi các công ty kỹ thuật tân tiến không phát triển được, thì sinh viên ra trường khó kiếm ra việc làm. Ký giả Li Yuan, trên báo *New York Times* ngày 28, tháng Sáu 2023, nghiên cứu các báo cáo tài chánh, đã tìm ra trong ba tháng đầu năm nay số nhân viên được ba đại công ty Alibaba, Tencent và Baidu tuyển thêm đã giảm 9% so với lúc muốn thêm nhiều nhất trong thời gian còn bệnh dịch. Chưa kể, năm ngoái các công ty xây dựng địa ốc đã bớt người làm, cắt giảm từ 30% tới 50%, có nơi cắt 70%.

Tháng Năm, 2023, tỷ lệ thất nghiệp trong giới thanh niên đã lên 20.8%. Con số đáng nghi ngờ thấp hơn sự thật. Vì theo phương pháp thống kê ở Bắc Kinh, người nào đi làm một giờ trong tuần cũng được coi là không thất nghiệp. Với lối tính toán đó, ở các thành phố năm nay chỉ có 5% người thất nghiệp, thấp hơn thời 2019, trước bệnh Covid! Sau đó, Sở Thống Kê đã ngưng không cung cấp tỷ số này nữa.

Nếu con số 20.8% đúng thì trong số 360 triệu người trong lớp tuổi từ 16 đến 35 có 72 triệu đang thất nghiệp. Theo tuần báo *Economist*, trong năm 2021, sau vụ Ant Group bị chặn, 70 phần trăm người trẻ thất nghiệp là sinh viên đã ra trường. Không có việc làm thì họ ngồi lại trường, học tiếp. Trong số những sinh viên mới kiếm được việc ở các thành phố lớn, 39% thấy mình đã “học nhiều quá,” trung bình dư hai năm trau dồi kiến thức, không cần thiết. Ngoài các thành phố đó, tỷ lệ này lên tới 70%.

Ông Tập Cận Bình đã khuyên các sinh viên không kiếm được việc hãy “về nông thôn,” theo gương ông hồi trẻ từng đi học tập nông dân lao động! Ông đã dạy thành ngữ “ngậm đắng nuốt cay” cho giới trẻ. Đó là cảnh chịu đựng gian khổ của Câu Tiễn, vua nước Việt thế kỷ thứ 5 trước Công Nguyên, “nằm gai nếm mật” chờ cơ hội lật đổ Phù Sai, vua nước Ngô.

Chắc ông Tập Cận Bình không khuyến khích thanh niên Trung Quốc “ngậm đắng nuốt cay” chờ ngày lật đổ chế độ cộng sản! Năm ngoái, họ đã đi biểu tình tại hầu hết các đại học, chỉ để phản đối chính sách ngăn cấm để phòng ngừa Covid. Mỗi nơi chỉ quy tụ được trăm người. Đông nhất ở Thượng Hải cũng chỉ trên ngàn người, đã dám hô khẩu hiệu đòi Tập Cận Bình từ chức và chấm dứt vai trò lãnh đạo của đảng Cộng Sản.

Có thể nói, gọng kìm kiểm soát của đảng Cộng sản khiến thanh niên Trung Quốc bây giờ không còn khí phách như thời Ngũ Tứ Vận Động, 1919, hay cuộc biểu tình đòi Dân Chủ ở Thiên An Môn, 1989. Nhưng họ cũng không muốn đi làm lao động, lương thấp như thế hệ cha, anh! Họ lớn lên khi chung quanh mọi người đang làm giàu. Đến lượt mình, tại sao họ không được hưởng?

Báo *Economist*, ngày 15 tháng 8, 2023, đã thấy tinh thần bi quan tràn ngập khi theo dõi chuyện trò trao đổi trên các trang blog của giới trẻ. Một thanh niên 27 tuổi ở thị xã Huệ Châu, tỉnh Quảng Đông, nói, “Chúng tôi không có chút hy vọng nào.” Một thanh niên khác họ Trương (Zhang), ngoài 20 tuổi, đang làm pha cà phê trong quán, kiếm 4,000 đồng nguyên một tháng, gửi một nửa về cho cha mẹ già ở quê, còn vừa đủ sống. Nhưng anh này không muốn đi làm ở một nhà máy điện tử, lương cao hơn, từ 4,500 đến 6,000 nguyên (\$620 đến \$830 đô la Mỹ). “Tôi không thể nào ngồi làm công việc lắp ráp mấy đồ đó!”

Như nhiều thanh niên Trung Quốc cùng tuổi, anh họ Trương không thể nào lập gia đình. Vì muốn cưới vợ, trước hết phải có chỗ ở. Không hy vọng! Năm ngoái trong cả nước chỉ có 6.8 triệu đám cưới, bằng một nửa con số trước đây 10 năm. Cưới rồi, lấy tiền đâu để nuôi con? Theo điều tra của tổ chức Nghiên Cứu Nhân Khẩu tên là Dục Oa ở Bắc Kinh, nuôi một đứa trẻ cho tới 18 tuổi bây giờ tốn trung bình 485,000 đồng nguyên, tương đương \$67,000 mỹ kim. Người ở Mỹ coi như thế là quá rẻ. Ở Trung Quốc, số tiền đó lớn gấp bảy lần lợi tức chia cho đầu người.

Người ta sợ có con, hiểu được. Nhưng sợ đến cả quan hệ tính dục thì thật bất ngờ. Báo *Economist* thuật lại một bài nghiên cứu của ba giáo sư Đại học Bắc Kinh và Phục Đán (Thượng Hải), họ báo động: “Không biết giới trẻ Trung Quốc chán chuyện tính dục (sex) không, và tại sao họ chán, đó là một vấn đề cần tìm hiểu thêm.” Năm 2020, một cuộc nghiên cứu thấy rằng trong lớp người từ 17 đến 25 tuổi, đã lập gia đình hoặc có người tình rồi, 14.6% phụ nữ và 10.1% đàn ông cho biết họ không hề giao hợp một lần, trong suốt năm trước.

Ông Tập Cận Bình đang thúc đẩy người Trung Hoa sanh đẻ nhiều vì dân số đang giảm. Chắc giới trẻ không thể cộng tác với kế hoạch này. Năm ngoái, một thanh niên bị phạt vì không theo đúng các luật lệ đề phòng Covid. Viên cảnh sát khuyên bảo: Anh bị Covid thì sẽ hại đến cả ba thế hệ chứ không phải hại một mình anh! Người thanh niên đáp: Cảm ơn ông. Sau tôi, sẽ không còn thế hệ nào nữa!

Hai từ đang rất thịnh hành trên các mạng xã hội, là *tang ping* và *bai lan*, báo *Economist* kể. *Tang ping*, có thể đọc theo âm Hán Việt là “thẳng bình,” nghĩa là nằm dài, nằm ườn, nằm thẳng cẳng. *Bai lan*, đọc là “bại lan,” nghĩa là hư hỏng, như trái cây đã thối rữa.

[Ngô Nhân Dụng](#)



[Trung Quốc ngừng công bố tỉ lệ thất nghiệp của giới trẻ](#)

Đăng ngày: 15/08/2023 - 14:08

Capture à partir de :[RFI](#)

Trung Quốc sáng hôm nay 15/08/2023 ngừng công bố số liệu định kỳ hàng tháng về tỉ lệ thất nghiệp của giới trẻ trong độ tuổi 16-24, sau thống kê hồi tháng 07/2023 cho thấy mức thất nghiệp cao kỷ lục, 21,3%, ở nhóm người trẻ tuổi trong tháng 06 năm nay.



Tại một hội chợ việc làm ở Bắc Kinh, Trung Quốc, ngày 30/06/2023. REUTERS - THOMAS PETER

Ông Phó Lăng Huy (Fu Linghui), một phát ngôn viên của Cơ quan Thống kê Quốc gia Trung Quốc, thông báo : *“Việc công bố tỉ lệ thất nghiệp ở giới trẻ bị tạm ngưng”*. Vì cần *“điều chỉnh”* các số liệu về việc làm.

Phản ứng về quyết định của chính quyền, một người dùng internet bình luận mỉa mai trên mạng xã hội Weibo là chỉ cần Bắc Kinh ngưng công bố số liệu là *“sẽ không còn nạn thất nghiệp và vấn đề như vậy sẽ được giải quyết”*.

Theo thống kê tháng 07, tỉ lệ thất nghiệp trong nhóm người ở độ tuổi lao động tại Trung Quốc đã tăng nhẹ so với tháng trước đó, lên thành 6,3%. Tuy nhiên, theo AFP, tỉ lệ thất nghiệp ở Trung Quốc chỉ được thống kê ở các khu vực thành thị, do đó chỉ phản ánh được một phần tình trạng thất nghiệp trong cả nước.

Để thúc đẩy kinh tế, cũng trong ngày hôm nay 15/08, Ngân hàng Trung ương Trung Quốc bất ngờ giảm tỉ lệ lãi suất cho vay một năm cho các cơ sở tài chính (MLF) từ 2,65% xuống còn 2,5%.



[Ngành công nghiệp tiệc cưới 500 tỷ USD của Trung Quốc thiệt hại vì số người kết hôn sụt giảm](#)

19 tháng 9 2023

Capture à partir de : [BBC](#)



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Dịch Covid đã không hề tử tế với những người làm trong ngành tổ chức tiệc cưới ở Trung Quốc, vốn có truyền thống kết hôn là chuyện phức tạp và tốn kém.

Nhưng ngành công nghiệp tiệc cưới ước tính trị giá gần 500 tỷ USD của Trung Quốc hiện đang phải đối mặt với một mối đe dọa lớn hơn: số lượng các cặp đôi sẵn sàng bước vào ngưỡng cửa hôn nhân sụt giảm mạnh.

[Đám cưới ở Trung Quốc ngày càng xa xỉ](#)

[Giới trẻ Trung Quốc 'ngại hôn nhân và sinh con'](#)

[Trung Quốc: Những nam giới độc thân và phụ nữ không muốn có con](#)

Theo [Reuters](#), xu hướng này trở nên rõ rệt hơn khi nền kinh tế suy yếu và niềm tin của người tiêu dùng sụt giảm, khiến giới chức lo ngại khi đang cố gắng cải thiện tỷ lệ kết hôn và sinh sản - vốn đã giảm xuống mức thấp kỷ lục vào năm ngoái, kéo theo sự sụt giảm dân số lần đầu tiên trong vòng 60 năm.

Yuan Jialiang, người từng điều hành một doanh nghiệp tổ chức đám cưới quy mô gần một thập kỷ ở Thượng Hải, trước khi chuyển hướng sang chụp ảnh cưới trước đại dịch Covid, cho biết:

“Số người kết hôn đang giảm và rất ít cặp đôi sẵn lòng chi nhiều tiền cho đám cưới”.

“Tương lai ngành này có vẻ không mấy hứa hẹn”.

Có 6,8 triệu cặp đôi đăng ký kết hôn trên toàn Trung Quốc vào năm ngoái, giảm hơn 800.000 so với năm 2021 và là mức thấp nhất kể từ khi chính phủ bắt đầu công bố dữ liệu vào năm 1986.

Tỷ lệ đăng ký kết hôn giảm sẽ làm trầm trọng thêm tỷ lệ sinh sản ở Trung Quốc, hiện là một trong những xã hội có tốc độ già hóa dân số nhanh nhất thế giới.

Nhiều thành phố từ chối trợ cấp nuôi con hoặc chăm sóc sức khỏe cho những bà mẹ chưa kết hôn và việc có con ngoài giá thú thường bị phản đối.

“Có rất nhiều khách hàng chỉ nói rằng ‘bạn biết đấy, hôn nhân không dành cho tôi’ và rất nhiều người trẻ tuổi ở Trung Quốc cảm thấy việc nuôi dạy con cái là quá tốn kém,” theo Ben Cavender, Giám đốc quản lý kiêm người đứng đầu chiến lược tại tập đoàn China Market Research Group.

“Ngành công nghiệp tổ chức tiệc cưới truyền thống của Trung Quốc có lẽ đang ở trong thời kỳ thoái trào”.

Ngân sách, lễ cưới tốn đong

Trước khi đại dịch nổ ra, tiệc cưới là ngành kinh doanh béo bở ở Trung Quốc.

Daxue Consulting ước tính ngành này trị giá 3,6 nghìn tỷ nhân dân tệ (487 tỷ USD) vào năm 2020.

Theo truyền thống, các cặp đôi sẽ đổ tiền vào trang sức vàng, việc trang trí cầu kỳ và địa điểm sang trọng nhưng ông Frank Chen, từ Chen Feng Wedding Planning ở Thượng Hải, cho biết rất ít đám cưới năm nay có ngân sách trên 100.000 nhân dân tệ (13.736 USD).

Chen cho biết: “Mọi người có xu hướng tổ chức một đám cưới tối giản và đặc trưng hơn”, đồng thời nói thêm rằng cách đây một thập kỷ, các cặp đôi thường chi hàng triệu nhân dân tệ.

Nhiều đám cưới được lên kế hoạch tổ chức vào năm 2022 đã bị hoãn lại do lệnh phong tỏa dịch Covid, dẫn đến một năm 2023 tụt bật hơn đối với một số công ty.

Các công ty trang sức như Chow Tai Fook và TSL cho biết họ kỳ vọng nhu cầu về trang sức cưới năm nay sẽ trở lại mức trước đại dịch.

Tuy nhiên, TSL nói tương lai lâu dài của ngành sẽ phụ thuộc vào sức mạnh của nền kinh tế.

“Đó chỉ là sự tồn đọng từ dịch Covid,” người tổ chức đám cưới Xueyi - có hoạt động kinh doanh ở Tây An và Thượng Hải cũng chứng kiến sự tăng đột biến trong năm nay, cho biết. “Một số khách hàng của tôi vốn dè dặt lịch đặt tiệc, giờ đã thực sự chia tay nhau rồi.”

Thị trường ngách

Suy thoái kinh tế đã ảnh hưởng đến tầng lớp trung lưu và giới trẻ, dẫn đến tỷ lệ thất nghiệp cao và chi tiêu hộ gia đình thấp.

Người tiêu dùng giàu có hơn dường như được cách ly tốt hơn trước những “cơn gió ngược” trong nền kinh tế vĩ mô này.

Jewel Wang, chủ sở hữu một mạng lưới các cửa hàng bán váy cưới của nhà thiết kế người Mỹ Vera Wang, kỳ vọng các công ty chuyên về dịch vụ cao cấp hoặc đặt may riêng sẽ hoạt động tốt hơn những công ty ở mức bình dân đến tầm trung.

Wang, kiêm người sáng lập cửa hàng áo cưới Nora ở Thượng Hải, nơi lưu giữ những bộ váy sang trọng của các nhà thiết kế bao gồm Oscar de la Renta và Carolina Herrera, cho biết tháng Sáu là tháng tuyệt vời nhất trong một thập kỷ do nhu cầu bị dồn lại.

Cô nói thêm: “Đối với chúng tôi, việc tìm được cô dâu tiếp theo có đủ khả năng chi trả cho sản phẩm của chúng tôi sẽ mang ý nghĩa hơn so với việc chiếm được thị phần lớn.”

Tuy nhiên, cô vẫn cẩn trọng về tương lai.

Wang cho biết: “Là một thị trường, chúng tôi nhận thấy chi tiêu đang suy giảm hoàn toàn. Chiến lược của chúng tôi là duy trì vị trí trong thị trường ngách”.

“Chúng tôi không muốn nhảy vào thị trường rộng lớn hơn vì chúng tôi không nghĩ rằng đó là nơi lý tưởng để hướng đến.”



[Nguyên nhân và tác động rộng lớn của việc dân số Trung Quốc giảm dần](#)

Capture à partir de :[BBC](#)



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Lần đầu tiên kể từ khi nạn đói khủng khiếp xảy ra cách đây 60 năm, dân số Trung Quốc có xu hướng giảm. Tại sao vậy? Và điều này sẽ ảnh hưởng đến phần còn lại của thế giới như thế nào?

Sự thật là quốc gia đông dân nhất thế giới đang sắp sửa giảm bớt số người.

Trung Quốc chiếm hơn một phần sáu dân số thế giới, tuy nhiên sau bốn thập kỷ phát triển tăng vọt từ 660 triệu lên 1,4 tỷ người, lần đầu tiên kể từ nạn đói khủng khiếp 1959-1961 đến nay, dân số của nước này đang có xu hướng giảm trong năm nay.

[Khi yêu, điều gì xảy ra trong não chúng ta?](#)

[Vô cảm khiến một số người rất tàn nhẫn với người khác?](#)

[Con cái định hình cuộc sống cha mẹ như thế nào](#)

Theo số liệu mới nhất từ Tổng cục Thống kê Quốc gia Trung Quốc, dân số nước này chỉ tăng từ 1,41212 tỷ người lên 1,41260 tỷ người vào năm 2021 - mức tăng thấp kỷ lục là 480.000 người, chỉ bằng một phần nhỏ so với mức tăng hàng năm 8 triệu người trong một thập kỷ trước.

Mặc dù tình trạng ngại sinh con do phải đối mặt với các biện pháp phòng chống Covid nghiêm ngặt cũng góp phần làm giảm tỷ lệ sinh, nhưng xu hướng này đã kéo dài từ nhiều năm.

Sinh suất trung bình (số trẻ em sinh ra tính trên một phụ nữ) của Trung Quốc là 2,6 vào cuối những năm 1980 - cao hơn nhiều so với mức 2,1 là mức cần thiết đủ để thay thế tỷ lệ tử vong. Tỷ suất này đã tụt xuống 1,6 đến 1,7 kể từ năm 1994; giảm còn 1,3 vào năm 2020 và chỉ đạt

1,15 vào năm 2021.

Để so sánh thì Úc và Hoa Kỳ có tỷ suất sinh sản là 1,6 lần sinh trên một phụ nữ. Nhật Bản là nơi dân số già nhưng tỷ lệ này cũng đạt 1,3. Điều này xảy ra bất chấp việc Trung Quốc đã bãi bỏ chính sách "mỗi gia đình chỉ có một con" vào năm 2016 và thay thế bằng chính sách khuyến khích mỗi gia đình nên sinh ba con, thậm chí năm ngoái còn đưa ra hỗ trợ thuế và các ưu đãi khác cho các gia đình sinh nhiều con.

Có nhiều giả thuyết khác nhau giải thích lý do tại sao phụ nữ Trung Quốc vẫn không muốn sinh con kể cả khi được hưởng nhiều ưu đãi của nhà nước.

Một khả năng là người dân đã quen với các gia đình ít con. Một vấn đề khác liên quan đến chi phí sinh hoạt tăng cao, trong khi những người khác cho rằng nó có thể liên quan đến tuổi kết hôn ngày càng tăng, điều này làm trì hoãn việc sinh con và làm giảm mong muốn có con.

Ngoài ra, hiện nay Trung Quốc có ít phụ nữ trong độ tuổi sinh đẻ hơn dự kiến.

Bị giới hạn chỉ được sinh một con kể từ năm 1980, nhiều cặp vợ chồng đã chọn sinh con trai, nâng tỷ số giới tính khi sinh từ 106 trẻ trai trên 100 trẻ gái (là tỷ lệ có ở hầu hết các quốc gia còn lại trên thế giới) tăng vọt lên 120/100, thậm chí ở một số tỉnh mất cân bằng đến tận 130/100.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Sau năm 2021, các nhà nghiên cứu dự đoán rằng hàng năm dân số Trung Quốc sẽ giảm trung bình 1,1%/năm

Những dự phóng do một nhóm nghiên cứu tại Học viện Khoa học Xã hội Thượng Hải đưa ra nói rằng năm nay - lần đầu tiên sau nạn đói - dân số của Trung Quốc sẽ có mức tăng thấp là 0,49 phần nghìn. Tuy nhiên, trên thực tế dân số nước này đã có mức tăng thấp sau nạn đói,

chỉ đạt 0,34 trên 1.000 vào năm ngoái luôn rồi.

[Sẽ ra sao nếu các giống người khác không tuyệt chủng?](#)

[Có nên lo khi con trẻ hay nói lời châm chọc?](#)

[Chọn bạn thân theo cách của trẻ thơ](#)

Bước ngoặt đã đến sớm hơn một thập kỷ so với dự kiến.

Gần đây nhất vào năm 2019, Viện Khoa học Xã hội Trung Quốc công bố dân số sẽ đạt đỉnh vào năm 2029, ở mức 1,44 tỷ người. Phúc trình Triển vọng Dân số của Liên Hiệp Quốc năm 2019 dự kiến đỉnh cao dân số Trung Quốc là 1,46 tỷ sẽ xảy ra muộn hơn, vào năm 2031-32.

Nhóm nghiên cứu của Học viện Khoa học Xã hội Thượng Hải dự đoán mức giảm trung bình hàng năm là 1,1%/năm sau 2021, đẩy dân số Trung Quốc xuống 587 triệu người vào năm 2100, chưa bằng một nửa so với hiện nay.

Các giả định hợp lý đằng sau dự đoán nói trên là tỷ lệ sinh của Trung Quốc giảm từ 1,15 xuống 1,1 trong thời gian từ nay đến năm 2030 và duy trì ở mức đó cho đến năm 2100.

Sự suy giảm dân số nhanh chóng sẽ tác động sâu sắc đến kinh tế Trung Quốc.

Dân số trong độ tuổi lao động của Trung Quốc đạt đỉnh vào năm 2014 và dự kiến sẽ giảm xuống dưới một phần ba mức cao nhất đó vào năm 2100.

Dân số cao tuổi của Trung Quốc (từ 65 tuổi trở lên) dự kiến sẽ tiếp tục tăng trong phần lớn thời gian đó; đến gần năm 2080 lượng người già sẽ nhiều hơn dân số trong độ tuổi lao động của Trung Quốc.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Trung Quốc bãi bỏ chính sách mỗi gia đình chỉ có một con vào năm 2016

Điều này có nghĩa là hiện nay cứ 20 người già được 100 người trong độ tuổi lao động hỗ trợ, thì đến năm 2100, 100 người Trung Quốc

trong độ tuổi lao động sẽ phải hỗ trợ tới 120 người Trung Quốc cao tuổi.

Mức giảm trung bình hàng năm là 1,73% dân số trong độ tuổi lao động của Trung Quốc đặt ra bối cảnh cho tăng trưởng kinh tế thấp hơn nhiều, trừ phi năng suất tăng nhanh thần tốc.

Chi phí lao động cao hơn, do lực lượng lao động thu hẹp nhanh chóng, sẽ đẩy các ngành sản xuất sử dụng nhiều lao động thủ công, tỷ suất lợi nhuận thấp ra khỏi Trung Quốc để chuyển sang các nước có nguồn nhân công dồi dào như Việt Nam, Bangladesh và Ấn Độ.

Hiện chi phí lao động sản xuất ở Trung Quốc cao gấp đôi Việt Nam. Đồng thời, Trung Quốc sẽ phải dành nhiều nguồn lực của mình hơn cho việc cung cấp các dịch vụ y tế, sức khỏe và chăm sóc người cao tuổi để đáp ứng nhu cầu của dân số ngày càng già.

Mô hình của Trung tâm Nghiên cứu Chính sách tại Đại học Victoria ở Úc cho thấy rằng nếu không có thay đổi đối với hệ thống hưu bổng của Trung Quốc thì các khoản chi trả lương hưu của nước này sẽ tăng gấp 5 lần, từ 4% GDP vào năm 2020 lên 20% GDP vào năm 2100.

Đối với các quốc gia xuất khẩu tài nguyên như Australia, những thay đổi này có thể đòi hỏi phải định hướng lại xuất khẩu sang các lãnh thổ khác ngoài Trung Quốc. Đối với các nhà nhập khẩu hàng hóa bao gồm cả Hoa Kỳ, nguồn hàng nhập được điều chỉnh chuyển dần sang các trung tâm sản xuất mới và đang phát triển.

Bất chấp nhiều dự báo rằng đây sẽ là "thế kỷ của Trung Quốc", những giả thiết về dân số này cho thấy mức ảnh hưởng có thể sẽ chuyển sang nơi khác - bao gồm nước láng giềng Ấn Độ, quốc gia có dân số dự kiến sẽ vượt qua Trung Quốc trong vòng thập kỷ tới.

Bà Bành Tu Kiến (Xiujian Peng) làm việc tại Trung tâm Nghiên cứu Chính sách, Đại học Victoria. Trong năm năm qua bà đã được trao những khoản tài trợ từ một số tổ chức, trong đó có Học viện Khoa học Xã hội Thượng Hải, Đại học Nông nghiệp Hà Nam và Viện Nghiên cứu Kinh tế và Công nghệ CHN.

[Bài tiếng Anh](#) đã đăng trên The Conversation, được biên tập lại và đăng trên [BBC Future](#) theo giấy phép Creative Commons.



[Trung Quốc kêu gọi binh lính sinh sản](#)

30/09/2023

VOA News

Capture à partir de : [voatiengviet](https://www.voatiengviet.com)



Trẻ sơ sinh được tiêm vắc xin tại một bệnh viện ở Aksu, Vùng Tự trị người Uighur ở Tân Cương, Trung Quốc, ngày 10/8/2012.

Trong lúc Trung Quốc đối mặt với tình trạng số lượng người già ngày càng tăng và số trẻ sơ sinh ngày càng ít, nhà lãnh đạo Tập Cận Bình trao cho các chiến sĩ một mệnh lệnh mới – dẫn đầu nhiệm vụ sinh sản.

Các nhà phân tích cho rằng động thái này không chỉ nhằm giải quyết các thách thức về dân số của đất nước mà còn nhằm biến binh nghiệp trở thành một lựa chọn nghề nghiệp hấp dẫn hơn đối với những người có chuyên môn, có học thức ở thành thị.

Vào ngày 7/9, các nhà lãnh đạo cộng sản Trung Quốc đã công bố một lệnh hành pháp mới về kế hoạch hóa gia đình và quân đội. Nhấn mạnh tính cấp bách, lệnh này có hiệu lực từ ngày 10/9.

Chi tiết đầy đủ về kế hoạch 33 mục vẫn chưa được công bố, nhưng truyền thông nhà nước cho biết chính sách này sẽ “tiêu chuẩn hóa các điều chỉnh về kế hoạch hóa gia đình, các biện pháp khuyến khích, các dịch vụ liên quan” và hình thành “một chuỗi hoàn chỉnh” từ sinh con đến chăm sóc trẻ, “với sự hỗ trợ kỹ thuật đầy đủ.”

Các bài đăng trên tài khoản chính thức của lực lượng quân đội Trung Quốc cho biết các biện pháp này bao gồm kỳ nghỉ 5 ngày hàng năm cho những người mới làm cha mẹ và cho phép những người mới nhập ngũ có thể về thăm gia đình trong hai năm đầu tiên phục vụ.

Có một bài đăng còn đưa cả hình ảnh một người lính trẻ phục vụ trong Quân đoàn 73 của Quân đội ở Tế Nam tên là Li đang mỉm cười bên vợ con, người lính này được nói là đã được hưởng kỳ nghỉ phép 5 ngày vừa kể.

Theo một bài đăng hôm 25/9 trên tài khoản chính thức Weibo của Lực lượng Hỗ trợ Chiến lược Trung Quốc, phụ trách chiến tranh không gian, mạng, chính trị và điện tử, kỳ nghỉ phép hàng năm kéo dài 5 ngày dành cho những người lính có con dưới 3 tuổi.

Khuyến khích sinh sản

Kể từ khi Trung Quốc chấm dứt chính sách một con nghiêm ngặt vào năm 2016, cả chính quyền trung ương và địa phương đều đã chuyển hướng. Họ bắt đầu đưa ra các ưu đãi cho các cặp vợ chồng sinh thêm con khi tiêu chuẩn được nâng lên hai con, và một lần nữa vào năm 2021 – giữa đại dịch COVID – khi Trung Quốc cho phép các cặp vợ chồng sinh ba con.

Các tỉnh, thành trên cả nước đưa ra nhiều chính sách ưu đãi cho các gia đình có 3 con như phần thưởng một lần và trợ cấp hàng tháng cho đến khi con đủ 3 tuổi.

Ở Thiệu Hưng, miền đông Trung Quốc không xa các thành phố cảng Ninh Ba và Thượng Hải, các cặp vợ chồng có ba con được cho mượn tín dụng lên tới 50.000 đô la để mua nhà.

Tuy nhiên, cho đến nay, những nỗ lực nhằm thay đổi chiều hướng nhân khẩu học của Trung Quốc đều thất bại.

Năm ngoái, tỷ lệ sinh của Trung Quốc giảm xuống còn 1,09 trẻ trên một phụ nữ, một trong những mức thấp nhất thế giới. Và lần đầu tiên sau 61 năm, dân số Trung Quốc giảm vào năm 2022 với tỷ lệ tử nhiều hơn tỷ lệ sinh.

Ông Steven Mosher, một chuyên gia nghiên cứu về chính sách kế hoạch hóa gia đình của Đảng Cộng sản, nói với VOA rằng các biện pháp mới của quân đội là dấu hiệu cho thấy “Trung Quốc đang ngày càng khao khát có thêm trẻ em”.

Ông Mosher đã theo dõi các chính sách của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa trong nhiều thập niên và là nhà khoa học xã hội người Mỹ đầu tiên được phép nghiên cứu ở Trung Quốc vào năm 1979-80. Hiện ông giữ chức chủ tịch Viện Nghiên cứu Dân số, một tổ chức phản đối việc phá thai và các chương trình kiểm soát sinh sản của chính phủ.

Ông lưu ý rằng các biện pháp mới là một phần trong mệnh lệnh về cách các lực lượng vũ trang phải thực thi các quy định liên quan đến dân số và kế hoạch hóa gia đình, vốn được ông Tập ký với tư cách là người đứng đầu Quân ủy Trung ương.

Ông Mosher nói: “[Ông Tập] là Chủ tịch Quân ủy Trung ương và do đó là tổng tư lệnh quân đội Trung Quốc. Do đó, ‘đề nghị’ của ông ấy tương đương với một mệnh lệnh”.

Một số người lính hoài nghi

Mặc dù vậy và mặc dù có vô số video và bài viết trực tuyến nhằm quảng bá các biện pháp mới cũng như kêu gọi các cặp quân nhân thực hiện nghĩa vụ yêu nước của mình, nhiều người trên mạng vẫn tỏ ra nghi ngờ.

Một số người nói đùa trên nền tảng mạng xã hội WeChat rằng chỉ khi chính phủ cấp khoản trợ cấp hàng tháng 3.000 nhân dân tệ, tương đương khoảng 450-500 đô la, thì điều đó mới đáng để xem xét. Nhiều người khác chùn bước trước cái giá phải trả của việc làm cha mẹ, bắt chấp các phúc lợi nghỉ lễ và các phúc lợi về chăm sóc trẻ nhỏ.

Một người dùng có vẻ là vợ/chồng quân nhân đến từ tỉnh Ninh Hạ phía Tây cho biết cô không thể nào có thêm con.

“Tôi đã một mình chăm sóc hai đứa con. Bố mẹ tôi cũng chẳng thể làm gì nhiều để giúp đỡ và chồng tôi đang tại ngũ nên rất ít khi ở nhà. Chúng tôi lấy nhau đã 10 năm và sống xa nhau đã 10 năm.” bài viết cho biết.

Những người khác cũng đưa ra khiếu nại tương tự và lưu ý rằng kỳ nghỉ phép 5 ngày sẽ không tạo ra nhiều khác biệt. Vợ chồng quân nhân Trung Quốc hiếm khi sống cùng bạn đời tại căn cứ quân sự. Những người lính cần phải có cấp bậc cao hơn để có đặc quyền có vợ/chồng và con cái phụ thuộc ở cùng khi thực hiện nhiệm vụ.

Các binh sĩ thường được lấy 40 ngày phép một lần, nhưng chỉ sau khi hoàn thành hai năm phục vụ đầu tiên.

‘Họ làm được không?’

Ông Chen Guangcheng, một nhà hoạt động vì quyền của người mù đến từ Trung Quốc, người trước đây đã phải ngồi tù hơn 4 năm vì vận động cho quyền phụ nữ và đấu tranh chống lại chính sách một con, cho biết phản ứng này không có gì đáng ngạc nhiên.

“Chính phủ có thể hứa tất cả những gì họ muốn, nhưng liệu họ có thể thực hiện được không? Đó là điều mà người dân đang thắc mắc, và đúng như vậy,” ông Cheng nói với VOA.

Ông Cheng, hiện là nghiên cứu viên cao cấp và giảng viên về Trung Quốc đang đại tại Đại học Công giáo Hoa Kỳ, nói rằng bất kể đó là chính sách một, hai hay ba con, Đảng Cộng sản không nên coi việc sinh con là một phần quy hoạch của nhà nước.

Ông nói với đài VOA: “Sự tùy tiện trong chiến dịch kế hoạch hóa gia đình của chính phủ hoàn toàn mất nhân tính đến mức khiến người dân tự ti rằng dưới sự cai trị của Cộng sản, họ chẳng qua chỉ là một ‘cái mỏ nhân loại’.

Cụm từ này được lan truyền rộng rãi trên mạng ở Trung Quốc để nhấn mạnh rằng mọi người cảm thấy như họ đang bị đối xử giống như các tài nguyên khác thuộc sở hữu nhà nước.

Quân đội tìm kiếm dân thành thị có chuyên môn

Một số người coi sự thay đổi chính sách này là một phần trong nỗ lực rộng lớn hơn nhằm làm cho sự nghiệp trong quân đội trở nên hấp dẫn hơn.

Hu Ping, một nhà văn và biên tập viên người Trung Quốc gốc Bắc Kinh hiện đang cư trú tại Hoa Kỳ, nói với VOA trong một cuộc phỏng vấn qua điện thoại: “Chính phủ rõ ràng đang ưu tiên các nguồn lực cho quân đội”.

Ông James E. Fanell, đại tá Hải quân Hoa Kỳ đã nghỉ hưu, cho rằng điều đó là có lý do.

Ông Fanell nói với VOA: “Thông điệp là: nếu bạn gia nhập PLA [Quân đội Giải phóng Nhân dân], bạn sẽ có thể phục vụ Trung Quốc một cách yêu nước và bạn có thể có một gia đình và biết rằng họ sẽ được chăm sóc.”

Ông Fanell nói thêm, các biện pháp mới được công bố được thiết kế để “làm cho PLA trở nên hấp dẫn hơn đối với dân thành thị có chuyên môn, có học thức, đặc biệt quan trọng nếu các báo cáo về suy giảm kinh tế là chính xác.”

Ông Fanell từng là giám đốc tình báo của Hạm đội Thái Bình Dương Hoa Kỳ. Ông hiện là nhân viên chính phủ tại Trung tâm Chính sách An ninh Geneva ở Geneva, Thụy Sĩ.

Theo ông Fanell, tăng cường phúc lợi gia đình của các lực lượng vũ trang là một phần trong kế hoạch “phát triển lực lượng tổng thể” của ông Tập Cận Bình, cùng với quá trình hiện đại hóa nhanh chóng, nhằm mục đích chuẩn bị cho PLA trước cuộc xâm lược Đài Loan.

Lúc lệnh của ông Tập được ban hành, Trung Quốc đang vào mùa tuyển dụng mùa thu. Việc tuyển dụng đã kết thúc ở Thượng Hải vào

ngày 18/9 và theo truyền thống nhà nước, sinh viên đại học và những người có bằng đại học chiếm 97,6% tổng số người được tuyển mộ của thành phố.

Việc tuyển quân của Trung Quốc diễn ra hai lần một năm, thường là từ giữa tháng 2 đến cuối tháng 3 và giữa tháng 8 đến cuối tháng 9.



[TQ lập kế hoạch kiểm soát hoàn toàn cuộc sống người dân?](#)

Capture à partir de : [BBC](#)

Chương trình Reality Check

BBC News

14 tháng 10 2018



Chương trình Reality Check của BBC phân tích những ẩn ý của hệ thống xếp hạng tín dụng xã hội được đề xuất tại Trung Quốc.

Phó tổng thống Mỹ Mike Pence chỉ trích kế hoạch của Trung Quốc về việc áp dụng một hệ thống xếp hạng tín dụng xã hội.

[Skype bị xóa tại Trung Quốc](#)

[BBC bị chặn ở Trung Quốc](#)

[Trump 'phản nản về Trung Quốc'](#)

[Kiểm soát mạng: VN học Trung Quốc được không?](#)

"Chính quyền Trung Quốc nhắm đến việc thực thi một hệ thống Orwell [được mô tả trong tiểu thuyết 1984] dựa trên việc kiểm soát hầu hết khía cạnh của đời sống con người - với cái gọi là "điểm tín nhiệm xã hội," ông Pence nói trong bài phát biểu gần đây.

Chính phủ Trung Quốc khẳng định hệ thống này sẽ trao thưởng cho những ai "báo cáo hành vi vi phạm".

Vậy thì Trung Quốc có đang thiết lập hệ thống kiểm soát toàn bộ xã hội và ý thức chính trị của người dân hay không?

'Mức độ tin cậy'

Đúng là mọi công dân Trung Quốc sẽ được yêu cầu tham gia vào hệ thống xếp hạng hành vi và thái độ xã hội, điều này có thể gây bất lợi cho những người không tuân thủ.

Đã có những chỉ dấu cho thấy hệ thống có thể rất bao quát, mặc dù nhiều người Trung Quốc dường như ủng hộ ý tưởng này.

Ở nhiều quốc gia, thực trạng tín dụng của một cá nhân có thể ảnh hưởng đến khả năng được vay tiền của họ.

Nhưng hệ thống tín dụng xã hội đề xuất của Trung Quốc - hứa hẹn áp dụng từ năm 2020 - sẽ đi xa hơn, và xếp hạng tất cả các cá nhân về những gì chính quyền gọi là "mức độ tin cậy".

Điểm tín dụng xã hội cũng sẽ được áp dụng cho các công ty và tổ chức.

Về cơ bản, chính phủ dự định tính toán giá trị xã hội không chỉ dựa trên những hàng hóa/dịch vụ người dân chi xài - mà còn là cách họ cư xử và thậm chí về khuynh hướng chính trị.



Nguồn hình ảnh, AFP

Chính phủ Trung Quốc thường bị cáo buộc muốn kiểm soát dân chúng tới đa

Nếu "mức độ tin cậy" không đạt, chẳng hạn vì hút thuốc ở những khu vực cấm hút thuốc hoặc nộp thuế trễ, người đó sẽ bị điểm âm.

Ngược lại, công dân sẽ được ghi nhận điểm cộng khi tham gia hoạt động từ thiện.

Thực tế, hệ thống tính điểm có dạng "danh sách đen" và "danh sách đỏ" công khai.

Hệ thống tín dụng xã hội này đã được áp dụng một phần và nhiều tỉnh đang thử nghiệm.

Năm ngoái, Tòa án Nhân dân Tối cao Trung Quốc cho biết 6,15 triệu công dân đã bị cấm bay vì "có hành vi sai trái".

Giấy phép đã được cấp cho tám công ty để đánh giá thực trạng tín

dụng và các chỉ số khác.

Một công ty như vậy, Sesame Credit, lập hệ thống dựa trên các thành viên tự nguyện.

Nó được Công ty dịch vụ tài chính Ant (AFSG) liên kết với Alibaba điều hành.



Nguồn hình ảnh, AFP

Hệ thống xếp hạng tín dụng của người tiêu dùng đã tồn tại ở Trung Quốc

'Từ năm 2020'

Người dùng của hệ thống này có thể được điểm cộng nếu họ mua các mặt hàng như tã lót hoặc nếu họ lôi kéo bạn bè tham gia.

Nhưng nếu mua các vật phẩm như video games thì có thể bị mất điểm.

Người đạt điểm số cao có thể được hiển thị tốt hơn trên Baihe, dịch vụ hẹn hò online của Trung Quốc.

Nếu người dùng tích lũy đủ điểm, họ có thể thuê xe hơi mà không cần đặt cọc hoặc được ưu đãi VIP check-in tại Sân bay Quốc tế Bắc Kinh.

Một chuyên gia Trung Quốc tại Đại học Zurich cho biết đây hệ thống xếp hạng này phức tạp hơn các chương trình khách hàng thân thiết.

Không ai chắc chắn về cách thức chính xác mà chương trình tín dụng xã hội sẽ được áp dụng từ năm 2020.

"Các nhà quan sát thực sự không biết chuyện gì đang xảy ra", Johan Lagerkvist, chuyên gia Trung Quốc tại Đại học Stockholm nói.

Tuy nhiên, Rogier Creemers, Đại học Leiden, chỉ ra cách thức mà chính phủ Trung Quốc muốn kiểm soát.

"Hệ thống tín dụng xã hội là dạng khuếch tán các luật hiện hành", ông nói.

Tuy nhiên, ông tin rằng nó có nhiều khả năng là tập hợp các sáng kiến khác nhau về việc xếp hạng công dân hơn là hệ thống kiểm soát.

Để tính toán điểm số của một cá nhân, chính phủ sẽ cần thu thập một lượng lớn dữ liệu.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Việc tham gia biểu tình sẽ ảnh hưởng đến điểm tín dụng xã hội

'Nên và không nên'

Các nhà phân tích tin rằng có khả năng chính quyền Trung Quốc sẽ sử dụng hồ sơ chi tiêu trên WeChat Pay và Alipay, cũng như hồ sơ công cộng và các hoạt động khác như đặt phòng khách sạn/đặt chỗ nhà hàng, cũng như tình trạng hôn nhân/học vấn.

Nhà chức trách cũng sẽ thu thập dữ liệu cá nhân từ CCTV, drone, công nghệ nhận diện khuôn mặt ở nơi công cộng cũng như hành vi trực tuyến của người dân.

Trung Quốc chi rất nhiều tiền vào mạng lưới giám sát rộng lớn, và được cho là có một hệ thống nhận diện khuôn mặt tinh vi ở khu vực Tân Cương, nơi có người thiểu số Uighur theo Hồi giáo.

Danh sách "những điều nên và không nên làm" dao động từ những vấn đề nhỏ đến lớn, theo Johan Lagerkvist.

"Nên" có thể gồm

- Hiến máu
- Tặng tiền và làm cho tổ chức từ thiện
- Mua sản phẩm/dịch vụ được đánh giá tích cực hơn là mua các sản phẩm không tốt cho sức khỏe

"Không nên" có thể là

- Tham nhũng
- Trốn thuế
- Gian lận
- Lan truyền thông tin được đánh giá là "có hại cho sự ổn định xã hội"

Các nhà phân tích tin rằng chính phủ sẽ thiết lập thuật toán để tính toán điểm số.

Ở Trung Quốc, nhiều người tin rằng hệ thống tín dụng xã hội sẽ giúp xử lý tội phạm, cũng như tham nhũng vặt, bằng cách gia tăng giám

sát.

Nhưng giới chỉ trích nói rằng cách này sẽ bóp nghẹt tự do ngôn luận và gia tăng kiểm soát xã hội và khuynh hướng chính trị, nhất là nhắm vào nhóm dân tộc thiểu số và giới bất đồng chính kiến.

Samantha Hoffman thuộc Viện Chính sách chiến lược Úc cho biết: "Điểm mấu chốt của hệ thống này là tận dụng công nghệ để bảo vệ Đảng."



[TQ: Nhà tài phiệt Nhậm Chí Cường 'chống ĐCS' bị tù 18 năm](#)

Capture à partir de : [BBC](#)

22 tháng 9 2020



Nguồn hình ảnh, EPA

Ông Nhậm bị bắt tích hồi tháng Ba, ngay sau khi ra bài viết được cho là có nội dung chỉ trích cách TQ chống dịch Covid-19

Một cựu tài phiệt bất động sản, người thường lớn tiếng chỉ trích Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình, vừa bị án tù 18 năm với cáo buộc tham nhũng.

Tòa án tại Bắc Kinh nói rằng ông Nhậm Chí Cường "phạm tội tham nhũng, hối lộ và biển thủ công quỹ", Hoàn Cầu Thời báo tường thuật.

[TQ: 'Mất tích' sau khi chỉ trích cách chính quyền xử lý dịch corona](#)

[Trung Quốc: Khi Covid-19 không nghe lời Đảng Cộng sản](#)

[Phương Phương ở Vũ Hán: 'Quan chức Trung Quốc rất giỏi đẩy trách nhiệm'](#)

Ông cũng sẽ phải trả khoản tiền phạt 4,2 triệu nhân dân tệ (620 ngàn đô la Mỹ).

Ông Nhậm bị bắt tích hồi tháng Ba, ngay sau khi ra bài viết được cho là có nội dung chỉ trích Chủ tịch Tập Cận Bình.

Tuy không nêu đích danh, nhưng bài viết được nhiều người tin rằng nhằm nói tới nhà lãnh đạo Trung Quốc.

Tòa án Nhân dân Trung cấp số 2 Bắc Kinh nói rằng ông Nhậm đã nhận hối lộ trị giá 1,25 triệu và biển thủ gần 50 triệu nhân dân tệ.

Ông được cho là đã tự nguyện nhận tội đối với toàn bộ các cáo buộc, và sẽ không kháng cáo.

Cựu Chủ tịch công ty bất động sản Hua Yuan Property Company không chỉ là một nhà tài phiệt.

Là con trai của một quan chức cấp bộ, ông được biết là có những mối quan hệ gần gũi với các lãnh đạo cao cấp trong Đảng Cộng sản và ở vị thế khiến những chỉ trích của ông đối với Đảng Cộng sản rất có sức thuyết phục.

Các nhóm hoạt động vì nhân quyền luôn cho rằng Trung Quốc dùng cáo buộc tham nhũng để ra hành động đối với những người bất đồng chính kiến.

Tư tưởng 'chống Đảng Cộng sản'

Bài viết của ông Nhậm, có nội dung chỉ trích gay gắt việc Bắc Kinh xử lý đại dịch virus corona, được đưa ra sau bài phát biểu trên truyền hình của Chủ tịch Tập Cận Bình.

Không trực tiếp nhắc tới ông Tập trong bài viết, nhưng theo tường thuật đăng trên China Digital Times thì ông viết: " Tôi cũng rất hiếu kỳ và rất nghiêm túc nghiên cứu bài phát biểu... điều tôi thấy... [đó là] không phải là vị hoàng đế đứng đó với 'bộ quần áo mới', mà là một tên hề cởi bỏ quần áo, trần truồng rồi khăng khăng nói hấn là hoàng đế."

Ngay sau khi bài viết được đăng, có tin ông Nhậm đã bị điều tra vì "nghi là có những vi phạm nguyên tắc nghiêm trọng".

Bắc Kinh sau đó tuyên bố ông đã bị khai trừ khỏi Đảng Cộng sản.

Đây không phải là lần đầu tiên ông Nhậm gặp chuyện với giới chức.

Hồi năm 2016, Trung Quốc đã đóng các tài khoản tiểu blog của ông sau khi ông chỉ trích Chủ tịch Tập Cận Bình.

Ông khi đó viết trên Weibo rằng truyền thông nhà nước dùng tiền thuế dân, và do đó cần phải phục vụ nhân dân thay vì phục vụ Đảng Cộng sản.

Nội dung bài viết này sau đó đã bị truyền thông nhà nước chỉ trích mạnh mẽ, và có báo gọi ông là có tư tưởng "chống Đảng Cộng sản".

Trung Quốc: Lý do các sao showbiz bị Đảng CS 'đưa vào tầm ngắm'

Capture à partir de : [BBC](#)

31 tháng 8 2021



Nguồn hình ảnh, CNS

Triệu Vy cùng chồng, Hoàng Hữu Long

Cuối tháng Tám năm nay, tin Triệu Vy bị điều tra và Trịnh Sản bị phạt tới 46 triệu đô la tiền thuế làm rúng động 'thị trường các ngôi sao Trung Quốc'.

Nhưng đằng sau các động thái làm mạnh tay đối với giới showbiz là việc tăng cường ý thức hệ cộng sản kiểu Tập Cận Bình, theo các báo nước ngoài.

BBC News Tiếng Trung (27/08/2021) có bài cho hay hôm 26/08, ca sĩ Triệu Vy "bị xử lý" và cùng lúc, phần 2 của phim "Hoàn châu Cách cách" cô thủ vai chính bị xóa khỏi mạng Tencent.

[Ưu tiên hàng đầu của Tập Cận Bình là gì?](#)

[Tập Cận Bình: 'TQ đã bước vào thời đại mới'](#)

[Jack Ma xuất hiện lần đầu kể từ tháng 10](#)

[Tập Cận Bình dùng 'viễn kiến Trung-Việt' cho cả thế giới?](#)

Trước đó, ngôi sao Ngô Diệc Phàm (Kris Wu) bị bắt tại Bắc Kinh và khai ra Triệu Vy cùng chồng, Hoàng Hữu Long và nhiều văn nghệ sĩ khác.

Vợ chồng Triệu Vy bị tố cáo "lập công ty ma, làm giả số liệu, thao túng thị trường chứng khoán", theo báo chí nhà nước Trung Quốc.

Nhưng theo Reuters (28/08/2021), chính quyền Trung Quốc muốn tận diệt cái gọi là "văn hóa fan" của các ngôi sao showbiz, và tầm ảnh hưởng của họ.

'Văn hóa fan club hỗn loạn'

Việc một số văn nghệ sĩ, người có ảnh hưởng (influencers) trên mạng xã hội tỏ ra yêu nước "theo yêu cầu của Đảng" về Tân Cương, hoặc ủng hộ cảnh sát Hong Kong đàn áp biểu tình xem ra không đủ để ông Tập Cận Bình hài lòng.

Một bài trên trang CNN ([30/08/2021](#)) nêu ra ba lý do khiến Chủ tịch Tập Cận Bình ra tay "trấn áp" các văn nghệ sĩ và nhất là các nhóm fan ngưỡng mộ họ, theo cách làm gợi nhớ lại Cách mạng Văn hóa.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Trịnh Sáng có thu nhập 300 ngàn USD một ngày trong hai tháng rưỡi

Không chỉ Triệu Vy mà Trịnh Sáng, Ngô Diệc Phàm, Trương Triết Hạn, Hoắc Tôn...đều bị cấm hoạt động nghệ thuật, trong văn bản tiếng Trung gọi là "bị phong sát".

Một là lý do văn hóa tư tưởng.

"Đảng Cộng sản muốn các ngôi sao, danh nhân phải thành hình mẫu (role models) để cổ vũ tính ái quốc, tình yêu với chính quyền," CNN viết.

Hai là thu nhập cao của họ khiến khẩu hiệu "bình đẳng" và xóa phân chia giàu nghèo của Đảng Cộng sản bị thách thức.

CNN trích lời Thủ tướng Lý Khắc Cường nói hồi năm 2020 rằng 600 triệu người dân TQ vẫn chỉ có thu nhập 140 USD/tháng, trong khi các ngôi sao showbiz trong danh sách vàng (A-list), có thu nhập khủng khiếp.

Ví dụ Trịnh Sáng nhận 24 triệu USD cho hai tháng rưỡi đóng phim, tính ra bằng 300 ngàn USD một ngày.

Nhưng lý do thứ ba, "nguy hiểm hơn cả" cho hệ thống chính trị là ảnh hưởng của các cá nhân nổi tiếng với fan ủng hộ họ.

Văn hóa yêu ghét tự phát của các fan ủng hộ ngôi sao showbiz nay bị cho là hành vi gây loạn về đạo đức xã hội chủ nghĩa.

Một văn bản của Đảng Cộng sản TQ quy định 10 vấn đề cần điều chỉnh, kiểm soát với người dùng mạng Internet và các kênh mạng xã hội.

Có tên là '[Thông tri tăng cường uốn nắn hiện tượng loạn 'fan club'](#)', văn bản của Cục Quản lý Không gian mạng TQ cấm việc tự lập ra những trang fanpage mà Trung Quốc gọi là 'fan-quan' (fan club).

Coi các hoạt động chia sẻ thông tin trong các nhóm ủng hộ thần tượng điện ảnh, ca sĩ, văn nghệ sĩ, gồm cả việc yêu người này, công kích người kia, chia sẻ "tin đồn" là hành vi "gây loạn", chính quyền đặt ra các hình phạt tiền và hành chính cho bất cứ ai tham gia.

Cùng lúc, chỉ sau một vài hôm các fanpage trên mạng xã hội tiếng Trung của ca sĩ Triệu Vy đã bị chính quyền tẩy sạch sẽ.

Nặng nề hơn, Đảng CS TQ cho rằng nhiều hành vi của các ngôi sao là "suy đồi đạo đức", ví dụ như các diễn viên nam thể hiện vai có hơi hướng 'quá mềm', vóc dáng nữ, hoặc lối sinh hoạt xa hoa của những người trẻ giàu có nổi tiếng.

Dù họ "biết thân biết phận" và nhiều người đã hiến tặng nhiều tiền cho các phong trào kêu gọi thiện nguyện, cứu trợ lụt lội mà chính quyền tung ra, bản thân sự hiện diện và lối sống, thu nhập cao của họ và tầm ảnh hưởng trong xã hội đã khiến các sao showbiz Trung Quốc rơi vào tầm ngắm của chính quyền.

Trước khi ngành giải trí bị rọi đèn, một loạt đại gia công nghệ Trung Quốc đã bị chấn chỉnh, thậm chí bị điều tra vì các "sai phạm" khác nhau.

Các hoạt động kinh tế, tài chính và văn nghệ, giải trí đều có thể bị siết lại nếu chúng tự tìm đến công chúng mà không được chính quyền của ông Tập Cận Bình cho phép.

Như Andrew Browne viết trên trang Bloomberg (07/08/2021), "trong những ngày này, ở Trung Quốc cái gì cũng trở thành vấn đề ý thức hệ, kể cả thị trường chứng khoán", với cánh tay của ngành tuyên giáo lên án cả việc một số công ty niêm yết "dám tự ý quảng cáo trên mạng".

Xem thêm về Trung Quốc:

[100 tuổi, Đảng CS TQ càng cần khẳng định tính chính danh](#)

Trung Quốc: Khi hài kịch bị cơ quan kiểm duyệt 'sờ gáy'

5 tháng 6 2023

Capture à partir de :[BBC](#)



Diễn viên hài độc thoại Lý Hạo Thạch bị bắt giữ đã tạo nên một làn sóng sợ hãi lan rộng liên quan đến sự trấn áp trên quy mô rộng hơn

- Tác giả, Wei Wang
- Vai trò, BBC Tiếng Trung

Hồi giữa tháng Năm, diễn viên hài độc thoại Lý Hạo Thạch, được biết với nghệ danh là House, đã có một trò đùa về những con chó được nhận nuôi của mình.

Đứng trên sân khấu trước rất đông khán giả ở Bắc Kinh, Lý nói những con chó của anh ta "đã chiến đấu, để trui rèn cách hành xử gương mẫu" - đây là một cụm từ mà Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình hay dùng khi nói về quân đội.

Màn trình diễn này đã tạo một tràng cười ở khán giả, một trong số họ bình luận trên Weibo, một phiên bản Twitter của Trung Quốc, rằng người này cảm thấy không thoải mái vì phần diễn hài đã xúc phạm "quân đội nhân dân". Truyền thông trong nước và giới chức nhanh chóng lên án phần trình diễn này, xem đây là "một sự xúc phạm nghiêm trọng" đến quân đội Trung Quốc. Diễn viên Lý bị bắt giữ và công ty của anh ta, Xiaoguo, một trong những tập đoàn hài độc thoại thành công nhất tại Trung Quốc bị phạt gần 15 triệu nhân dân tệ, tương đương 2,1 triệu USD.

Vụ việc này là một đòn giáng nặng nề đến lĩnh vực hài kịch độc thoại sôi động và ngày càng nở rộ tại Trung Quốc. Thậm chí trong bối cảnh không gian dành cho sự công khai biểu đạt bị thu hẹp dưới chế độ ngày càng thắt chặt kiểm duyệt của ông Tập, hài kịch độc thoại vẫn

phát triển, cho phép những người trẻ có cái nhìn nhẹ nhàng về niềm vui lẫn sự nản chí. Liệu chút ít tự do này lại đang bị lâm nguy?

BBC đã liên hệ với 13 diễn viên hài và hai nhà quản lý để xem việc ông Lý bị bắt giữ có ảnh hưởng gì đến ngành công nghiệp này. Tuy nhiên không ai muốn trả lời phỏng vấn.

[Trung Quốc phạt đoàn hài kịch 2 triệu USD vì đùa cợt về quân đội](#)

Sự kiện 'Open mic'

Là sản phẩm tương đối mới được du nhập từ Phương Tây, hài kịch độc thoại những năm gần đây đã trở thành hình thức giải trí phổ biến trong giới trẻ Trung Quốc.

Các sự kiện Open mic đã nở rộ tại các thành phố trên khắp cả nước, thu hút các diễn viên hài và khán giả quan tâm, giá vé thấp nhất chưa đến 5 nhân dân tệ (0,70 USD). Có khoảng 18.500 buổi biểu diễn trực tiếp vào năm 2021, mang đến doanh thu gần 400 triệu nhân dân tệ, khoảng hơn 56 triệu USD, theo một báo cáo từ Hiệp hội Nghệ thuật Biểu diễn của Trung Quốc.

Số show diễn chỉ tăng trong năm 2022 khi các lệnh phong tỏa nghiêm ngặt được ban bố trên khắp Trung Quốc.

"Hài độc thoại như một loại thuốc gây mê. Nó không thể thay thế được," Iris, một nhà thiết kế nội thất 30 tuổi ở Thượng Hải cho biết. Là một người hâm mộ lâu năm, cô cho biết hài độc thoại là mạch sống cho bản thân trong khoảng thời gian phong tỏa khắc nghiệt kéo dài 65 ngày ở Thượng Hải hồi năm ngoái, mang đến cho bản thân cô sự an ủi và cảm giác kết nối. Thành phố này đã thu hút truyền thông vì các lệnh hạn chế trên diện rộng và hà khắc, khiến xảy ra nạn thiếu hụt thực phẩm và công chúng giận dữ.

"Mọi người muốn nói về cảm giác của mình trong suốt thời gian phong tỏa. Điều này đã tạo nên chất liệu tuyệt vời, nhưng mọi người đều biết là họ không thể nói về chuyện đó," cô ấy cho biết.

Và thế mà cũng có những trò tấu hài. Cô ấy nhớ lại một trò đùa nhẹ nhàng về nhận các "hộp rau quả mù lòa". Sự ám chỉ rõ ràng là đến cơn sốt tại Trung Quốc liên quan đến món đồ chơi được đóng gói bí ẩn, vì vậy mới có cụm từ những chiếc hộp mù lòa.

Thế nhưng đó cũng là lời chỉ trích về chuyện cư dân tại Thượng Hải chỉ có thể ăn rau do cộng đồng gửi đến bởi vì không ai được phép rời khỏi nhà, hay thậm chí đi mua rau quả.

[Trung Quốc: Cuộc đàn áp hài kịch lan sang lĩnh vực âm nhạc](#)



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Hài kịch độc thoại đã thu hút đông đảo khán giả trong suốt thời gian Trung Quốc tiến hành các lệnh phong tỏa hà khắc trên diện rộng vì Covid

Những chủ đề tối kỵ

Thế nhưng những thành công đã buộc ngành công nghiệp hài kịch chịu nhiều tầng lớp kiểm duyệt trong thời gian trước vụ diễn viên Lý bị bắt giữ.

Trong một bài đăng trên Weibo, một tác giả viết kịch bản cho các show hài kịch nói một công ty đã tiếp cận cô ấy hỏi năm ngoái, gửi cho cô một danh sách dài các chủ đề thuộc diện tối kỵ.

Chủ đề này bao gồm những lãnh đạo cấp cao trong Đảng Cộng sản Trung Quốc, giới chức, câu chuyện ngoại tình, quan hệ đồng giới, đánh bạc, nghèo nàn và đại dịch. Cũng có một loạt các cuộc họp để thảo luận về tác động tiềm tàng từ các phần diễn hài, như chúng nhạy cảm như thế nào? Ai có thể bị xúc phạm? Các kịch bản sau đó được gửi đến các phòng ban liên quan, nhưng giới chức sẽ không nói nhiều, hoặc thậm chí đưa ra lời đề nghị rõ ràng.

"Ngành công nghiệp này cần 80% năng lượng để tạo nội dung, và sau đó 500% thời gian và công sức để đương đầu với vấn đề kiểm duyệt. Đây là một sự lãng phí tài nguyên vô cùng lớn, và lãng phí cả tuổi trẻ nữa," một diễn viên hài viết.

Điều này không ngăn cản được các diễn viên hài "chơi bóng chạm cạnh bàn", một cụm từ trong Tiếng Trung nghĩa là các cuộc thảo luận nhạy cảm để tránh bị kiểm duyệt. Những thảo luận này đã có thể tồn

tại, châm biếm về nhiều thách thức của Trung Quốc, như bình đẳng giới và thất nghiệp trong giới trẻ, cũng như các biện pháp chống Covid gây tranh cãi. Những trò hài, thường trở thành các chủ đề xu hướng trên Weibo, đã làm nổ ra các cuộc hội thoại.

"Anh ấy trông rất bình thường nhưng làm sao mà lại có thể tự tin như vậy?" nữ diễn viên hài Dương Lạp nói về sự tự tin của nam giới trong một vở diễn hồi năm 2020, vô tình tạo nên một cụm từ hiện nay đang trở nên phổ biến đó là "nhưng người đàn ông bình thường nhưng tự tin".

Các quan niệm truyền thống, như áp lực xã hội kết hôn, đã là một mục tiêu dễ dàng. "Một số người xung quanh chúng ta đặc biệt gây phiền toái. Sau khi họ kết hôn, họ hối thúc người khác kết hôn. Hôn nhân là một định chế bí ẩn. Khi bạn bước vào, bạn phải tuyển thêm thành viên, giống như một cơ chế kim tự tháp vậy," cặp đôi diễn viên hài Dương Nghệ và Dương Duyệt, cũng là chị em song sinh nói trong phần trình diễn.

Thế nhưng một số chủ đề vẫn nằm ngoài lằn ranh cho phép. Khi Trì Tử nói về chính sách zero-Covid của ông Tập và sự kiểm duyệt của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong chuyến lưu diễn ở Mỹ của diễn viên này hồi tháng Hai, các tài khoản mạng xã hội của người này đã nhanh chóng bị gỡ bỏ.

[Dừng triển lãm tranh Điện Biên Phủ 'vì cờ rách quá và bô đội hóc hác'?](#)



Nguồn hình ảnh, Reuters

Diễn viên Lý Hạo Thạch làm việc cho công ty giải trí Xiaoguo. Công ty này đã bị buộc phải đóng cửa các rạp sau khi chịu lệnh cấm biểu diễn

Nỗi sợ hãi về đàn áp đã khiến các diễn viên hài Trung Quốc trở nên thận trọng, một số người cho biết sự thận trọng đó đã giảm nhẹ khả năng diễn hài của họ.

"Họ đang nói về những vấn đề không còn thật sự quan trọng nữa. Bất kỳ vấn đề nào liên quan đến chính phủ hoặc Đảng Cộng sản Trung Quốc thì sẽ đều bị thách thức," *Lan D, một nhân viên kỹ thuật 25 tuổi người Trung Quốc đang sống tại Ireland nói.

Khi Lan D trở về nhà hồi đầu năm nay, lần đầu tiên trong ba năm kể từ khi đại dịch bùng phát, cô ấy muốn xem một buổi biểu diễn live do công ty Xiaguo tổ chức ở Thượng Hải. Nhưng cô ấy thất vọng khi chúng đều bị hủy: "Chúng giống như 'snack' chính trị. Tôi không thể bỏ không xem được."

Nhưng liệu những vở diễn mà cô ấy yêu thích có thể vượt qua khó khăn?" Sẽ có một tác động gây lạnh sống lưng," Tiến sĩ Sinh Châu, một nhà nghiên cứu về truyền thông và văn hóa đại chúng từ Đại học Hong Kong Baptist nói. "Rõ ràng điều này sẽ tăng cường tính tự kiểm duyệt bên trong ngành công nghiệp này."

Những người trẻ như Iris thì ít lạc quan hơn. Đôi khi cô ấy sợ sẽ không có tương lai nào cho ngành hài độc thoại của Trung Quốc.

Nhưng cô ấy cũng hy vọng là mình đã sai. "Tôi muốn nghe người dân Trung Quốc chỉ trích mạnh mẽ Trung Quốc," Iris nói, và cho rằng những sự thỏa hiệp là cần thiết để ngành công nghiệp này tồn tại.

"Điều này sẽ dễ hiểu hơn khi House [Lý] tấu hài về quân đội Nhân dân Trung Hoa trong ba giờ. Nhưng đó chỉ về mặt từ ngữ."

Nhìn lại, cô ấy tin rằng trò đùa của Lý không đáng bị gặp vấn đề như vậy, không chỉ cho anh ấy mà còn cho cả ngành công nghiệp này. Cô ấy nói không bao giờ nghe đến khẩu hiệu trong quân đội cho đến khi diễn viên Lý biểu diễn, và chỉ nhận ra khẩu hiệu này nhạy cảm về mặt chính trị khi một người bạn cũng là đảng viên nói với cô ấy như vậy.

"[Hài kịch độc thoại] giống như nhảy nhót với xiềng xích trong chân. Nhưng miễn là thậm chí có một cơ hội dù ít nhất để thể hiện chính mình, họ cũng sẵn lòng lên tiếng. Điều này thật cảm động."

[Trung Quốc: Cuộc đàn áp hài kịch lan sang lĩnh vực âm nhạc](#)
[Trung Quốc phạt đoàn hài kịch 2 triệu USD vì đùa cợt về quân đội](#)

* Tên thật đã được thay đổi để đảm bảo an toàn danh tính cho người trả lời phỏng vấn.

Tường thuật bổ sung do Zhijie Shao từ BBC Tiếng Trung thực hiện.



Trung Quốc phạt đoàn hài kịch 2 triệu USD vì đùa cợt về quân đội

Capture à partir de :[BBC](#)



Nguồn hình ảnh, Getty Images

17 tháng 5 2023

Fan Wang

BBC News

Một đoàn hài kịch Trung Quốc đã bị phạt 14,7 triệu nhân dân tệ (2,1 triệu USD) vì đã pha trò về quân đội với việc viện dẫn khẩu hiệu của Chủ tịch Tập Cận Bình.

Câu nói đùa, ví hành vi của những con chó của một diễn viên hài với hành vi quân sự, đã khiến nhà chức trách bất bình.

Họ cho rằng Công ty Shanghai Xiaoguo Culture Media Co và tác giả truyện tranh Li Haoshi đã "làm nhục quân đội nhân dân".

Công ty này chấp nhận hình phạt và chấm dứt hợp đồng với ông Li.

Những câu từ xúc phạm được đưa ra trong một buổi diễn hài ở Bắc Kinh hôm thứ Bảy, khi ông Li ví hai con chó mà ông nuôi đang rượt đuổi một con sóc.

"Những con chó khác mà quý vị nhìn thấy sẽ khiến quý vị nghĩ rằng chúng thật đáng yêu. Hai con chó này chỉ khiến tôi nhớ đến... 'Chiến đấu để giành được chiến thắng, rèn luyện hành vi mẫu mực'", ông Li, với nghệ danh là Nhà, nói.

Điểm nhấn này là một phần trong khẩu hiệu mà Chủ tịch Tập công bố vào năm 2013 như một mục tiêu của quân đội Trung Quốc.

Trong một bản ghi âm buổi biểu diễn được chia sẻ trên nền tảng tương tự Twitter của Trung Quốc là Weibo, khán giả có thể nghe thấy tiếng cười của khán giả trước câu nói đùa này.

Nhưng nó không được chào đón nhiều trên internet, sau khi một khán giả phàn nàn về câu nói đùa này. Chính quyền Bắc Kinh cho biết họ đã mở một cuộc điều tra vào hôm thứ Ba.

Sau đó, họ tịch thu 1,32 triệu nhân dân tệ mà bị cho thu nhập bất hợp pháp và phạt công ty thêm 13,35 triệu nhân dân tệ, theo Tân Hoa Xã.

Các hoạt động của Shanghai Xiaoguo tại thủ đô Trung Quốc cũng bị đình chỉ vô thời hạn.

"Chúng tôi sẽ không bao giờ cho phép bất kỳ công ty hoặc cá nhân nào lấy thủ đô Trung Quốc làm sân khấu để phỉ báng hình ảnh vẻ vang của PLA [Quân đội Giải phóng Nhân dân]," văn phòng tại Bắc Kinh của Cục Văn hóa và Du lịch Trung Quốc cho biết.

Đoạn băng ghi âm đã lan truyền nhanh chóng, với một số người theo chủ nghĩa dân tộc nói rằng họ bị xúc phạm nặng nề và truyền thông nhà nước cũng đưa tin. Nhưng những người khác đặt câu hỏi liệu các phản ứng như thế có thái quá hay không.

"Tôi yêu nước và thực sự không thích người khác hạ nhục đất nước của chúng ta... Nhưng tôi thực sự không thích bầu không khí nơi mọi lời nói về chính trị đều bị coi là nhạy cảm," một bình luận được 1.200 lượt thích.

Ông Li xin lỗi hơn 136.000 người theo dõi Weibo của mình. "Tôi vô cùng xấu hổ và hối hận. Tôi xin nhận trách nhiệm, dừng mọi hoạt động, tự kiểm điểm, học hỏi lại".

Tài khoản Weibo của ông đã bị tạm ngưng hoạt động.

Vụ việc cho thấy rõ môi trường đầy thách thức đối với các nghệ sĩ hài Trung Quốc, những người đã bị chính quyền cũng như cư dân mạng nhắm đến.

Vào cuối năm 2020, diễn viên hài kịch độc lập Yang Li bị buộc tội "phân biệt giới tính" và "ghét đàn ông" sau khi pha trò cười về đàn ông. Một nhóm tuyên bố bảo vệ quyền nam giới cũng kêu gọi cư dân mạng phản ánh bà tới cơ quan quản lý truyền thông của Trung Quốc.



[Trung Quốc nói rõ rằng quân đội của họ không phải là thứ để đùa](#)

Capture à partir de :[baotiengdan](#)

[Wall Street Journal](#)

Tác giả: Wenxin Fan

[Cù Tuấn](#), dịch

22-5-2023



Các công ty sản xuất đã hủy bỏ các chương trình hài kịch ở Trung Quốc sau khi một câu đùa của diễn viên hài Li Haoshi dẫn đến một cuộc điều tra của cảnh sát. Ảnh: GETTY IMAGES

Tóm tắt: *Hậu quả từ câu đùa chế giễu hệ thống tuyên truyền tiếp tục lan rộng; ‘mọi người sẽ phải rút lui về nơi an toàn’.*

HỒNG KÔNG—[Phản ứng dữ dội ở Trung Quốc đối với việc một diễn viên hài](#) chế giễu khẩu hiệu quân sự đang làm gia tăng nỗi sợ hãi xung quanh ngôn luận lên một tầm cao mới ở quốc gia bị kiểm duyệt gắt gao này, đe dọa sự lạnh nhạt rộng lớn hơn đối với nghệ thuật và văn hóa Trung Quốc.

Vào ngày 17/5/2023, chính quyền Trung Quốc đã phạt công ty điều hành các chương trình hài kịch nổi tiếng nhất của đất nước này, Shanghai Xiaoguo Culture Media, số tiền tương đương 2 triệu USD và đình chỉ các buổi biểu diễn trong tương lai của công ty này ở Bắc Kinh sau khi một trong những diễn viên hài của họ đã chọc giận Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc (PLA).

Tại một sự kiện hài độc thoại ở Bắc Kinh vào ngày 13/5, diễn viên hài Li Haoshi mô tả hai chú chó hoang mà anh nhận nuôi đã lao ra đuổi theo một con sóc giống như một viên đạn lao ra khỏi nòng súng. Anh nói tiếp: “Thông thường bạn nhìn thấy những chú chó và bạn nghĩ chúng thật dễ thương. Khi tôi nhìn thấy hai con chó này, tâm trí tôi nghĩ ngay đến câu nói: ‘Rèn luyện hạnh kiểm gương mẫu! Chiến đấu để giành chiến thắng!’”.

Khẩu hiệu này, vốn rất phổ biến trong tuyên truyền quân sự, được nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình đặt ra cách đây một thập kỷ khi

ông bắt tay vào chiến dịch biến PLA thành một lực lượng chiến đấu hàng đầu. Theo một đoạn ghi âm buổi biểu diễn, câu đùa này đã tạo ra một tràng cười sảng khoái, nhưng ít nhất một khán giả đã cảm thấy bị xúc phạm và chỉ trích câu đùa này trong một bài đăng trên mạng xã hội sau đó.

Bài đăng đó đã gây ra một làn sóng giận dữ của những người theo chủ nghĩa dân tộc trên mạng, cũng như việc PLA và các phương tiện truyền thông nhà nước đồng loạt lên án Li. Li bị sa thải và phải đối mặt với cuộc điều tra của cảnh sát. Ít nhất hai công ty sản xuất khác đã hủy các chương trình hài độc thoại sắp tới và chính quyền đã bắt giữ một phụ nữ đặt câu hỏi trên mạng xã hội rằng: có gì sai khi so sánh binh lính với chó. Cảnh sát cũng đổ lỗi cho vụ việc của Li khi ép một lễ hội âm nhạc cuối tuần ở Bắc Kinh phải đóng cửa.

Li, người có tài khoản mạng xã hội đã bị cấm, đã không thể đưa ra bình luận. Văn phòng Thông tin Nhà nước, nơi xử lý các câu hỏi của giới truyền thông cho chính quyền trung ương Bắc Kinh, đã không trả lời các yêu cầu bình luận. Bộ Quốc phòng Trung Quốc cũng không phản hồi yêu cầu bình luận.

Các nhà lãnh đạo Đảng Cộng sản, lo ngại trước tình trạng bài Trung Quốc gia tăng trên toàn cầu kể từ khi bắt đầu đại dịch Covid-19, đã tăng cường chiến dịch nêu bật những ưu điểm của văn hóa và văn minh Trung Quốc ra nước ngoài. Cố vấn chính trị hàng đầu Vương Hồ Ninh đã nhấn mạnh mong muốn đó tại một cuộc họp ở Bắc Kinh hôm 23/5, nói rằng Trung Quốc cần tìm cách cải thiện sức hấp dẫn và phạm vi tiếp cận của các câu chuyện về Trung Quốc, “và thể hiện một Trung Quốc đáng tin cậy, hấp dẫn và đáng nể”.

Hậu quả từ câu đùa của Li cho thấy dự án quyền lực mềm đó đang gặp nguy hiểm do sự mở rộng liên tục của những cấm kỵ chính trị dưới thời Tập Cận Bình. Việc cấm kỵ này đang bóp nghẹt những người tuyên truyền hiệu quả nhất của văn hóa Trung Quốc, theo các chuyên gia truyền thông và văn hóa.

Trong quá khứ, Trung Quốc có thể tích lũy quyền lực mềm bằng cách tạo ra không gian sáng tạo cho các nhà làm phim, nhà văn, nhạc sĩ và các nghệ sĩ khác mà họ không kiểm soát hoàn toàn. Kiểm duyệt có tồn tại, nhưng các khu vực cấm trong văn hóa được phân định rõ ràng. Những nghệ sĩ giải trí biết cách bám theo những ranh giới đỏ chính trị

đó có thể và đã giành được sự hoan nghênh của quốc tế, đồng thời tạo ra sự quan tâm đến Trung Quốc trong quá trình này.

Theo David Bandurski, giám đốc Dự án Truyền thông Trung Quốc, một dự án nghiên cứu độc lập có trụ sở tại Hoa Kỳ, dưới thời Tập Cận Bình đã hình thành một nền văn hóa cực kỳ nghiêm túc và cảnh giác cao độ. Điều này có nghĩa là không thể thấy rõ các lần ranh đở như trước đây.

“Một sự cố như thế này sẽ khiến nhiều người sợ hãi và mở ra một thời kỳ tự kiểm duyệt gắt gao”, Bandurski nói. “Mọi người sẽ rút lui về nơi an toàn”.

Các chương trình hài độc thoại đã trở nên phổ biến ở Trung Quốc, một phần nhờ vào sự phát triển của các nền tảng phát trực tiếp. Theo những người trong ngành, đối với các buổi biểu diễn thương mại như buổi diễn ngày 13/5 của Li, kịch bản được các nhân viên kiểm duyệt của chính phủ xem xét kỹ lưỡng từng chữ một.

Li, người có nghệ danh là “House”, đã xin lỗi vào ngày 22/5 vì đã sử dụng một “phép ẩn dụ không phù hợp” và Xiaoguo cho biết anh đã bị đình chỉ diễn hài vô thời hạn. Một tuyên bố sau đó được các cơ quan văn hóa của Bắc Kinh đưa ra, nói rằng diễn viên hài này đã tự thay đổi kịch bản trong hai chương trình của ngày 20/5, và công ty Xiaoguo đã xác nhận việc này.

Trên nền tảng truyền thông xã hội Weibo nổi tiếng, một tài khoản chính thức của tờ báo hàng đầu của PLA đã xuất hiện để đáp lại lời xin lỗi bằng cách đăng các đoạn trích trong các bài phát biểu của ông Tập về văn hóa cùng với một thông điệp chỉ trích “sự hài hước thô tục” của Li. Bộ Tư lệnh Chiến khu phía Tây của PLA tỏ thái độ trực tiếp hơn, nói trong một bài đăng trên Weibo rằng lời xin lỗi của Li không đủ để “dập tắt cơn giận” của quân đội.

Một số người tìm cách bảo vệ Li trên mạng, chỉ ra rằng ở Trung Quốc, việc mọi người tùy tiện sử dụng các khẩu hiệu tuyên truyền là quá sức phổ biến. Một số khẳng định rằng Li đã bị “chụp mũ”, ám chỉ các nạn nhân của Cách mạng Văn hóa, những người bị buộc tội đã gây ra các tội ác chính trị và buộc phải đội mũ lá, ám chỉ họ là những phần tử phản cách mạng.

Một diễn viên hài có liên kết với Xiaoguo, người có nghệ danh Kid, đã lặng lẽ đổi tên Weibo của mình từ “Kidnofear” (Trẻ không sợ) thành

“Kidknowfear” (Trẻ biết sợ), trước khi chuyển nó trở lại tên cũ sau khi công chúng nhận ra việc này.

Hôm thứ Ba 23/5, một phụ nữ ở thành phố Đại Liên phía đông bắc Trung Quốc đã đăng một tin nhắn đặt câu hỏi tại sao Li lại bị trừng phạt rằng: “Các binh sĩ của chúng ta không phải là chó sao?” Cảnh sát địa phương đưa ra thông báo vào ngày hôm sau nói rằng phụ nữ này đã bị tạm giữ hành chính. “Việc báng bổ phẩm giá của những người lính sẽ không được dung thứ”, thông báo cho biết.

Khi cuối tuần gần đến, các báo cáo lan truyền về việc các địa điểm ở các thành phố lớn của Trung Quốc đã thay đổi và hủy bỏ các sự kiện văn hóa, bao gồm lễ hội âm nhạc acoustic ngoài trời ở Bắc Kinh dự kiến vào thứ Bảy 27/5 mà các nhà tổ chức cho biết đã bị hủy “do những lý do không lường trước được”. Theo một người có mặt, cảnh sát đã đến để giải tán lễ hội trước khi nó bắt đầu, với lý do là sự cố của Li.

Trong những năm gần đây, chính quyền Trung Quốc đã sử dụng luật mới yêu cầu bảo vệ các anh hùng và liệt sĩ quân đội để trừng phạt những người chỉ trích PLA, một phần trong nỗ lực của Tập Cận Bình nhằm củng cố quân đội và bảo vệ danh tiếng của quân đội khi ông củng cố Trung Quốc trước khả năng phải đối đầu với quân đội Hoa Kỳ. Một người đàn ông đã bị kết án bảy tháng tù sau khi anh ta chế giễu một bộ phim nổi tiếng của Trung Quốc về Chiến tranh Triều Tiên và đặt câu hỏi về quyết định của Trung Quốc trong việc tham gia vào cuộc xung đột giữa hai miền Triều Tiên.

Hao Qun, một nhà văn Trung Quốc lưu vong xuất bản dưới bút danh Murong Xuecun, cho biết phản ứng đối với kịch bản hài độc thoại của Li cho thấy rằng những nỗ lực bảo vệ phẩm giá của quân đội Trung Quốc đã tăng lên đến mức phi lý.

“Việc một trò đùa vô hại lại có thể dẫn đến hậu quả thảm khốc như vậy, là một cú sốc lớn hơn nhiều”, anh nói.

Là một trong những nhà văn hư cấu nổi tiếng nhất Trung Quốc, Murong đã trốn khỏi Trung Quốc vào năm 2021 để thoát khỏi sự kiểm duyệt. Anh nói, trước đó, anh và những người bạn của mình rất sợ bị chính phủ nghe trộm, họ không bao giờ nói to tên ông Tập trong cuộc trò chuyện mà thay vào đó giơ ngón tay cái lên đầu để biểu thị rằng họ đang nói về nhà lãnh đạo Trung Quốc.

“Khá ớn lạnh”, anh nói.



Murong Xuecun, người đã trốn khỏi Trung Quốc vào năm 2021 để thoát khỏi sự kiểm duyệt, phát biểu tại New York vào năm 2015. Ảnh trên mạng

Hài độc thoại từ lâu đã là một thể loại giải trí có tính thách thức ở Trung Quốc. Ngoại trừ thời gian biến mất trong thời đại Mao, nó đã dần dần quay trở lại trong những thập kỷ sau khi Mao qua đời vào năm 1976, đến mức một diễn viên hài Thượng Hải đã nổi tiếng với việc bắt chước các nhà lãnh đạo hàng đầu của Đảng Cộng sản trên sân khấu vào những năm 2000. Sau nhiều năm rón rén đi theo ranh giới của sự đúng đắn về chính trị, ngành công nghiệp giải trí này gần đây đã nhận thấy cần phải tìm đến một vùng đất an toàn hơn.

Năm ngoái, một diễn viên hài đã bị phạt 7.000 USD vì chế giễu chính sách Zero Covid trên sân khấu. Vào tháng 12 năm 2022, các chương trình hài độc thoại ở 13 thành phố của Trung Quốc đã ký cam kết loại bỏ nội dung mâu thuẫn với các giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội. Những người muốn nghe một tiểu phẩm hài độc thoại bằng tiếng phổ thông về chính trị giờ đây phải đến các thành phố như New York.

Trong nỗ lực tìm kiếm các chương trình hài độc thoại sau sự cố của Li Haoshi, những người đam mê hài độc thoại tại Trung Quốc đã khám phá ra đoạn phim cũ về một buổi biểu diễn hài độc thoại tại Jiading, ngoại ô Thượng Hải như một hình thức “độc thoại về học thuyết chính trị”, nhằm mục đích quảng bá học thuyết chính trị của ông Tập. Trong suốt 10 phút của clip, với nhạc nền piano êm tai, khán giả hầu như đã không thể cười nổi.

Sau khi diễn viên kể một câu đùa mà không thấy ai cười, các biên tập viên đã chèn thêm vào clip này một đoạn tiếng “Ồ” mô phỏng bằng phần mềm máy tính.

Trung Quốc: Cuộc đàn áp hài kịch lan sang lĩnh vực âm nhạc

3 tháng 6 2023

Capture à partir de :[BBC](#)



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Bắc Kinh từ lâu đã có một nền âm nhạc sôi động

Câu nói đùa của một diễn viên hài độc thoại Trung Quốc bị coi là giễu cợt quân đội đã thúc đẩy một cuộc đàn áp nền hài kịch đang bùng nổ của đất nước này.

Nhưng chưa dừng lại ở đó. Trung Quốc cũng đang nhắm vào các buổi biểu diễn âm nhạc, đánh trực tiếp vào lĩnh vực giải trí đang trên đà phục hồi sau nhiều năm bị hạn chế bởi Covid. Phóng viên Trung Quốc của BBC Stephen McDonnell tường thuật từ Bắc Kinh.

Khán giả cuồng nhiệt tại khu vực gần sát sân khấu một chương trình biểu diễn, tất cả mọi người va chạm vào nhau.

Trông có vẻ bạo lực và hung hăng, nhưng đó là một cách thưởng thức âm nhạc tập thể thân thiện và tinh thần cao.

Sau nhiều năm chờ đợi để thoát khỏi các hạn chế Covid của Trung Quốc, những nụ cười có thể được nhìn thấy mọi nơi.

Không còn căng thẳng. Vui vẻ. Phấn khích.

Một người bạn đưa đồ uống cho tôi ngay khi làn sóng khán giả ập đến và tôi bị kéo vào, phun những thứ trong ly của mình lên tất cả những người xung quanh. Không ai quan tâm. Tôi chỉ thêm vào sự hỗn loạn được mong đợi. Đó là một buổi tối nóng bức và tất cả chúng tôi sẽ nhanh chóng khô ráo thôi.

Ở một đất nước mà các sự kiện văn hóa bị Đảng Cộng sản giám sát chặt chẽ, nền âm nhạc ngầm (underground) ở thủ đô Bắc Kinh vẫn tràn đầy năng lượng, thực tế, táo bạo và đổi mới. Đó là một thế giới, phần lớn, nằm ngoài tầm hiểu biết của các quan chức đàn độn.

Một người chủ địa điểm biểu diễn từng kể với tôi về cuộc gặp giữa anh với một đại diện chính quyền địa phương, người này đã nhìn quanh khu vực phía trước sân khấu và hỏi bàn ghế ở đâu.

Người chủ cố gắng giải thích rằng khán giả thích thưởng thức âm nhạc không cần bàn ghế.

Anh nói với tôi rằng anh gần như có thể nhìn thấy các bánh răng đang quay trong não của viên chức: họ... không... muốn ngồi xuống... tại sao... gì cơ?

Bắc Kinh luôn là trung tâm của khung cảnh sôi động này. Mọi người trẻ mê giày thể thao, ôm đàn guitar với những bản tình ca da diết muốn đứng lên và chơi nhạc, đều dạt đến thành phố này.

Giá thuê nhà cao hơn và quá trình chỉnh trang đô thị đã đặt ra những thách thức lớn trước ba năm hạn chế nghiêm ngặt của Covid khiến một số địa điểm biểu diễn âm nhạc ngừng hoạt động. Nhưng sau khi chính phủ đột ngột từ bỏ chính sách zero Covid, âm nhạc đã nhanh chóng quay trở lại.



Nhạc sống nhanh chóng trở lại Bắc Kinh trong những tháng gần đây khi Trung Quốc mở cửa trở lại

Khán giả không thể chờ đợi các sân khấu trực tiếp trở lại, các ban nhạc đã sẵn sàng biểu diễn và các quán bar chắc chắn rất háo hức kiếm tiền để thanh toán các hóa đơn.

Tất cả đều tốt đẹp cho đến khi Lý Hạo Thạch, một diễn viên hài độc thoại, sử dụng một câu đùa chấn động.

Trong buổi biểu diễn trực tiếp của mình, anh đã ví von hai con chó đang đuổi theo một con sóc và nói rằng chúng nên "rèn luyện hành vi mẫu mực" để "chiến đấu và giành chiến thắng". Đó là cách diễn đạt mà nhà lãnh đạo Trung Quốc Tập Cận Bình đã sử dụng để ca ngợi Quân đội Giải phóng Nhân dân.

Đoạn ghi âm câu nói đùa đã lan truyền trên các phương tiện truyền thông xã hội và sau đó được vũ khí hóa bởi những người theo chủ nghĩa dân tộc cực đoan, những người thậm chí còn nhắm vào khán giả vì đã cười nhạo nó.

Lý Hạo Thạch đã bị giam giữ. Hợp đồng của anh ấy đã bị chấm dứt sau khi công ty chủ quản của anh, Xiaoguo Culture, bị phạt một khoản tiền lớn.

Nghệ sĩ hài độc thoại dự kiến sẽ nhận án tù sau khi cảnh sát cho biết họ đã mở một cuộc điều tra chính thức về hành vi của anh ta - theo cách nói của họ - đã "gây ra tác động xã hội nghiêm trọng".

Công ty hài kịch nổi tiếng nhất của Trung Quốc cũng đã bị đình chỉ các buổi biểu diễn ở Bắc Kinh và Thượng Hải, và có lo ngại rằng các địa điểm sẽ không muốn tổ chức các buổi biểu diễn hài độc thoại trong tương lai vì rủi ro hiện tại. Rõ ràng đã có thông tin rằng các buổi biểu diễn hài kịch nên được kiểm soát.

Nhưng một số quan chức đã quyết định rằng điều này cũng có nghĩa là tất cả các màn trình diễn được coi là khiêu khích, cũng cần phải được kiểm soát. Điều này đã dẫn đến một cuộc đàn áp đối với nhạc sống.

Các quán bar và quán cà phê không có giấy phép phù hợp để tổ chức các sự kiện trực tiếp đang nằm trong tầm ngắm của các thanh tra. Người nước ngoài chơi trong các ban nhạc không có thị thực biểu diễn trực tiếp cụ thể đang gặp rắc rối.

Kể từ khi người lao động từ nước ngoài được phép vào Trung Quốc, khi đất nước mở cửa trở lại, một số người trong số họ đã chơi nhạc trong các ban nhạc jazz.

Ngoài sự thích thú rõ ràng khi trình diễn nghệ thuật, đó còn là cách họ cống hiến điều gì đó cho thành phố mà họ đang sống và yêu mến.

Hầu hết người dân địa phương coi việc các quan chức quá sốt sắng truy lùng những nghệ sĩ saxophone không có giấy tờ của Bắc Kinh là điều vô lý.

Vấn đề là những người đưa ra quyết định ở đây muốn được coi là đang áp đặt ý chí của Đảng một cách nhiệt tình hơn các quan chức đối thủ.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Zero-Covid khiến thủ đô Trung Quốc im ắng suốt nhiều năm

Tuy nhiên, động cơ của họ không phải là sự cân nhắc quan trọng nhất đối với những người trong ngành công nghiệp âm nhạc. Tất cả những gì quan trọng là cuộc đàn áp này có thể kéo dài bao lâu và những gì cần phải làm trong thời gian chờ đợi.

Có một câu trả lời đơn giản: họ không biết điều này sẽ kéo dài bao lâu và vì vậy, trong lúc này, họ sẽ tránh thu hút chú ý.

Một người chủ địa điểm biểu diễn đã cười nhạo ý tưởng rằng anh ta thậm chí sẽ thu âm một bài nhạc về chủ đề này: "Tại sao mọi người lại nói với bạn về điều đó trước micro? Tôi sẽ không làm thế," anh ta nói với tôi.

Trong quá khứ, mỹ thuật cũng từng là mục tiêu của những cuộc đàn áp như vậy. Các thanh tra viên sẽ bước vào một phòng trưng bày, chỉ vào một vài tác phẩm và nói, "chúng phải được gỡ xuống". Những tác phẩm đó sẽ được đưa ra phía sau và phòng trưng bày sẽ sống sót để chiến đấu vào một ngày khác.

Trong những năm gần đây, các nghệ sĩ cũng đã bị trục xuất khỏi đất nước và giờ đây các phòng trưng bày phải cẩn thận hơn với những gì có thể bị coi là khiêu khích hoặc có khả năng nhạy cảm về chính trị.

Các nhạc sĩ cũng phải cẩn thận hơn.

Tôi đã từng nghe ca sĩ chính của một ban nhạc punk tuyên bố bằng tiếng Anh trên sân khấu rằng Đảng Cộng sản là mafia.

Một tiếng "woooo" dài có thể được nghe thấy trong khán phòng giữa tiếng cười. Nhưng việc nghe được những phản ứng như vậy là rất hiếm.

Phần lớn, các ban nhạc hát về tình yêu và sự tan vỡ hoặc tìm kiếm ý nghĩa trong thế giới phức tạp này.

Hiện tại - ít nhất là tại các địa điểm với tất cả các thủ tục giấy tờ đầy đủ của họ - các buổi biểu diễn vẫn được diễn ra.

Vì vậy, chừng nào âm nhạc còn vang lên, những người chơi nhạc punk và indie rock sẽ tiếp tục len lỏi vào các hutong - những con hẻm chật hẹp của Bắc Kinh.

Họ sẽ hy vọng rằng đây chỉ là nhất thời chứ không phải là mối đe dọa ngày càng tăng đối với một trong những điều tốt đẹp nhất của nền văn hóa hiện đại ở thủ đô Trung Quốc.



[TQ bỏ tù chủ hiệu sách Hong Kong chuyên in ấn phẩm về đòi tự lãnh đạo](#)

Capture à partir de : [BBC](#)

25 tháng 2 2020



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Ông Quế Mẫn Hải đã ra ra vào vào trại giam Trung Quốc trong nhiều năm

Một tòa án Trung Quốc vừa kết án người bán sách ở Hong Kong Quế Mẫn Hải (Gui Minhai) 10 năm tù với tội danh "cung cấp bất hợp pháp tin tình báo cho hải ngoại".

Ông Quế, người có quốc tịch Thụy Điển, đã bị bắt rồi thả khỏi trại giam Trung Quốc kể từ 2015, khi ông mất tích trong lúc đi nghỉ ở Thái Lan.

[TQ hủy đoàn đi Thụy Điển vì giải tự do ngôn luận](#)

[Người bán sách Hong Kong bị bắt trên tàu TQ](#)

[Người bán sách Hong Kong 'tự thú'](#)

[Giảm Đẳng tầng Mao đề cao ý Tập](#)

Ông được biết tới là người từng xuất bản các cuốn sách về đời tư của các đảng viên Cộng sản Trung Quốc.

Các nhóm nhân quyền lên án "mức án tù nặng" và kêu gọi trả tự do cho ông.

Ông là một trong năm chủ sở hữu một tiệm sách nhỏ tại Hong Kong, những người bị mất tích trong 2015. Sau đó, tin tức cho hay họ đã bị đưa tới Trung Quốc.

Bốn người đã được thả, nhưng ông Quế vẫn bị giam giữ.

Khi tuyên án, Tòa án Nhân dân Trung cấp Ninh Ba nói rằng ông đã được khôi phục quốc tịch Trung Quốc vào năm 2018. Trung Quốc không công nhận song tịch.

Ngoại trưởng Thụy Điển hôm thứ Ba kêu gọi thả ông Quế, và gọi ông là một "công dân".

"Chúng tôi không được tiếp cận tới phiên xử," bà Ann Linde nói trong một tin tweet. "[Chúng tôi] đòi phải trả tự do cho ông Quế và đòi quyền tiếp cận tới công dân của chúng tôi, để hỗ trợ lãnh sự."

Tuy nhiên, theo tường thuật của Reuters, phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Trung Quốc nói rằng các dàn xếp lãnh sự đã được tạm ngưng do tình trạng bùng phát virus corona mới đây, và sẽ được khôi phục một khi vấn đề y tế được "xử lý".

Ông Triệu Lập Kiên nói thêm rằng "các quyền và lợi ích [của ông Quế]... đã được đảm bảo đầy đủ".

Tổ chức Ân xá Quốc tế hôm thứ Ba cũng kêu gọi thả ông Quế ngay lập tức và nói các cáo buộc là "hoàn toàn vô căn cứ".

Buộc phải nhận tội?

Ông Quế lần đầu tiên xuất hiện trên các dòng tin chính là hồi 2015, khi ông biến mất ở Thái Lan rồi tái xuất hiện ở Trung Quốc.

Sau khi ông mất tích, đã có các cáo buộc theo đó nói ông bị nhân viên an ninh Trung Quốc bức hại.



Nguồn hình ảnh, Reuters

Ông Quế Mẫn Hải từng xuất hiện trong một video 'thú tội'

Tuy nhiên, giới chức Trung Quốc nói ông Quế và bốn người kia đều tự nguyện tới Trung Quốc.

Chủ hiệu sách rất cuộc thú nhận đã liên quan tới một vụ tai nạn giao thông chết người hồi hơn mười năm trước - một lời thú nhận mà các ủng hộ viên của ông nói là do bị cưỡng ép.

Ông bị hai năm tù, nhưng lại bị bắt vài tháng sau khi được thả, khi đang tới thủ đô Bắc Kinh cùng hai nhà ngoại giao Thụy Điển.

Trung Quốc sau đó công bố một cuộc video thẩm vấn ông Quế. Trong video, ông nói Thụy Điển đã "cảm tính hóa" vụ việc của ông.

Chuyện các nghi phạm Trung Quốc xuất hiện trong video "nhận tội" không phải là chuyện hiếm.

Hồi đầu 2019, Thụy Điển triệu hồi đại sứ của mình tại Trung Quốc là Anna Lindstedt, người bị cáo buộc là đã trung gian dàn xếp một cuộc gặp không được phép giữa Angele Quế, con gái của ông Quế, với hai doanh nhân Trung Quốc.

Cô Quế, người mạnh mẽ vận động đòi thả cha mình, nói rằng một trong hai người đó đã gây áp lực, muốn cô chấp nhận thỏa thuận theo đó cha cô sẽ ra tòa và sẽ bị kết án "vài năm" tù, và để đổi lại thì cô sẽ dừng toàn bộ việc công khai hóa vụ bắt giữ cha cô.

Xem thêm:

[Tỷ phú Mỹ: 'Tập Cận Bình nguy hiểm cho xã hội tự do'](#)

TikTok: ByteDance bị cáo buộc giúp Trung Quốc theo dõi các nhà hoạt động Hong Kong

Capture à partir de : [BBC](#)

7 tháng 6 2023

Peter Hoskins

Phóng viên Kinh doanh BBC



Nguồn hình ảnh, Reuters

TikTok cho biết họ có 150 triệu người dùng tại Mỹ.

ByteDance, chủ sở hữu của TikTok, bị cáo buộc cho các đảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) truy cập dữ liệu của các nhà hoạt động dân quyền và người biểu tình ở Hong Kong.

Người dùng đã tải lên "nội dung liên quan đến biểu tình" cũng bị xác định danh tính và theo dõi, cựu giám đốc điều hành ByteDance Yintao Yu cáo buộc trong hồ sơ tại tòa án ở Hoa Kỳ.

Ông Yu cho biết các thành viên ĐCSTQ cũng có thể truy cập dữ liệu người dùng TikTok của Hoa Kỳ.

Người phát ngôn của ByteDance đã phủ nhận các tuyên bố và mô tả là "vô căn cứ".

Các cáo buộc có trong hồ sơ của Tòa Thượng thẩm San Francisco được đưa ra trong tuần này như một phần của vụ kiện do ông Yu khởi kiện.

Trong hồ sơ, ông Yu tuyên bố rằng các thành viên của một ủy ban ĐCSTQ có quyền truy cập vào cơ chế "superuser", hay được gọi là "god user", cho phép họ xem tất cả dữ liệu do ByteDance thu thập.

Ông cũng cáo buộc rằng các thành viên ủy ban này không phải là nhân viên của ByteDance nhưng lại ngồi tại các văn phòng của công ty ở Bắc Kinh.

Ông Yu, người trong khoảng một năm kể từ tháng Tám năm 2017, là giám đốc kỹ thuật ByteDance tại Hoa Kỳ, cho biết đây là điều phổ biến trong số các chuyên viên lãnh đạo cấp cao.

Hồ sơ cũng cáo buộc rằng vào năm 2018, các thành viên ủy ban ĐCSTQ này đã sử dụng quyền truy cập của họ để "xác định và định vị những người biểu tình ở Hong Kong, các nhà hoạt động dân quyền và những người ủng hộ các cuộc biểu tình".

Hong Kong đã chứng kiến các cuộc biểu tình lớn vào năm 2014 - phong trào được gọi là Dù vàng - nơi người dân đòi quyền bầu chọn lãnh đạo của chính họ. Sau đó, có những cuộc biểu tình nhỏ hơn của các nhà hoạt động dân quyền.

Phần lớn sự bất đồng này đã biến mất kể từ khi Bắc Kinh đàn áp bằng luật an ninh quốc gia hà khắc sau các cuộc biểu tình chống chính phủ năm 2019.

Khi BBC liên hệ, một phát ngôn viên của ByteDance đã phủ nhận mạnh mẽ các cáo buộc: "Chúng tôi dự định phản đối mạnh mẽ những gì chúng tôi tin là những tuyên bố và cáo buộc vô căn cứ trong đơn khiếu nại này."

Họ cũng nói rằng ông Yu đã làm việc cho công ty chưa đầy một năm và trong thời gian đó ông đã làm việc trên một ứng dụng hiện đã ngừng sản xuất có tên là Flipagram.

Người phát ngôn của ByteDance nói thêm: "Thật khó hiểu là ông Yu chưa bao giờ đưa ra những cáo buộc này trong 5 năm kể từ khi ông ấy làm việc cho Flipagram bị chấm dứt vào tháng 7 năm 2018. Hành động của ông ấy rõ ràng là nhằm thu hút sự chú ý của giới truyền thông".

Tuyên bố của ông Yu được đưa ra trong bối cảnh TikTok đang bị giám sát chặt chẽ trên toàn thế giới.

Vào tháng Ba, giám đốc điều hành của TikTok, Shou Zi Chew, đã phải đối mặt với cuộc thẩm vấn kéo dài bốn tiếng rưỡi tại một phiên điều trần của quốc hội Hoa Kỳ.

Ông Chew đã bị cả hai đảng Dân chủ và Cộng hòa chất vấn về các hoạt động bảo mật và bảo mật dữ liệu của ứng dụng cũng như mối quan hệ bị cáo buộc của TikTok với Bắc Kinh.

Vào tháng Năm, Montana đã trở thành tiểu bang đầu tiên của Hoa Kỳ thông qua lệnh cấm sâu rộng đối với nền tảng chia sẻ video do Trung Quốc sở hữu.

Lệnh cấm sẽ có hiệu lực vào tháng Một năm 2024. Lệnh này quy định các app stores cung cấp TikTok là bất hợp pháp, nhưng không cấm những người đã tải TikTok rồi sử dụng nó.

TikTok đã kiện để ngăn Montana áp đặt lệnh cấm và nói rằng nó mâu thuẫn với quyền tự do ngôn luận của Hoa Kỳ.

Montana, nơi có dân số chỉ hơn một triệu người, đã cấm ứng dụng này trên các thiết bị của chính phủ vào tháng 12 năm ngoái.

TikTok cho biết họ có 150 triệu người Mỹ sử dụng. Mặc dù cơ sở người dùng của ứng dụng đã mở rộng trong những năm gần đây nhưng Tik Tok vẫn là ứng dụng phổ biến nhất với thanh thiếu niên và người dùng ở độ tuổi 20.



[Trung Quốc kiểm duyệt ảnh chụp hai vận động viên Asian Games mang số báo danh 'Thiên An Môn'](#)

Capture à partir de : [BBC](#)



Nguồn hình ảnh, Reuters

Số hiệu tham gia cuộc đua của Lâm Vũ Vi và Ngô Diễm Ni tình cờ tạo thành con số '6-4' hay Lục Tứ, ngày thảm sát Thiên An Môn

- Tác giả, Derek Cai
- BBC News, Singapore
- 4 tháng 10 2023

Một bức ảnh chụp hai nữ vận động viên Trung Quốc vô tình gợi nhớ đến vụ thảm sát Thiên An Môn đã bị kiểm duyệt trên mạng xã hội Trung Quốc.

Số hiệu vị trí trong cuộc đua của Lâm Vũ Vi và Ngô Diễm Ni khi ghép lại tạo thành con số '64' -hay Lục Tứ ám chỉ thường được dùng để nhắc đến vụ việc xảy ra vào ngày 4 tháng 6 năm 1989.

Việc thảo luận về vụ thảm sát Thiên An Môn năm đó, thời Đặng Tiểu Bình vẫn là điều cấm kỵ ở Trung Quốc, và chính quyền thường xuyên xóa bỏ bất kỳ thứ gì đề cập tới chủ đề này trên Internet.

Tháng 6/1989, quân Giải phóng Nhân dân được Đảng Cộng sản điều vào, bắn chết hàng trăm người biểu tình ủng hộ dân chủ ở Bắc Kinh.

Hiện vẫn chưa rõ có bao nhiêu người thực sự thiệt mạng vào ngày hôm đó, nhưng ước tính của các nhóm nhân quyền dao động từ vài trăm đến vài nghìn người đã bị giết chết.

Các vận động viên đã ôm nhau sau cuộc đua 100m vượt rào tại Đại hội thể thao châu Á, là cuộc thi cô Lâm Vũ Vi đã giành huy chương vàng. Trong bức ảnh chụp, cô mang số hiệu của làn đường số 6, bên cạnh số hiệu làn đường số 4 của cô Ngô Diễm Ni.

Người dùng đã đăng trên Weibo, một trong những nền tảng truyền thông xã hội lớn nhất Trung Quốc, chúc mừng cô Lâm. Tuy nhiên, các bài đăng có ảnh đã được thay thế bằng các ô vuông màu xám.

Tuy nhiên, bức ảnh này dường như chưa bị xóa hoàn toàn khỏi Internet, với một số bài báo của Trung Quốc vẫn đăng ảnh hai vận động viên.

Cho đến nay, Trung Quốc đã giành được gần 300 huy chương tại Đại hội thể thao châu Á, hiện đang diễn ra tại thành phố Hàng Châu của Trung Quốc. Asian Games sẽ tiếp tục cho đến ngày 8/10.

11:13



< Back

Weibo Content



庐陵启程

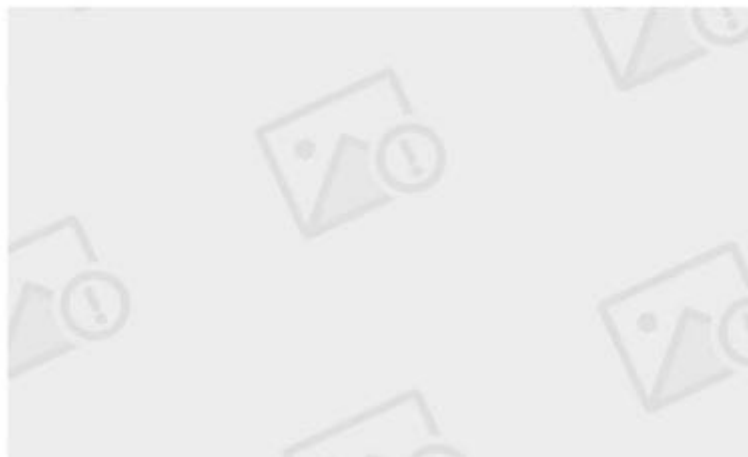
Hot 23-10-2 11:35 from iPhone 15...

发布于 江西



#林雨薇赛后谈吴艳妮抢跑#10月1日，中国选手林雨薇（左）和吴艳妮在比赛后拥抱。#吴艳妮抢跑#

Translate content



Nguồn hình ảnh, Other

Hình chụp hai vận động viên đã bị gỡ trên Weibo

Việc thảo luận về các sự kiện diễn ra tại Quảng trường Thiên An Môn là điều rất nhạy cảm ở Trung Quốc - với các thế hệ thanh niên Trung Quốc lớn lên mà không biết hoặc biết rất ít về vụ thảm sát Thiên An Môn.

Các bài viết liên quan đến các vụ thảm sát thường xuyên bị xóa khỏi internet, vốn bị chính phủ kiểm soát chặt chẽ.

Năm ngoái, vào đêm trước lễ kỷ niệm 33 năm vụ thảm sát, buổi phát trực tiếp (livestream) của một người có ảnh hưởng, được nhiều người biết đến ở Trung Quốc, đã kết thúc đột ngột sau khi anh giơ lên cho khán giả xem một chiếc bánh kem vani trông giống hình chiếc xe tăng.

Chiếc bánh hình xe tăng này gợi nhớ tới hình ảnh mang tính biểu tượng về Tank Man, một người đàn ông chặn đoàn xe tăng ở Thiên An Môn năm 1989.



[Trung Quốc cấm công chức dùng iPhone cho công việc](#)

06/09/2023

Reuters



Điện thoại iPhone được trưng bày tại một cửa hàng Apple ở Bắc Kinh

Trung Quốc ra lệnh cho các quan chức thuộc các cơ quan chính phủ trung ương không sử dụng điện thoại iPhone của Apple và các thiết bị của các thương hiệu nước ngoài khác trong công việc hoặc đem vào văn phòng, tờ Wall Street Journal đưa tin hôm 6/9, dẫn lời những người nắm rõ vấn đề.

Trong những tuần gần đây, nhân viên các cơ quan nhà nước đã được cấp trên chỉ đạo về việc này trong các nhóm trao đổi hoặc cuộc họp tại cơ quan, bản tin đưa, và cho biết thêm rằng không rõ lệnh cấm này có phạm vi rộng đến mức nào.

Lệnh cấm này được đưa ra trước thêm sự kiện của Apple vào tuần tới mà các nhà phân tích tin rằng hãng này sẽ tung ra dòng iPhone mới và có thể gây ra lo ngại cho các công ty nước ngoài hoạt động tại Trung Quốc trong lúc căng thẳng Trung-Mỹ leo thang.

Trong hơn một thập kỷ, Trung Quốc đã tìm cách giảm sự phụ thuộc vào công nghệ nước ngoài, yêu cầu các công ty nhà nước như ngân hàng chuyển sang các phần mềm trong nước và thúc đẩy sản xuất chip bán dẫn trong nước.

Bắc Kinh đã đẩy mạnh chiến dịch này vào năm 2020, khi các lãnh đạo của họ đề xuất cái gọi là mô hình tăng trưởng 'lưu thông kép' để giảm sự phụ thuộc vào thị trường và công nghệ nước ngoài, trong khi lo ngại về bảo mật dữ liệu ngày càng tăng.

Hồi tháng Năm, Trung Quốc đã kêu gọi các doanh nghiệp nhà nước lớn đóng vai trò then chốt trong nỗ lực đạt được tự chủ công nghệ, đẩy cuộc đua tranh ngày càng rủi ro trong bối cảnh rạn nứt với Mỹ.

Căng thẳng Trung-Mỹ dâng cao khi Washington hợp tác với các nước đồng minh để ngăn Trung Quốc tiếp cận các thiết bị quan trọng cần để giữ cho ngành công nghiệp chip của họ cạnh tranh và Bắc Kinh hạn chế nhập hàng từ các công ty hàng đầu của Mỹ bao gồm hãng máy bay Boeing và hãng chip Micron Technology.

Một số nhà phân tích hôm 6/9 nói rằng động thái này cho thấy Bắc Kinh không sẵn sàng bỏ qua bất kỳ công ty Mỹ nào trong nỗ lực giảm sự phụ thuộc của họ vào công nghệ Mỹ.

“Ngay cả Apple cũng không được miễn trừ... ở Trung Quốc, nơi họ thuê hàng trăm ngàn, nếu không muốn nói là hơn một triệu, lao động, để lắp ráp các sản phẩm thông qua mối quan hệ với Foxconn,” nhà phân tích Tom Forte của D.A. Davidson cho biết.

Điều này ‘sẽ khích lệ các công ty đa dạng hóa chuỗi cung ứng và khách hàng để ít phụ thuộc hơn vào Trung Quốc trong trường hợp căng thẳng tồi tệ hơn’.

Trung Quốc là một trong những thị trường lớn nhất của Apple và đem tới gần 1/5 doanh thu cho hãng.

Tuy nhiên, lệnh cấm này không ảnh hưởng ngay lập tức đến doanh thu của hãng, nếu tính đến tính đại trà của iPhone ở Trung Quốc, nhà phân tích Angelo Zino ở hãng CFRA Research, nhận định.



[Virus corona: Ứng dụng WeChat của Trung Quốc kiểm duyệt nội dung về virus](#)

Capture à partir de :[BBC](#)

5 tháng 3 2020



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Trung Quốc trong nhiều năm qua đã kiểm duyệt những gì dân chúng xem và nói trên mạng

Ứng dụng nhắn tin phổ biến nhất Trung Quốc, WeChat, đang kiểm duyệt các từ khóa về dịch virus corona, một báo cáo cho hay.

Việc kiểm duyệt này được thực hiện bắt đầu từ 1/1/2020.

[California tuyên bố khẩn cấp do virus corona](#)

[Dịch COVID-19 cho thấy điểm yếu của TQ và VN cần làm gì?](#)

[Covid-19 là cơ hội cho Việt Nam cải cách 'thoát Trung'](#)

[Covid-19: Bay cùng khách Nhật 'dương tính', 5 người vào VN](#)

Nhóm nghiên cứu Citizen Lab tại Toronto phát hiện ra rằng WeChat đã chặn các nhóm từ khóa và chỉ trích về chủ tịch Tập Cận Bình.

Báo cáo cũng tìm ra rằng WeChat, do công ty Trung Quốc Tencent sở hữu, đã chặn thêm nhiều từ khóa khi dịch bệnh bùng phát.

Trung Quốc nhiều năm qua đã kiểm duyệt những cái gì người dân được nói và đọc trên mạng.

Nhưng báo cáo này cho hay Trung Quốc đã bắt đầu kiểm duyệt các cuộc thảo luận nhiều tuần trước khi giới chức nước này nhận thức được mức độ nghiêm trọng của dịch bệnh.

Hôm 31/12/2019, Trung Quốc lần đầu tiên cảnh báo Tổ chức Y tế Thế giới về sự bùng phát của một loại virus mới ở Vũ Hán.

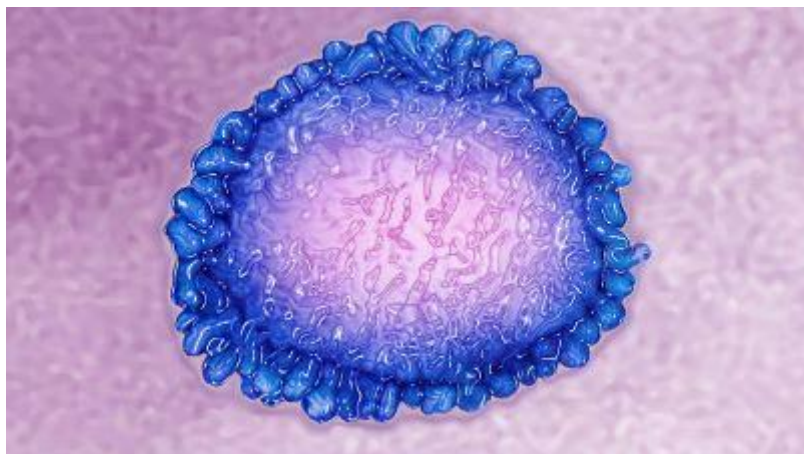
Nhưng chính quyền thoát đầu bưng bít thông tin với người dân - đưa tin ít hơn số người bị nhiễm bệnh, hạ thấp nguy cơ, và không cung cấp kịp thời thông tin vốn có thể đã giúp cứu nhiều mạng người.

Chỉ cho tới 20/1, chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình mới công khai nói về vấn đề virus, rằng nó cần được 'kiểm soát triệt để'.

Không rõ có phải WeChat chặn các nhóm từ khóa này dựa trên chỉ thị của chính phủ - hay tự thực hiện.

Tuy nhiên, báo cáo chỉ ra rằng có thể đây là kết quả của các công ty "tự kiểm duyệt quá mức để tránh bị khiển trách".

Giới chức đã xác định hơn 92.000 ca nhiễm virus khắp thế giới - trong số đó hơn 80.000 đến từ Trung Quốc.



Chụp lại video 

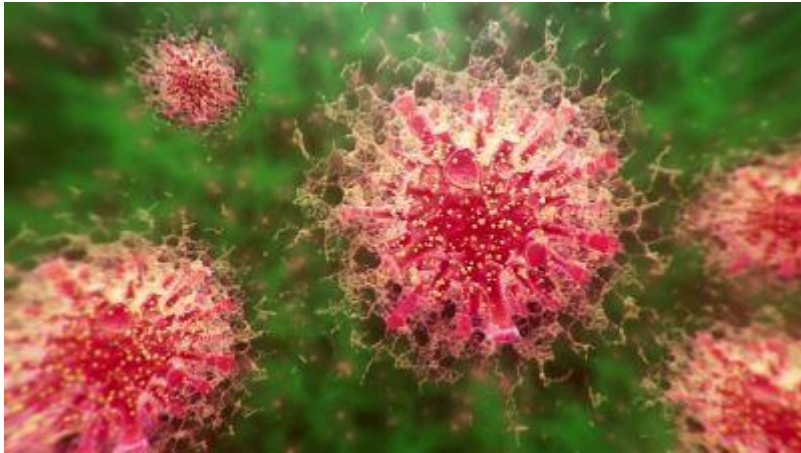
Virus corona: Đại dịch là gì?


Các từ khóa bị kiểm duyệt

Một báo cáo mới được nhóm nghiên cứu Citizen Lab thuộc Đại học Toronto công bố hôm thứ Ba khảo sát hai nền tảng mạng xã hội Trung Quốc - WeChat và trang live-stream YY.

Kết quả cho hay YY đã thêm 45 từ khóa vào 'danh sách đen' của mình hôm 31/12/2019 - liên quan đến virus mà sau đó không được xác định.

Những từ khóa này gồm các thuật ngữ như "viêm phổi lạ ở Vũ Hán" và "dịch SARS ở Vũ Hán".



Chụp lại video 

Năm điều cần biết về virus corona

WeChat trong khi đó kiểm duyệt 132 nhóm từ khóa trong khoảng 1 đến 31/1/2020. Khi dịch bệnh tiếp diễn, WeChat kiểm duyệt 384 từ khóa mới trong khoảng 1 đến 15/2/2020.

Những từ khóa này liên quan đến các lãnh đạo Trung Quốc - bao gồm chủ tịch Tập - cũng như các chính sách của chính phủ về xử lý dịch bệnh, và các phản ứng đối với sự bùng phát dịch ở Hong Kong, Đài Loan và Macau.

Một số ví dụ của các cụm từ bị kiểm duyệt gồm "chính quyền địa phương + dịch bệnh + (chính quyền) Trung ương + che dấu" và "Vũ Hán + rõ ràng + virus + lây từ người sang người".

Các từ liên quan đến bác sỹ Lý Văn Lượng cũng chiếm tới 19 cụm từ khóa bị kiểm duyệt.

Bác sỹ Lý Văn Lượng nằm trong số các bác sỹ ở Vũ Hán đã đưa ra các cảnh báo về virus corona vào cuối tháng 12/2019.

Sau đó ông Lý bị cảnh sát yêu cầu phải ngừng đưa ra "các bình luận sai lệch". Bác sỹ Lý sau đó bị nhiễm virus và chết ở tuổi 33.

Báo cáo thêm rằng có thể WeChat đã ngưng chặn các từ khóa khi dịch tiếp tục lan rộng. YY được biết là đã bỏ chặn một số từ khóa.

Việc kiểm duyệt này gây ảnh hưởng nghiêm trọng bởi WeChat là một phần quan trọng trong đời sống của nhiều người dân ở Trung Quốc - thực vậy, WhatsApp, Facebook, Apple Pay và nhiều hơn nữa, đã nhập thành một.

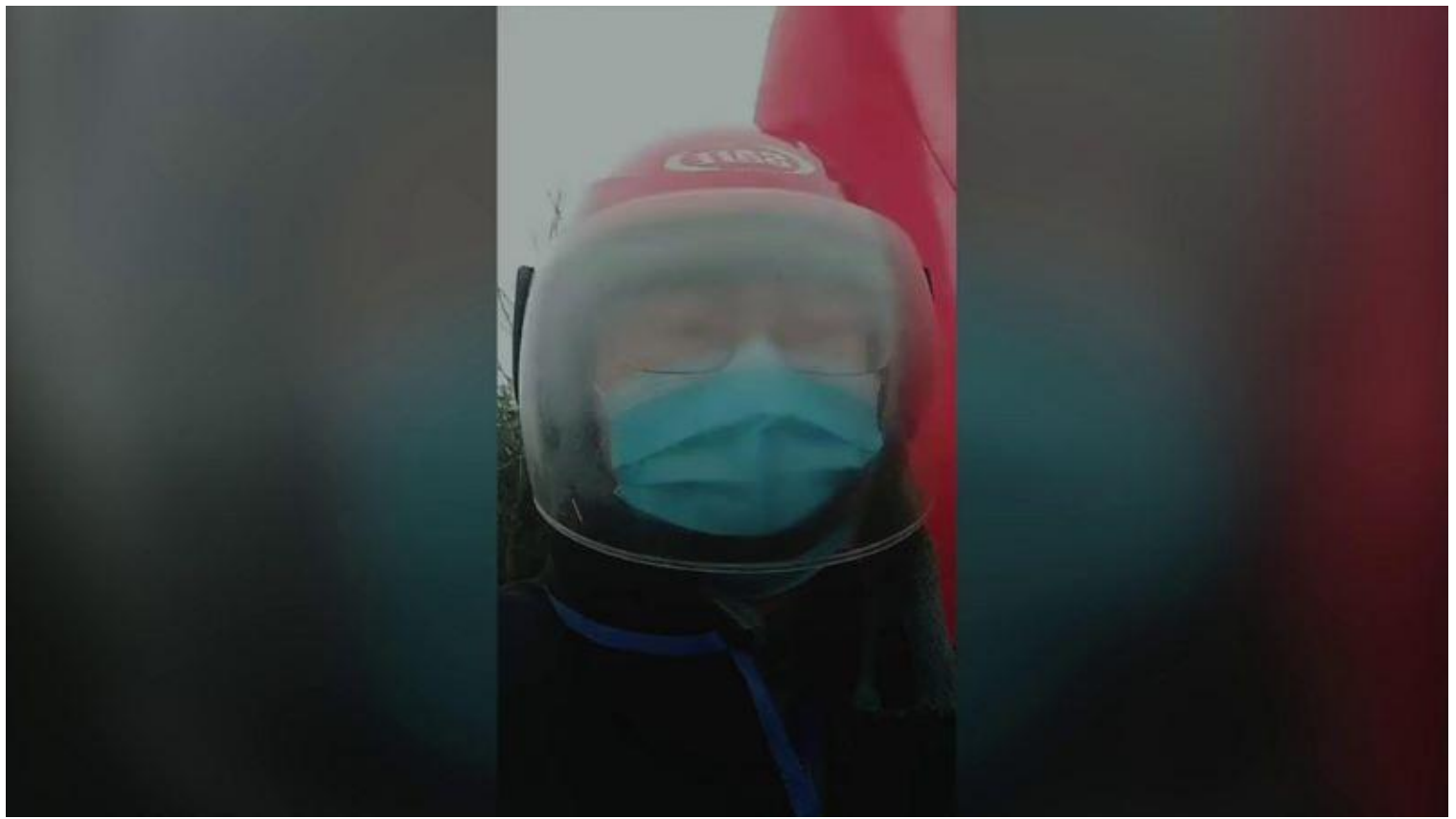
Người dùng WeChat có thể đặt vé máy bay, gọi taxi, và thậm chí chuyển tiền - mọi thứ đều có thể được thực hiện trên WeChat. Và nó không chỉ được các cá nhân sử dụng - giới chức chính phủ cũng thường xuyên đăng các tuyên bố chính thức trên trình duyệt này.

"Thật kinh khủng khi thấy một loạt các thuật ngữ, thậm chí bao gồm cả một số thuật ngữ không nhạy cảm, [bị] kiểm duyệt," Patrick Poon, một nhà nghiên cứu tại Tổ chức Ân xá Quốc tế nói với BBC.

"Điều này cho thấy chính phủ Trung Quốc bị ám ảnh và lo lắng thế nào đến nỗi phải trấn áp bất cứ cuộc thảo luận nào nằm ngoài các phát ngôn chính thức."

"Đây hoàn toàn là sự kiểm soát xã hội, tước quyền tự do thông tin và biểu đạt của công dân."

Kiểm duyệt là điều phổ biến ở Trung Quốc. Các trang web như Google và Wikipedia bị cấm - và không có gì lạ khi các công ty truyền thông xã hội ở Trung Quốc xóa nội dung được cho là đe dọa đến sự ổn định xã hội hoặc Đảng Cộng sản cầm quyền.



Chụp lại video 

Vì sao một thôn ở Hồ Bắc không ai nhiễm virus corona?



[Virus corona: Trùm bất động sản TQ 'mất tích' sau khi chỉ trích chính quyền xử lý dịch](#)

Capture à partir de :[BBC](#)

15 tháng 3 2020



Nguồn hình ảnh, VCG/Getty Images

Một cựu chủ tịch tập đoàn bất động sản Trung Quốc từng chỉ trích ông Tập Cận Bình trong việc xử lý dịch virus corona đã mất tích, Reuters dẫn lời ba người bạn của ông này cho biết.

Nhậm Chí Cường (Ren Zhiqiang), năm nay 69 tuổi, cựu chủ tịch tập đoàn bất động sản nhà nước Huayuan và từng là đảng viên Đảng Cộng sản Trung Quốc. Bạn bè ông nói với [Reuters rằng](#) họ không liên lạc được với ông kể từ ngày 12/3.

[Trung Quốc: Khi Covid-19 không nghe lời Đảng Cộng sản](#)
[Phương Phương ở Vũ Hán: 'Quan chức Trung Quốc rất giỏi đẩy trách nhiệm'](#)
[WeChat của Trung Quốc chặn từ khóa liên quan đến virus](#)

"Nhiều người bạn của chúng tôi đang tìm kiếm ông ấy," người bạn thân và nữ doanh nhân Wang Ying nói với Reuters và mô tả rằng họ đang cực kỳ lo lắng.

"Nhậm Chí Cường là một nhân vật của công chúng và sự mất tích của ông được nhiều người biết đến. Những tổ chức nào chịu trách nhiệm cho việc này cần đưa ra một lời giải thích hợp lý và hợp pháp, càng sớm càng tốt", bà nói, theo Reuters.

Trước đó, ông Nhậm trong một bài viết chia sẻ với những người bạn đã chỉ trích một bài phát biểu của ông Tập vào ngày 23/2, mà báo chí nhà nước loan tin là được truyền hình trực tiếp tới 170 ngàn quan chức của Đảng Cộng sản Trung Quốc.



Nguồn hình ảnh, Kevin Frayer/Getty Images

Một màn hình lớn trên đường phố chiếu cảnh Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đeo khẩu trang bảo vệ trong chuyến thăm Vũ Hán vào đầu ngày 10/3.

[Theo New York Times](#), những tuần gần đây, một bài viết của ông Nhậm được lan truyền trong giới tinh hoa ở Trung Quốc và hải ngoại, trong đó, cáo buộc chính phủ nước này bịt miệng những người đưa ra thông tin cảnh báo về dịch bệnh và cố gắng che giấu sự bùng phát của dịch, bắt đầu ở thành phố Vũ Hán vào tháng 12.

Trong bài viết này, tuy không trực tiếp nêu tên ông Tập, nhưng theo New York Times, ông ám chỉ về nhà lãnh đạo Trung Quốc và liên tục nhắc đến bài phát biểu và hành động của ông Tập.

"Tôi thấy không phải là một vị hoàng đế đứng đó để khoe bộ quần áo mới của ông ta, mà là một chú hề cởi trần và khăng khăng tiếp tục làm hoàng đế", ông viết.

Ông Nhậm cũng viết rằng việc Đảng Cộng sản cầm quyền hạn chế quyền tự do ngôn luận đã làm trầm trọng thêm dịch virus corona.

Cảnh sát Bắc Kinh đã chưa trả lời các đề nghị qua điện thoại và fax của Reuters hôm 15/3 để đưa ra bình luận về chuyện này. Văn phòng Thông tin Hội đồng Nhà nước Trung Quốc cũng chưa ngay lập tức trả lời đề nghị qua fax của Reuters.

Vụ ông Nhậm mất tích giữa khi việc thảo luận về dịch bệnh trên truyền thông địa phương và mạng xã hội đã bị thắt chặt kiểm duyệt trong những tuần gần đây tại Trung Quốc.

Cũng theo New York Times, chính quyền Trung Quốc cũng đang ra sức tuyên truyền cho hình ảnh ông Tập như một anh hùng đang lãnh đạo đất nước giành chiến thắng trong một cuộc chiến tranh toàn dân nhằm chống lại virus.

[Virus corona tiết lộ vô số cách thế giới e sợ Trung Quốc](#)
[Chủ hiệu sách Quế Mẫn Hải ở Hong Kong bị án tù 10 năm](#)
[Người Uighur bị đưa đi cải tạo chỉ vì 'để râu' và 'che mặt'](#)

Ông Nhậm vốn có biệt danh là 'Khẩu đại bác' (The Cannon) do trước đây ông từng viết bài đăng trên các phương tiện truyền thông xã hội, công khai chỉ trích các chính sách của chính phủ, như chính sách nghiêm ngặt của Trung Quốc hạn chế dân số ở các thành phố lớn.

Ông cũng từng viết rằng, thay vì phục vụ cho đảng, truyền thông Trung Quốc nên phục vụ cho người dân.

Ông bị xem là mất tinh thần của người đảng viên và năm 2016, từng bị quản chế một năm, sau đó bị theo dõi sát sao.

Khi đó, chính phủ Trung Quốc đã yêu cầu Weibo đóng cửa tài khoản của ông, mà khi đó đã có hơn 30 triệu người theo dõi, và cho rằng, ông Nhậm phát tán thông tin bất hợp pháp.



[Gần 2 triệu ca tử vong vượt mức sau khi Trung Quốc đột ngột bỏ chính sách 'zero COVID'](#)

26/08/2023

Reuters

Capture à partir de :[voatiengviet](https://voatiengviet.com)



Xét nghiệm COVID-19 đối với người dân đến Bắc Kinh.

Động thái đột ngột của Trung Quốc gỡ bỏ chính sách 'zero COVID', vốn đã lây lan virus cho 1,4 tỷ cư dân của nước này, có thể đã dẫn tới gần 2 triệu ca tử vong vượt mức trong hai tháng tiếp sau đó, một nghiên cứu mới của Hoa Kỳ cho thấy.

Nghiên cứu của Trung tâm Ung thư Fred Hutchinson ở Seattle do liên bang tài trợ được lấy từ mẫu dữ liệu về tỷ lệ tử vong do một số trường đại học ở Trung Quốc công bố và tìm kiếm trên internet.

Ước tính có khoảng 1,87 triệu ca tử vong vượt mức do mọi nguyên nhân xảy ra ở những người trên 30 tuổi trong khoảng thời gian từ tháng 12 năm 2022 đến tháng 1 năm 2023 và được quan sát thấy ở tất cả các tỉnh ở Hoa lục ngoại trừ Tây Tạng.

Quyết định của Trung Quốc vào tháng 12 năm ngoái về việc chấm dứt chính sách ba năm 'zero COVID', bao gồm xét nghiệm hàng loạt cũng như phong tỏa cách ly nghiêm ngặt và dai dẳng, đã dẫn đến số ca nhập viện và tử vong tăng vọt mà các chuyên gia y tế cho rằng phần lớn chính phủ không báo cáo.

Nghiên cứu được công bố hôm 24/8 trên JAMA Network Open, cho biết số ca tử vong vượt xa ước tính chính thức của chính phủ Trung Quốc vào tháng 1 rằng 60.000 người mắc COVID đã chết trong bệnh viện kể từ khi chính sách 'zero COVID' được bãi bỏ một tháng trước đó.

Trong nghiên cứu, các nhà nghiên cứu đã thực hiện phân tích thống kê bằng cách sử dụng thông tin từ các cáo phó được công bố và dữ liệu từ các tìm kiếm trên Baidu, một công cụ tìm kiếm internet phổ biến của Trung Quốc.

Các nhà nghiên cứu viết: "Nghiên cứu của chúng tôi về số ca tử vong quá mức liên quan đến việc dỡ bỏ chính sách zero COVID ở Trung Quốc đưa ra ước tính chuẩn dựa trên thực nghiệm. Những phát hiện này rất quan trọng để hiểu sự lan truyền đột ngột của COVID-19 trên

toàn bộ dân số có thể ảnh hưởng như thế nào đến tỷ lệ tử vong của dân số”.

Ủy ban Y tế Quốc gia Trung Quốc đã không trả lời ngay yêu cầu bình luận về báo cáo này.

Các chuyên gia y tế toàn cầu liên tục kêu gọi Trung Quốc tiết lộ thêm dữ liệu khi các báo cáo về số ca nhập viện và tử vong gia tăng bắt đầu xuất hiện, và đặc biệt là khi mối đe dọa từ các biến thể mới trở thành mối lo ngại.

Trung Quốc đã ngừng báo cáo kết quả tử vong hàng ngày chính thức vào cuối năm 2022. Tổ chức Y tế Thế giới cho biết có 121.628 ca tử vong do COVID ở Trung Quốc, trong tổng số gần 7 triệu ca tử vong trên toàn cầu.

Trong một động thái hiếm hoi, một tỉnh của Trung Quốc đã công bố ngắn gọn dữ liệu trên trang web của mình vào tháng 7 cho thấy số lượng hỏa táng đã tăng 70% trong quý đầu tiên của năm nay và sau đó thông tin này đã bị gỡ xuống.

Vào tháng 2, các nhà lãnh đạo hàng đầu của Trung Quốc đã tuyên bố “chiến thắng quyết định” trước COVID.

Nhưng virus này vẫn đang lây lan ở Trung Quốc và hôm 24/8, các quan chức y tế Bắc Kinh nói COVID vẫn là bệnh truyền nhiễm số một ở thủ đô, theo truyền thông nhà nước Trung Quốc.

Các quan chức đã trích dẫn một biến thể Omicron mới, được gọi là EG.5 hoặc “Eris”, được đặt theo biệt danh của Nữ thần xung đột và bất hòa của Hy Lạp, là chủng thống trị hiện nay trên khắp Trung Quốc.

“Cục Kiểm soát và Phòng ngừa Dịch bệnh Quốc gia cho biết tỷ lệ biến thể mới EG.5 đã tăng từ 0,6% trong tháng 4 lên 71,6% trong tháng 8, trở thành chủng thống trị tại hầu hết các tỉnh ở Trung Quốc”, tờ Hoàn cầu Thời báo đưa tin.



[Covid: Nhà khoa học hàng đầu Trung Quốc nói không loại trừ khả năng rò rỉ phòng thí nghiệm](#)

Capture à partir de : [BBC](#)

John Sudworth và Simon Maybin

BBC News

30 tháng 5 2023



Nguồn hình ảnh, Reuters,
Giáo sư George Gao

Không nên loại trừ khả năng virus Covid bị rò rỉ từ phòng thí nghiệm, một cựu khoa học gia hàng đầu của chính phủ Trung Quốc nói với BBC News.

Là người đứng đầu Trung tâm Kiểm soát Dịch bệnh (CDC) của Trung Quốc, Giáo sư George Gao đóng vai trò quan trọng trong việc ứng phó với đại dịch và nỗ lực truy tìm nguồn gốc của dịch bệnh này.

Chính phủ Trung Quốc bác bỏ mọi gợi ý rằng căn bệnh này có thể bắt nguồn từ một phòng thí nghiệm ở Vũ Hán.

Nhưng giáo sư Gao trong một cuộc phỏng vấn cho podcast Fever: The Hunt for Covid's Origin của BBC Radio 4, nói: "Bạn luôn có thể nghi ngờ bất cứ điều gì. Đó là khoa học. Đừng loại trừ bất cứ điều gì."

Là nhà virus học và nhà miễn dịch học hàng đầu thế giới, Giáo sư Gao hiện là phó chủ tịch của Quỹ Khoa học Tự nhiên Quốc gia Trung Quốc sau khi nghỉ việc tại CDC vào năm ngoái.

Trong một dấu hiệu có thể cho thấy chính phủ Trung Quốc có thể đã coi giả thuyết rò rỉ phòng thí nghiệm nghiêm trọng hơn so với những tuyên bố chính thức của họ, Giáo sư Gao cũng nói với BBC rằng một số cuộc điều tra chính thức về Viện Virus học Vũ Hán (WIV) đã được thực hiện.

"Chính phủ đã tổ chức một cái gì đó," ông nói, nhưng nói thêm rằng nó không liên quan đến bộ phận của ông, CDC Trung Quốc.

Chúng tôi đã yêu cầu ông làm rõ liệu điều đó có nghĩa là một nhánh khác của chính phủ đã thực hiện một cuộc khám xét chính thức đối với WIV - một trong những phòng thí nghiệm quốc gia hàng đầu của Trung Quốc, được biết là đã dành nhiều năm nghiên cứu về virus corona hay không.

"Vâng," ông trả lời, "phòng thí nghiệm đó đã được kiểm tra kỹ lưỡng bởi các chuyên gia trong lĩnh vực này."

Đây là lần đầu tiên xác nhận rằng một cuộc điều tra chính thức nào đó đã diễn ra, nhưng trong khi Giáo sư Gao nói rằng ông chưa thấy kết quả, thì ông "nghe nói" rằng phòng thí nghiệm đã được cấp giấy chứng nhận "trong sạch".

"Tôi nghĩ rằng kết luận của họ là họ đang tuân theo tất cả các trình tự. Họ không tìm thấy [bất kỳ] hành vi sai trái nào."

Virus gây ra Covid, gần như chắc chắn, từng đến từ loài dơi.

Nhưng làm thế nào nó lây từ dơi sang chúng ta là một câu hỏi gây tranh cãi hơn nhiều, và ngay từ đầu đã có hai khả năng chính.

Một là virus lây lan tự nhiên từ dơi sang người, có lẽ qua các động vật khác. Nhiều nhà khoa học cho biết độ tin cậy của bằng chứng cho thấy đó là kịch bản có khả năng xảy ra nhất.

Nhưng các nhà khoa học khác nói rằng không có đủ bằng chứng để loại trừ khả năng khác chính - rằng virus đã lây nhiễm cho ai đó tham gia nghiên cứu được thiết kế để hiểu rõ hơn về mối đe dọa của virus xuất hiện từ tự nhiên.

Hai khả năng đó hiện đang là tâm điểm của một cuộc đối đầu địa chính trị, một loạt thuyết âm mưu và là một trong những cuộc tranh luận khoa học chính trị và độc hại nhất trong thời đại chúng ta.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Giáo sư Shi Zhengli phòng thí nghiệm Vũ Hán.

Trong podcast mới của BBC, chúng tôi làm sáng tỏ câu hỏi khó nhưng cực kỳ quan trọng này thông qua các cuộc phỏng vấn với một số nhà khoa học hàng đầu từ mọi phía của cuộc tranh luận - cũng như báo cáo thực địa, từ đường phố Vũ Hán đến bên trong của một phòng thí nghiệm bảo mật cao ở Mỹ.

Một nhà khoa học ở Singapore, Giáo sư Wang Linfa, đã đến thăm Viện Virus học Vũ Hán (WIV), nơi ông là giáo sư danh dự, vào tháng Một năm 2020, ngay khi đợt bùng phát coronavirus đang bùng phát.

Ông nói với BBC rằng một đồng nghiệp tại WIV đã lo lắng về khả năng rò rỉ phòng thí nghiệm, nhưng bà đã có thể bác bỏ điều đó.

Giáo sư Wang là giáo sư về các bệnh truyền nhiễm mới nổi tại Trường Y Duke-NUS ở Singapore, và cộng tác thường xuyên với Giáo sư Shi Zhengli, giáo sư có cùng chuyên môn tại WIV.

Là những người bạn lâu năm, họ là hai trong số những chuyên gia hàng đầu thế giới về coronavirus của dơi - tự đặt cho mình biệt danh là Người Dơi Nam và Người Dơi Nữ.

Giáo sư Wang cho biết Giáo sư Shi nói với ông rằng bà "mất ngủ một hoặc hai ngày" vì lo lắng về khả năng "có một mẫu trong phòng thí nghiệm của mình mà bà không biết nhưng có virus, bị nhiễm thứ gì đó và thoát ra ngoài".

Nhưng ông nói rằng bà đã kiểm tra các mẫu xét nghiệm của mình và nhận thấy chúng không chứa bằng chứng về virus gây ra Covid hoặc bất kỳ loại virus nào khác đủ gần để gây ra đợt bùng phát.

Ông cũng nói rằng "không có khả năng" rằng Giáo sư Shi hoặc bất kỳ ai trong nhóm của bà đang che giấu sự thật rằng họ đã tìm thấy bằng chứng về vụ rò rỉ phòng thí nghiệm vì họ cư xử như không có chuyện gì xảy ra, bao gồm cả việc đi ăn tối và lên kế hoạch cho một buổi hát karaoke.

Thông tin tình báo mà hiện đã được giải mật của Hoa Kỳ gợi ý rằng một số nhà nghiên cứu tại WIV đã lâm bệnh vào mùa thu năm 2019 với các triệu chứng "giống với Covid-19 và các bệnh thông thường theo mùa".

Nhưng Giáo sư Wang nói với chúng tôi rằng ông ấy đã đề nghị Giáo sư Shi lấy mẫu máu từ nhóm của bà để xem họ có kháng thể Covid vào tháng 1 năm 2020 hay không.



Nguồn hình ảnh, Getty Images

Chợ hải sản Hoa Nam

Ông ấy nói rằng bà đã làm theo lời khuyên của ông ấy và tất cả các xét nghiệm đều âm tính.

Giáo sư Wang là một trong nhóm các nhà khoa học tin rằng bằng chứng cho thấy virus đã truyền sang người ở một khu chợ Vũ Hán.

Chợ hải sản Hoa Nam - nơi bán nhiều mặt hàng hơn tên gọi của nó, bao gồm cả động vật có vú hoang dã - có liên quan đến nhiều ca ban đầu, những người làm việc hoặc mua thực phẩm ở đó.

Mặc dù Trung Quốc đã thể hiện sự thiếu minh bạch rõ rệt, nhưng các nhà khoa học này cho biết hiện đã có đủ thông tin, chẳng hạn như dữ liệu về những trường hợp ban đầu đó và việc lấy mẫu môi trường ở chợ đó, để loại trừ khả năng rò rỉ trong phòng thí nghiệm.

Trên thực tế, những tuyên bố chắc chắn như vậy đã có ngay từ đầu, đáng chú ý nhất là trong một bài báo tháng 3 năm 2020 đã trở thành một trong những bài báo khoa học được đọc nhiều nhất và gây tranh cãi nhất trong thời đại internet.

"Nguồn gốc gần nhất của Sars-Cov-2" được viết bởi một số nhà khoa học có tiếng nhất trong lĩnh vực virus học và bệnh mới nổi, và nó kết luận: "Chúng tôi không tin rằng bất kỳ loại kịch bản dựa trên phòng thí nghiệm nào là hợp lý."

Điều đó giúp củng cố ý tưởng - đã nhanh chóng trở nên phổ biến trên hầu hết các phương tiện truyền thông - rằng vụ rò rỉ phòng thí nghiệm là một thuyết âm mưu.

Nhưng một trong những tác giả của bài báo đã nói với podcast rằng giờ đây ông nghi ngờ về sức mạnh của kết luận trước đó.

Ian Lipkin, giáo sư dịch tễ học tại Đại học Columbia ở New York, có kinh nghiệm lâu năm theo dõi các bệnh trên khắp thế giới, bao gồm cả ở Trung Quốc, nơi ông đã xây dựng mối quan hệ chặt chẽ.

Ông cũng là cố vấn khoa học cho bộ phim Hollywood có tên Contagion.

Giáo sư Lipkin hiện cho biết việc loại trừ bất kỳ kịch bản dựa trên phòng thí nghiệm nào trong bài báo là đưa nó đi quá xa.

Mặc dù ông tiếp tục tin rằng khu chợ vẫn là lời giải thích hợp lý nhất cho việc Covid đến từ đâu và không tin rằng virus đã được chế ra có chủ ý, nhưng ông không cảm thấy có thể loại trừ tất cả các kịch bản trong phòng thí nghiệm hoặc nghiên cứu.

Và ông tình nguyện đưa ra một lý thuyết của riêng mình, chỉ vào một phòng thí nghiệm khác của Vũ Hán - do Trung tâm kiểm soát dịch bệnh Vũ Hán điều hành - nằm cách chợ hải sản Hoa Nam chỉ vài trăm mét.

Chợ được biết là có liên quan đến việc thu thập hàng nghìn mẫu máu và phân từ dơi hoang dã, nghiên cứu đôi khi được thực hiện mà không mang thiết bị bảo hộ thích hợp, theo báo cáo của Trung Quốc - hay nói cách khác là đã một nguy cơ lây nhiễm rõ ràng.

"Những người làm việc ở đó có thể đã bị nhiễm bệnh khi họ ở trong hang để thu thập dơi," Giáo sư Lipkin nói và cho biết thêm rằng ông không biết về phòng thí nghiệm và công việc đó khi cùng viết bài báo vào tháng Ba năm 2020.



Giáo sư Lipkin

Giáo sư Lipkin nói rằng phân tích sâu hơn chỉ ra Chợ Hải sản Hoa Nam là nguồn gốc của virus - bao gồm cả nghiên cứu gần đây tập trung vào bằng chứng về chó gấu trúc ở chợ - không giải quyết được câu hỏi về nguồn gốc.

Ông nói, virus có thể "có nguồn gốc bên ngoài chợ và được phát tán qui mô trong chợ".

Nhìn bề ngoài, những bình luận của Giáo sư Gao về việc không loại trừ khả năng rò rỉ phòng thí nghiệm có vẻ mâu thuẫn nghiêm trọng với lập trường được tuyên bố công khai của Trung Quốc. Thậm chí mạo hiểm.

"Cái gọi là 'rò rỉ phòng thí nghiệm' là một lời dối trá do các lực lượng chống Trung Quốc tạo ra. Nó có động cơ chính trị và không có cơ sở khoa học," tuyên bố do đại sứ quán Trung Quốc tại Anh đưa ra.

Nhưng nhìn theo một cách khác, có thể có nhiều điểm chung hơn về ngoài của nó.

Trong tuyên truyền của mình, chính phủ Trung Quốc đã thúc đẩy một lý thuyết thứ ba kỳ lạ, không có căn cứ của riêng mình.

Họ nói rằng virus không đến từ phòng thí nghiệm hoặc thị trường nhưng có thể đã được đưa vào nước này trên bao bì thực phẩm đông lạnh.

Chính phủ Trung Quốc nói rằng họ loại bỏ cả phòng thí nghiệm và chợ hải sản - và những bình luận của Giáo sư Gao có thể được coi đơn giản là phiên bản khoa học hơn của quan điểm đó, bởi vì ông loại trừ cả hai. Cả hai đều dựa trên ý tưởng thiếu bằng chứng đó.

"Chúng tôi thực sự không biết virus đến từ đâu... câu hỏi vẫn còn bỏ ngỏ," Giáo sư Gao nói với BBC.

Các nhà khoa học tranh luận - đôi khi gay gắt - liệu câu hỏi có thực sự vẫn còn bỏ ngỏ hay không.

Nhưng, ít nhất là bên ngoài Trung Quốc, có sự đồng thuận rộng rãi về một điều: Trung Quốc đã không làm đủ để tìm kiếm bằng chứng hoặc chia sẻ bằng chứng họ có.

Câu hỏi tưởng chừng đơn giản nhưng vẫn còn đó là Covid đến từ đâu?

Đối với mỗi sinh mạng đã mất, đối với tất cả những người đau khổ và những người tiếp tục đau khổ, câu trả lời cho câu hỏi đó là điều quan trọng.

